

DOLENJSKI LIST

SPET PODVOJUJEJO PROIZVODNJO

RIKO osvaja tuja tržišča

Ribniška kovinska industrija RIKO je postala pojem napredka. Z izrednim občutkom za trgovske posle s tujino zelo uspešno sodeluje z zahodnonemško firmo Mercedes-Schmidt pri proizvodnji zimske mehanizacije za vzdrževanje cest.

V sodelovanju z zahodnonemško firmo Salzgitter AG osvajajo novo proizvodnjo. Izdelki bodo namenjeni izključno izvozu na zahodno tržišče. Letna vrednost proizvodnje pa bo od enega do dveh milijonov dolarjev.

Podjetje ima zelo dobre poslovne odnose z Nemci. Samo v prvem polletju letos bodo izvozili v Zahodno Nemčijo za milijon mark

zimske mehanizacije. Podjetje se je v veliki meri preusmerilo v izvoz na zahod. S povečano proizvodnjo za izvoz in domači trg bodo, če verjamemo napovedim, vrednost lanske proizvodnje podvojili. Predvidevajo namreč, da bo letošnja proizvodnja znašala 20 milijonov dinarjev.

Razen zimske mehanizacije so zelo pomembni proizvodi tudi razna oprema za letališča, ki jo izdelujejo za domači in tujti trg. Opremili so že letališči v Zadru in Sarajevo, dopolnili z opremo letališči v Zagrebu in na Brniku. Opremili bodo še letališči pri Ohridu in na Krku.

Povečanje proizvodnje pa zahteva tudi več strojne opreme. Letos je nameravati nabaviti za 700 do 800 tisoč din. V glavnem jo bodo kupili z lastnim denarjem. Tako bi zaposlili 20 do 30 kvalificiranih delavcev in do 20 mlaadih nekvalificiranih delavcev, ki imajo smisel za pridružitev v kovinarski stroki. Trenutno zaposluje 160 ljudi in 40 vačencev.

Stoletnik umrl

V torek zjutraj smo iz semškega matičnega urada dobili vest, da je umrl Martin Movern, stoletnik iz Vavpeče vasi pri Šomeni. Za svoj rojstni dan je lani poleti se plesal in zabaval goste vse do zore.

V soboto nastopijo srednješolci

V soboto 28. marca, bo po dročno košarkarsko prvenstvo na srednješolce. Fantje bodo igrali v Trebnjem, dekleta pa v Novem mestu.

S ponedeljkovega razgovora člena zveznega izvršnega sveta inž. Marka Bulca o 5-letnem načrtu razvoja Jugoslavije, ki ga vodil v Novem mestu na povabilo medobčinskega sveta ZKS. Na sliki: inž. Marko Bulc v pomenku z našimi udeleženci (Foto: M. Jakopec)

RAZGOVOR O PRIHODNJEM 5-LETNEM NAČRTU

Petletni načrt bo reformni

Planirana stopnja rasti gospodarstva naj bo odraz poslovnosti in učinkovitosti gospodarstva, čimveč dohodka delovnim organizacijam, devizni sistem izpopolniti, delavce bomo še vedno »izvažali«

V ponedeljek, 23. marca, je na povabilo Medobčinskega sveta ZK za Dolenjsko obiskal Novo mesto član Zveznega izvršnega sveta inž. Marko Bulc, ki je ozjemu aktivnega občina Novo mesto, Trebnje, Metlika in Ormož, govoril o osnovah prihodnjega 5-letnega načrta razvoja Jugoslavije.

Inž. Marko Bulc je prisotne seznanil z glavnimi osnovami tega načrta in ob koncu odgovoril na vprašanja udeležencev. Poudaril je, da so bili pred sestavljanjem tega načrta pomisleni, ali bi ga sprejeli za obdobje 1970–1975 ali pa odločili za eno leto. Končno je previa-

dalo mišljenje, da z enoletno odložitvijo ne bi veliko dosegli in ne bi mogli načrta zato veliko bolje pripraviti.

Ceprav je slišati vedno več ugotovitev, da pri načrtovanju premalo sodelujejo znanstveniki in znanstvene (Nadaljevanje na 5. str.)

VABILO na razgovor v Krškem

Občinski sindikalni svet Krško vabi vse tiste, ki so zaposleni v tujini in so trenutno doma, v primeru odsotnosti pa njihove svojce, na razgovor.

Obravnavali bomo najbolj pereča vprašanja, kot so:

- pogoji zaposlovanja v tujini,
- problematika s področja socialnega zavarovanja (zdravstveno zavarovanje, otroški dodatek, pokojnine, invalidnine itd.).

Razgovor bo v soboto, 28. marca, ob 9. uri v Domu Svobode (kino dvorana) v Krškem (na Vidinu).

Razgovoru bodo prisostvovali predstavnik komisije za mednarodne odnose pri republiškem svetu slovenskih sindikatov, predstavniki komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in zaposlovanje delavcev Novo mesto itd.

Zaradi pomembnosti razgovora pričakuje občinski sindikalni svet več zanesljivo udeležbo.

Tovariški pozdrav!

UBIJALEC IN NAPELJEVALKA PRED SODNIKI

„Čisto me je zmešala!“

Okrožno sodišče v Novem mestu je 18. marca obsodilo Leopolda Kozoleta na 11. Marijo Žičkar pa na 9 let strogega zapora: njega zato, ker je ubil Draga Požuna, njo pa, ker je Kozoleta na to nagovorila

POMLAD TIK PRED DURMI, SNEGA PA DO KOLEN!
Prav zadnji trenutek je pomlad resila svoj ugled z lepim vremenom v soboto — na prvi spomladanski dan! Se dva dni predtem je tudi v Kočevju krepko snežilo in komunalnim delavcem ni preostajalo druga, kot mokro nadlego sproti voziti v Rinžo. (Foto: France Brus) — Nagrada za fotografijo tedna.

Dva tulca izstreljenih nabovjev je storilec pustil na kraju zločina. Preiskovalcem zato ni bilo težko odkriti prave sledi. Tri dni po dejanju so prijeli 40-letnega Leopolda Kozoleta, rudarja, oceta trah otrok s Senovega, dan kasne-

je pa tudi njegovo prijateljico, 23-letno Marijo Žičkar, gostilnicarko z Velikega Kamna, sicer mater triletnega otroka.

Ze med preiskavo pa se je izkazalo, da ne bosta posle otrok s Senovega, dan kasne- (Nadaljevanje na 14. str.)

Namesto kitariade – revija beat ansamblov

Minuli teden so se predstavniki prijavljenih ansamblov dogovorili, da bo namesto kitariade (5. aprila v Sevnici) revija beat ansamblov v parku sevnškega gradu. V Sevnici ni primerne dvorane, zato so menili, da bo prireditve na prostem bolj primerna. Odločili so se, da bo namesto predvidene kitariade raje revija beat ansamblov, ker je pač veliko skupin, ki igrajo v različnih slogih in jih je težko ocenjevati. Organizatorji želijo, da bi bila med prireditvijo tudi modna revija ene izmed konfekcijskih tovarn.

A.Z.

DANES:

- Ob ribniškem prazniku str. 11
- Kako bomo letos škropili? str. 4
- Za slavo — do nagega! str. 10
- Nova potrditev tabora str. 12
- Imam narocilo za NASA v Houstonu! str. 13
- Dolenjska revija košarkarje str. 15
- Zadnja fotografija majorja Jona nesa str. 16
- Klinopisi v Novem mestu str. 16
- Udari, zdaj ti luč goril! str. 24
- Žena bo vladala svetu str. 28
- in več kot 70 malih oglašov in obvestil na zadnji strani

Nevenka Jenkole — srebrna medalja

Od 20. do 22. marca je bilo v Zagrebu na zimskem plavilnem članskom plavilnem prvenstvu SFRJ klubu Mladost istočno zimsko. Trener Niko Zibret je peljal na prvenstvo samo dva najboljša plavala Celulozarija: Franc Carga in Nevenko Jenkole.

Oba sta uspešno zastopala svoj klub. Največ je dosegla Nevenka, ki je na proggi 200 m delfin bila druga (2:58,5) ter osvojila srebrno medaljo. Razen tega je Nevenka na 100 m delfin osvojila tretej место s časom 1:16,7 (nov rekord). Za svoje uspehe je bila dolocena v representancu Jugoslavije, ki je 23. marca odpotovala na Poljsko.

Franc Carga je klijan prestanil boljši uspešni start: na 400 m prosti je dosegel peto mesto s časom 4:11,9, na 100 m je plaval 59,1, na 200 m pa 2:11,0. Vendar rezultata nista zadostala za uvrstitev v finale.

Krška plavalka sta svojemu klubu priborila deveto mesto, saj sta zbrala 2474 točk. Nastopilo je 22 klubov

L. HARTMAN

VREME

OD 26. MARCA DO 5. APRILA

Nekako od 28. do 30. marca in od 4. aprila dalje padavine z ohladitvijo, sneg deloma do nižin. V ostalem lepo vreme.

Dr. V. M.

V CSSR so v zadnjih dneh tekličili iz partije več poslovnih mož, ki so odigrali veliko vlogo v spraski po-mladia. Le Dubčka, ki je zdaj veleposlanik v Turčiji, so samo »suspenderali«, dokler se ne konča preiskava. Preiskava pa se že davno končala... Nekoliko z zamudo so začeli zdaj rogoviti tudi britanski študenti, ki so se supriš skoraj na vseh univerzah. Zasedli so dekanate in razpravljajo s profesorji. Predvsem protestirajo proti dosjejem, ki jih imajo univerzitetne oblasti o študentih. Študenti pravijo, naj protestorji predavajo, ne pa zapisujejo v arhive, kakšne nazore ima ta ali oni študent... Amintore Fanfani, ki si je zmanj prisadeval sestaviti italijansko vlado letega centra, je takole potožil: »Prvi vtič, ki ga moram poudariti, je ta, da se me zdaj prvič po dveh letih spet lotera glavolob...« Očitno se bo lotil še marsikoga drugega, če se bodo pogajanja za sestavo nove italijanske vlade še dolgo vlekli... V danskem kraju Odense so uprizorili seksualni sejems, ki je trajal štiri dni. Za 19 dolarjev vstopnine so obiskovalci med drugimi lahko glede prave seksualne ekskluzije v nočnem lokalnu. Ne vemo, kaj bi k temu dejal Andersen, ki je bil rojen v Odensem. Verjetno bi postal še večji pesimist... V LR Kongo (Brazzaville) je bil poskus državnega udara. Udar se ni posrečil. Morda se bo prihodnji, ker v tem delu Afrike se ljudje čudijo, če ni vsak mesec vsaj enega državnega udara — uspešnega ali neuspešnega... Tudi kitajski padaci se navduhujejo z mislijo Mao Ce Tunga. Eden izmed njih pravi: »Ker nosimo predsednika Mao Ce Tunga v srcih, so za nas ogromne visine isto kakor trdna tla. Zanašamo se samo na moč njegove misli. Pribabil je na padala...«

Ljubljansko pismo

Zavetje in imetje

In kje je dejanska osebna kot družbena odgovornost, katere so nas polna usta že dolga dolga leta? Kdo odgovarja za zavoženo podjetje? Mar spet le povprečni občan?

Trikrat se je v nekaj mesecih v Ljubljani govorilo o viškem gradbenem podjetju »Tehnograd«. Ugleđeni so gradbenemu podjetju vrsto let obetali in pripravljali lepo prihodnost. Velikokrat so ga postavljali za vzgled pametne delitve dela, hitre urenščitve programov, imenovali za odlične stavbe, ki cutijo s trgom in občanom ter zato spodbujajo stanovanjsko varčevanje ter nudijo takšne kredite, da jim še ljubljanska banka, slovenski denarni mogotek štev. 1, niko. Potem pa je šel »Tehnograd« nenadoma (?) pod prisilno upravo. Nekaj mesecev si je ubogi prisilni upravitelj zmanj bell glavo, kako bi popravil napake nekdanjega vodstva, kako bo nadomestil milijardno izgubo. Obupal

je, obupala je občina, se prej pa občinski rezervni sklad. »Tehnograd« je svojo — zdaj — s trnjem posuto pot nadaljeval s stečajem.

Drugič so o podjetju spregovorili, ko se je izkazalo, da so občani, ki so varčevali pri »Tehnogradu«, naložili denar v sumljiv posel. Podjetje je občanom (gre za socialno sibke ljudi, zelo potrebne strehe nad glavo) obljubljalo lepe kredite, hitro gradnjo in se marsikaj. Ko je šlo podjetje na buben, so občani pričakovali, da bodo denar dobili nazaj. To pa je preprečil zvezni predpis o likvidaciji, ki je denar občanov pristel likvidacijski masi. Iz te mase pa bodo najprej izplačali velike upnike »Tehnograda«... občani pa bodo (spričo izgube) ostali kratkih rokavov. Občina Vič pripravlja solidarnostno akcijo za pomoč tem občanom, ki pa nima ravno rožnate prihodnosti (denarja v občini ni, prav zradi sanacije Tehnograda).

In tretjič? Takrat, ko so se začele podirati stolpnič, ki jih je v Zavetiski ulici (kakšna ironija!) hitro (?) zgradili Tehnograd. Podira se strop, odpada omet, pokajo stene... Garancija je potekla (zgradili so jih leta 1964) in zdaj naj bi popravilo plačali občani-lastniki.

Ob rob vsem republiknim pripravam na temeljite pogovore o položaju naše stanovanjske izgradnje (deficit v Sloveniji je 50.000 stanovanj) lahko pri primeru viškega gradbenega podjetja zapišemo, da so občani v tovrstni začani v istem času.

VIENTIAN — V laotskem glavnem mestu Vientian je odpovedanec gibanja Pater Lao izročil premieru Suvana Fur sporočilo Su-fanuvonga, v katerem ga poziva na pogajanja. Medtem pa enote Pater Lao prisijo na pomembno središče Long Cheng.

SRECANJE BRANDT-STOPH — Takšen je bil prizor 19. marca v Erfurtu na trgu pred hotelom Erfurter Hof, ko sta se v hotelu pogovarjala zahodnonemški kancler Brandt in predsednik vlade NDR Stoph. Množica, ki jo zadržuje kordon policije, je med drugim vzklikala: »Hočemo priznanje Nemške demokratične republike!«

Telefoto: UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

Položaj v Jugovzhodni Aziji se je prejšnji teden — v sredo, 18. marca — nevarno zasukal, ko so kamboški demni nacionalisti med odsotnostjo seta države princa Norodoma Sihanuka izvedli državni udar. Ta je prišel po velikih demonstracijah v kamboškem glavnem mestu Phnom Penhu, med katerimi so demonstranti vdrli v diplomatska predstavništva Severnega Vietnamca in začasne vlade FNO in ju razdejali. Tako je bil Sihanuk v Parizu.

Zdaj, ko toliko govorimo in — oprostite — govorimo o odgovornosti, o osebni in družbeni odgovornosti, bi kazalo enkrat spregovoriti tudi o odgovornosti za zavoženo podjetje, o odgovornosti za zavoženo imetje in o odgovornosti za zavoženo zaupanje. I. VIDIC

Razveseljiv skok v proizvodnji

Po podatkih Zavoda SRS za statistiko so v februarju slovenska industrijska podjetja povečale proizvodnjo v primerjavi z januarjem za 3,3 odst., glede na lanski februar pa kar za 13,7 odst. V obeh letosnjih prvih mesecih smo v Sloveniji proizvedli v industriji za 12,2 odst. več kot zadnjih let.

Kakor je znano, so demonstracije izbruhnile zaradi navoročnosti severnovietnamskih in osvobodilnih sil Južnega Vietnamca v Kambodži. Zahvale so takojšen umik teh enot s kamboškega ozemlja.

Princ Sihanuk je iz Pariza odpotoval v Moskvo. Toda preden so se dobro začeli pogovori med njim in sovjetskimi voditelji, je prišla novica, da so v Phnom Penhu izvedli državni udar, s katerim so predvsem odstavili Sihanuka.

V Phnom Penhu so seveda trdili, da se je vse zgodilo po ustavnih potih. Predsednik parlamenta je postal šef države, poslanci pa so odobrili udar.

Sicer je za vsakim poslancem — kakor poročajo japonski novinarji — stal po en vojak z bajonetom, toda predsednika vlade in »močnega moža« udar. Princ Sihanuk je izjavil, da

odstopa, da pa se bo vrnil, ko bo odstranjena »skrajna desničarska reakcionarna klika«. V Moskvi in Pekingu, kamor je Sihanuk prišel po obisku v Moskvi, so državni udar odsodili. Toda čutiti je negotovost, ker nihče ne ve, kakšne posledice bo imela spremembra režima v Kambodži za položaj v Vietnamu in Laosu, a tudi za položaj v Jugovzhodni Aziji.

V Saigonu so navdušeni nad novim »zaveznikom«, ceprav

je kamboški predsednik Lon Nol izjavil, da se bo njegova vlada »spremnenim držala politike neodvisnosti, neutralnosti in ozemeljske nedotakljivosti in da bo sodeloval z vsemi državami...«

To so izjave, toda kako se bo položaj razvijal naprej, je težko reči. Previdnost je čutiti tako v Moskvi, Pekingu in Washingtonu. V sosednjem Laosu se kriza še zaostruje in sile Patet Lao ob podpori severnovietnamskih sil čedalje bolj pritiskejo na vladu Suvana Fume, naj se

Kamboški udar

začne pogajati. Nihče ne dvolimi, da bi te sile s severa lahko zavzeme glavno mesto Vientian, če bi hotelo.

Vse kaže, da se spopad širi še na tista območja izven Južnega Vietnamca, ki doslej niso bila takoj izpostavljena. Kaže celo, da se teža spopada prenaša iz Južnega Vietnamca v Laos in zdaj celo v Kamboždo. Kako se bo ta spopad končal, pa nihče ne ve.

Tudi v Evropi smo pretekli teden zabeležili zelo pomemben dogodek, le da je že spodobnejsi od državnega udara v Kambodži. Prvič, odkar obstajata dve nemški državi, je prišlo v Erfurtu v Turingiji — zdaj v ND Nemčiji — do sestanka med najvišjima predstavnikoma obeh držav. Sestala sta se zahodnonemški kancler Brandt in predsednik ministrskega sveta NDR Willi Stoph.

Na sestanku ni bil sklenjen noben sporazum ali dogovor, razen sklepa, da se bodo pogovori nadaljevali 21. maja v zahodnonemškem mestu Kaselu. Pomen sestanka ni bil v tem. Pomen sestanka je v tem, da je do njega sploh prišlo. Kakih tisoč novinarov, ki so pridrveli v Erfurt, je lahko pisalo predvsem o »ozračju«, ki je nastalo ob tem sestanku.

Nihče ne upa, da bodo pogovori lahki in kratki. Med Bonnom in Berlinom se je v 25 letih nakopičilo teliko nasprotij, da jih bodo odstranevali leta in leta. Ker pa spodbudno napredujejo tudi pogovori med Bonnom in Moskvom in celo med Bonnom in Varšavo, je upravljen zmeren optimizem. Vsaj dokler se pogovarjajo, se ne vojskujejo.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

GIBANJE GOSPODARSTVA — Industrijska proizvodnja je bila v prvih dveh mesecih letosnjega leta v naši državi za 11,6 odstotkov večja kot lani v istem obdobju. Izvoz pa se je povečal v primerjavi z istim lanskim obdobjem za 920 milijonov din ali za kakih 40 odstotkov, medtem ko smo uvozili za 7 odstotkov več blaga.

To gospodarsko gibanje na začetku leta je dokaj ugodno. Pri tem pa vzbujajo pozornost podatki, po katerih je izvoz v Sloveniji začel zaostajati za izvozom v državi. V Sloveniji se je namreč v prvih dveh mesecih povečal izvoz le za 14 odstotkov.

Lani pa smo iz naše države izvozili za 308 milijonov dolarjev ali za 10,2 odstotka več kmetijskih predelkov in proizvodov kot predianskim. Izvoz svečega sadja se je lani več kot podvojil. Tako smo izvozili 20.000 ton slivin v 10.000 ton grozda.

Te dni je bil podpisani dodatek k trgovinskemu sporazumu med Jugoslavijo in EGS (Evropsko gospodarsko skupnost), po katerem bomo imeli odslej ugodnejše možnosti za izvoz posebno govejega mesa v zahodno Evropo.

OBTOZENI VOHUNSTVA — Pred dnevi so v Beogradu arretirali dopisnika zahodnonemške revije »Spiegel« Hansa Petra Rullmannja, jugoslovanskega novinarja Hilmlia Tacila (beografskega dopisnika »Rilindije«) ter vojnega uslužbenca Jovana Trkulja. Osumljeni so, da so vohunili za neko tujo državo.

ZASEBNA PRAKSA ODKLOPNJENA — Odbor socialnozdravstvenega zabora republike skupščine je podprt stališča Slovenskega zdravniškega društva in soglasno odklonil pobude za kakršno koli bistve

no razširjanje zasebne prakse in uvajanje samoplačniških ordinacij v zdravstvu.

NASE ZDRAVJE IN BOLEZNINI — Socialnozdravstveni zbor zvezne skupščine je prejšnji teden razpravljal o zdravstvenem stanju prebivalstva, ki je v raznih krajih države zelo različno. Tako umre največ dojenčkov na Kosovem. Nezdostna higiena, neustrena oskrba z vodo in neprimerno način prehrane povzročajo ponekod številna črevesna obolenja.

V naši državi pride povprečno po en zravnik na vsakih 1200 prebivalcev. To povprečje je ugodno,

vendar je treba pri tem upoštevati, da je največ zdravnikov v velikih mestih, medtem ko jih v oddaljeneh krajih, ki so zdravstveno najbolj zanemarjeni, zelo manjka.

CESTA VRHNICA — POSTOJNA — Za začetek gradnje moderne avtomobilске ceste Vrhnička — Postojna je že vse pripravljeno. Na celotni dolžini 31,5 km so že opravili razlastitve zemljišč, tudi gozdovi so posekani, tako da na trasi že čakajo delavce. Cesto naj bi začeli graditi prihodnji meseč, zgrajena pa naj bi bila do oktobra 1972.

Hkrati že tečejo tudi pogovori o rekonstrukciji avto ceste Zagreb-Beograd, vendar ni na razpolago denarja. Ob rekonstruirani cesti naj bi zgradili še novo cesto. Po seda-

nji cesti Zagreb-Beograd pelje dnevno povprečno 10.000 vozil in je celo zelo slabo.

S. KRAIGHER V VISKI OBČINI — Predsednik republike skupščine Sergej Kraigher je prejšnji tork obiskal občino Vič. Ogledal si je tovarno »Ilirija« in novi otroški vrtec v Koleziji.

VELIKO INVALIDOV DELA — Strošilo invalidov dela v naši državi stalno narašča. Letno se invadiscono upokoji kakih 30.000 ljudi. Med njimi pa je le 2 do 3 odstotkov takih, ki so postali invalidi zaradi nesreč ali poklicne bolezni, vsi drugi pa se upokojijo zaradi drugih bolezni.

MLADINSKI TURIZEM PESA — Na nedavni konferenci Zveze mladine Slovenije so obravnavali mladinski turizem. Ugotovili so, da imajo mladi pri nas zdaj manj možnosti za letovanje in oddih kot so jih imeli prej. Mladinskemu turizmu družba ni posvetila zadostne finančne pozornosti. Prav tako se novim potrebam niso dovolj prilagodile organizacije, ki se ukvarjajo z mladinskim turizmom. Zato so se na omenjeni konferenci zavzeli za novo zasnovano mladinsko turizma.

KOPRSKA PROGA NE ZMORE PROMETA — Koprska luka iz leta v leto naglo povečuje promet. Njen razvoj pa že ovira pred leti zgrajena koprska zeleznica, ki ne zmora toliknega prometa, čeprav so pred leti nekateri poudarjali, da proga ne bo izkorisčena.

VELIKO PRIPRAVNIKOV — Lani so delovne organizacije sprejele v vsej državi 53.700 pripravnikov, od teh 8900 z visokimi šolami, 5000 z višjimi in 39.700 s srednjimi šolami.

LONDON — Tednik »Observer« piše, da utegni premier Harold Wilson razpisat splošne parlamentarne volitve že junija letos, čeprav so vsi doslej govorili le o oktobru ali marecu prihodnje leta. Sedanje ankete javnega mnenja kažejo, da je 48 odstotkov volivcev na konzervativce, 41 odstotkov pa na inovatorje.

MOSKVA — Francija je zdaj postala tretje zahodno evropsko državo — za ZP Nemčijo in Italijo — s katero je SZ sklenila sporazum o velikih postih. Zgradili bodo francosko-sovjetski plinovod, poleg tega pa bo Francija sodelovala pri gradnji podjetij za nikel in bakar v SZ. Pariz je odobril SZ kredit v znesku 3,5 milijarde frankov.

ZAHODNI BERLIN — Predstavnik teh zahodnih sil je sporocil, da se bodo 26. marca sestati v Berlinu predstavniki vseh štirih sil, da bi razpravili o različnih postih. Govoril bodo od dohodih v Berlinu. To neuverjeno vprašanje je povorčalo incidente in težave v zadnjih 25 letih.

Koliko so vredna jabolka?

Sadje je cenejše, ker ga drugod pridelujejo z nižjimi strčki kot pri nas - Kdor se ne bo mogel prilagoditi temu, bo moral sadjarstvo opustiti

Jabolka so letos zelo posenci. V raznih mestih se cene sicer močno razlikujejo. V Mariboru so nižje kot tani ob tem času. Tudi v Ljubljani in mnogih drugih krajih. V Kočevju so verjetno najvišje v Sloveniji ali vsaj približno enake ljubljanskim.

Lanske odkupne cene najboljših in najlepših jesenskih jabolk so bile za 10 do 20 par pri kilogramu nižje od predloških.

Zakaj so cene sadja znižale, ko pa so se cene čevljev, tekstila in gotovih oblik, kmetijskih strojev in drugih industrijskih proizvodov ter raznih storitev zvišale? Mnogi sadjarji trdijo, da za svoje delo niso ustremno nagradjeni. Jaboki niso mogli prodati niti po nižjih cenah od lanskih in predloških. Ali se kdor okorišča pri prodaji njihovih pridelkov ali se je zgodilo kak nepridržavanje?

■ Slovenski sadjarji so se precej časa pomislili s svojim sadjem. Se nekaj let po zadnjem vojnem so ga lahko prodali po več 1000 wagonov na izvoz v svetovnozvezdne države. Pozneje so prodajali veliko sadja v južne republike. Zdaj pa našega sadja ni mogoče izvesti, čeprav pridelamo tudi nekaj lepega, kar je predrago in ne vadi konkurenco s sadjem iz nekaterih drugih držav. Naki trgovci pridelajo precej jablok tudi iz drugih republik, kjer jih pridelajo veliko več kot včasih. Pravijo, da jih tam dobijo po nižji ceni.

■ Konkurenca na trgu ne dovoljuje sklicevanja na delovno pridelovalne stroške. Kdor ponudi svoje blago po nižji ceni, ga laže proda. Take so zakonitosti trga. Pridelovalci sadja se jim bodo morali prilagoditi ali opustiti sadjarstvo.

Francija je včasih uvažala veliko sadja. V desetih letih (od 1980 do danes) pa je pridelek povečala za trikrat. Italija je v istem času zvečela pridelek sadja za 65 %. Sveda, so sadjarjem pomagali z državnimi sredstvi. V Sloveniji pa se je pridelek celo zmanjšal, pa se tega ne moremo prodati. A Francija ga izvaja. Zvečevanje pridelka so namreč povezali z zniževanjem pridelovalnih stroškov. Sadje iz novih, sodobno urejenih sadovnjakov je veliko cenejše kot iz starih.

■ Moderni sadovnjaki v Franciji, Italiji, Belgiji in že nekaterih državah so bolj podobni našim dobro urejenim vinogradom kot stariim sadovnjakom. Na enem hektaru raste po 3000 ali celo več nizko rastločni dreves, ki dajo v enem letu okrog 50.000 kg lepih jablok. Belgijski sadarski strokovnjak, ki je bil pred kratkim več dni v Sloveniji, je na posvetovanju naših sadjarjev z načinimi podatki dokazal, da so tako znižali pridelovalne stroške jabolk kar za polovico ali se več. Preračunano v naš denar po uradnem kurzu imajo pri enem kilogramu najlepših plantičnih jablok manj kot en dinar pridelovalnih stroškov!

Nekatere kmetijske organizacije že pripravljajo podobne sadovnjake na svojih zemljiščih. Sadje je namreč vredno le toliko, kolikor so pripravljeni plačati sanj kupci. Od cene je odvisna tudi poraba sadja, ki je pri nas še vedno mnogo manj kot v sosednjih državah. Sadjarji se bodo torej morali spoprijeti s konkurenco na jugoslovanskem in svetovnem trgu. Za to pa je potrebna širša organizacija, v katero naj bi bili vključeni tudi zasebni sadjarji.

JOZE PETERK

Lani: za 1033 milijonov din deviznega pritoka

Po podatkih centrale Narodne banke za Slovenijo je dosegel lani skupni neblagovni devizni pritok vrednost 1329 milijonov din, kar je za 30,7 odst. več kot leto dni prej. Turizem je od tega prinesel lani Sloveniji za 1033 milijonov din deviznega pritoka, kar je za 28,5 odst. več kot v letu 1980.

EXPOSICION YUGOSLAVA

»Potujoča razstava o Jugoslaviji se je pred kratkim vrnila domov — po dveh mesecih plovbi in bivanja v glavnih lukah Južne in Srednje Amerike je ladja »LIBURNIA« spet pristala v reški luki. Na ladji je zvezna gospodarska zbornica pripravila razstavo proizvodov kakih 100 jugoslovanskih podjetij. Razstava v velikih notranjih prostorih ladje je vzbudila mnogo zanimanja poslovnih ljudi, tiska, radia in TV, pa tudi obiskovalcev velikih luk v Panami, Venzueli, Trinidadu, Braziliji, Argentini in Urugvaju. Na sliki: LIBURNIA spet doma na Reki (Foto: Tanjug)

V SLOVENIJI ZAOSTAJAMO S PRIPRAVAMI ZA POMEMBNO DELO

Kako je s srednjeročnim planom?

Če bodo rešena nekatera sistemskata vprašanja, ga bo lahko republiška skupščina sprejela do konca leta, kasneje pa v začetku prihodnjega leta — Toda: federacija smo tudi mi!

Najprej dokaj neprijetna ugotovitev: v Sloveniji med republikami se najbolj zaostajamo s pripravami na srednjeročni družbeni plan razvoja v naslednjih petih letih. Vsaj takšen je videz, kajti v javnosti je kaj malo znan, kako potekajo priprave na to. To pa je spodbudilo poslanca Jožeta Drnovška (Litija), da je postavil izvršnemu svetu čisto določeno vprašanje, kako tečejo priprave na srednjeročni družbeni plan Slovenije.

Morda je to, da kasnimo

z razčlenjanjem tega, kaj bi bilo treba v sistemu spremeniti in kako, res objektiven razlog tudi za zaostanjanje pri pripravah republiškega srednjeročnega plana. Vprašanje pa se zastavlja še z druge plati: kaj pa smo

v republiki prispevali k temu, da bi odprta sistemskata vprašanja na ravni federacije hitreje reševali in iskali odgovorne nanje? Federacija namreč ni nekakšna nadnacionalna stavba, ampak so vse njeni sestavnici deli enako odgovornosti zanjo. Torej bi morali v republiki oblikovati čisto določne predloge, kaj je treba v sistemu spremeniti in kako. V. J.

RAZVOJ KMETIJSTVA IN SAMOUPRAVNIIH ODNOSOV NA VASI (2)

Ko je kmetijstvo zgubilo svoj „vrh“

Napake ob kampanjskem podružbljanju zemlje — Družbeni obrati v težavah — Premalo so bili upoštевani stroški — Ukinjene poslovne zveze

Zadnjic smo v našem pregledu obravnavali razvoj kmetijstva do leta 1958, ko se je vidno razmahnilo zadružništvo ter povezovanje kmetov z zadružnimi. To sodelovanje je bilo spontano in prostovoljno, če bi to pot nadaljevali, bi za socializacijo vasi naredili več kot smo sicer.

Zdaj, dobro desetletje kasneje, je seveda veliko lažje ocenjevati takratni čas. Vznevirjeni zaradi razdrobljenosti in zaostale kmetijske proizvodnje, ki je ni bilo mogoče izboljšati na manj, smo videli izhod v velikih družbenih posestvih z moderno opremo. Za te rešitve so se navduševali politični delavci, sledili so jim tudi ekonomski delavci in kmetijski strokovnjaki. Ta čas je bilo najvažnejše pridelati dovoljne količine hrane, najvažnejše so bile tone in kilogrami. O ceni takole proizvodnje so se začeli spraševati le redki posamezniki. Na sestankih in konferencah so bili ljudje zadovoljni s primerjalnimi podatki o količini pridelkov in prirejeni živini. V tem času smo uvedli visokorodne italijanske sorte pšenice in postali neodvisni od uvoza iz tujine.

To obdobje je sledilo ugotovitvi zvezne skupščine iz leta 1967 in vodstva Zvezne komunistov Jugoslavije, da je kmetijstvo že toliko zaostalo, da ovira tudi razvoj državnih gospodarskih panog. Kot dopolnilo velikim družbenim posestvom, ki so ta čas nastajala, smo pospeševali kooperacijo, proizvodno sodelovanje s kmeti. Večja pozornost kmetijstvu, predvsem pa večja vlaganja, so priporočila, da je bil 1961 obseg kmetijske proizvodnje že za polovico večji kot pred vojno. Ukinjene so bile samostojne kmetijske institucije, zadržana zveza, poslovne zveze, nekdanje majhne zadruge so združevali v mnogo večje. Kmetijstvo je ta čas zgubi-

lo svoj vrh. S tem mu je bila brez dvoma narejena velika škoda. Teže, ki jih je pripravila komisija pri CK ZKS, dopuščajo možnost, da se kmetijstvo ponovno organizira na podoben način. Kako pa je še vprašanje. (Se nadaljuje)

Ugoden februarski izvoz

Izvoz blaga iz Jugoslavije je bil v februarju sila ugoden: njegova vrednost je dosegla 1.697.400 tisoč din, kar je za 49 odst. več kot lani februarja, hkrati pa je za 2 odst. manj kot letos v januarju. Tudi pri tem povečanju ima največji delež industrija, ki je povečala svoj izvoz v primerjavi z lanskim februarjem za 57 odst. (oz. na 1.350.300.000 din). Izvoz kmetijstva je narasel v isti primerjavi za 19 odst. oz. na 243.200.000 din.

Samo iz Slovenije je izvoz sicer nekoliko manjši, a še vedno zadovoljiv: v primerjavi z lanskim februarjem se je povečal za 31 odst. v primerjavi z letošnjim januarjem pa za 4 odst. v februarju smo izvozili blaga za 278 milijonov dinarjev, in januarju in februarju letos pa znaša skupno povečanje izvoza iz Slovenije 14 odst. v primerjavi z enakim lanskim obdobjem.

Letos več zaposlenih kot lani

Konec letošnjega februarja je zaposlovala slovenska industrija 251.900 delavcev, kar je 1073 več kot januarja oz. kar 10.397 več kot lani februarja.

Segajmo po Černetovi knjigi!

Poročali smo že, da je založba MLADINSKA KNJIGA izdala zanimivo in poljudno napisano knjigo univerzitetnega profesorja dr. Franceta Černega: »ABECEDA EKONOMIJE«. Delo je namenjeno najširšemu krogu samoupravljalcev v podjetjih in ustanovah, saj nam širi na lahek in prikuden način temeljno znanje in nas uvaja v razumevanje kot v opravljanje težav pri upravljanju v gospodarstvu. Bogato in poudno vsebino knjige, ki jo je napisal naš znani ekonomist dr. Černe, spremja več sto nazornih in poučnih ilustracij. Založba nudi poseben popust pri večjih naročilih: pri nakupu 30 do 49 knjig stane izvod 20 din. če vamete 50 do 99 izvodov je cena knjige 19 din in pri nakupu več kot 100 knjig stane izvod le še 18 dinarjev.

Kmetijski nasveti

Mešanje gnojil

Prednosti mešanih gnojil, v katerih se nahajajo dušik, fosfor, kalij, kalcij, ali se nekatera druga hranila, je predvsem v enostavnosti uporabe. Hkrati pogojimo z več potrebnimi gnojili, ki so jih zmesili že v tovarni. Seveda pa je drugo vprašanje, če je tovarniška mešanica tudi najbolj primerna za posamezno njivo in za posamezen posevek.

■ Ker tovarna, ki izdeluje mešana gnojila, ne more prilagajati razmerja za vsako njivo in vsak posevek posebej, je koristno, če zna prijedelec sam narediti nekaj osnovnih mešanic, za kar pa mora poznati vsaj nekaj osnovnih pravil.

Gnojila, ki jih uporabljamo za različne razvojne dobe rasti, nima pomena mešati. Brez smisla je zato mešati tomaževo žlindro, ki jo uporabljamo za osnovno gnojenje ter ciljski soliter, ki ga uporabljamo za dognojevanje rastlinam. Se neprimerno večjo napako pa lahko zagredi, če mešamo dušična gnojila, ki vsebujejo amonijak, z gnojili, v katerih je samo apno.

■ Poglejmo si, kaj se dogodi pri tej hudi napaki. Apno (kalcij) zamenja v dušičnem gnojilu dušik, ki brez koristi izhlapi v zrak. Amonijev sulfat torej nikakor ne smemo mešati s tomaževo žlindro. Prav tako je nepravilno mešanje superfosfata z apnenim dušikom ali amonijevega sulfata z apnenim dušikom.

Mešanje doseže svoj namen samo, če vemo, kaj hočemo in če znamo preračunati, koliko posameznih enostavnih gnojil moramo uporabiti, da dobimo željeno mešanico. Pri tem se je treba na poljedelstvo se malo bolje spoznati. Različne rastline namreč potrebujejo različne sestavine hranilnih snovi, ki jih je v različnih tleh različno veliko. Upoštevati je treba tudi predhodno rastlino ter pojški kolobar. Vse to pomeni, da nismo mogoče narediti nicesar na pamet, sicer je bolje, da mešanje prepustimo tovarni.

Inž. M. L.

Varstvo sadnega drevja, predvsem jablan in hrušk

Pri sadnem drevju je prvo opravilo — temeljito čiščenje drevja. Predvsem je treba posekat (izkopati) suha in napol suha drevesa v sadovnjaku, ki so legla škodljivcev. Nato je treba požagati na preostalem drevju suhe in polomljene veje ter veje, ki se kričajo in delajo pregoste krošnje dreves. Na drevesih, kjer je veliko stare skorje in lisajev, je treba to postrgati. Sele ko je drevje očiščeno in iz sadovnjaka odstranjena vsa pričiščenju nastala navlaka, se lotimo škropiljenja sadnega drevja.

V času zimskega mirovanja drevja, dokler se brsti ne začne odpirati, opravljamo zimsko škropiljenje, s katerim zatiramo ameriškega in čepljevega kaparja, pedice ter jajčeca in zapredke škodljivih metuljev. Kot škropivo uporabljamo rumesan v 2% koncentraciji, rumesan olje v 3% koncentraciji ali žveplo apneni brozgo v 20% koncentraciji. Ker žveplo apneni brozge ni moč kupiti, je najbolje, da si jo skuhamo sami. Za 100 litrov žveplo apneni brozge vzamemo 9 kg žvepla v prahu ter 27 kg gašenega apna, to pa pred dolivom vode dobro premesimo. Kuhamo v železni kotlu. Na gornjo zmese prilijemo toliko vode, da je vsega skupaj 100 litrov. Ko zmese začne vreti, naj vre 1 uro. Kolikor izhlapi voda, toliko je dolijemo. Tako skuhamo žveplo apneni brozgo uporabljamo v 15 do 20% koncentraciji.

V sodobnih sadovnjakih opuščajo zimsko škropiljenje sadnega drevja. Poudarek je na predspomladanskem škropiljenju konec marca do sreda aprila, ko že nastopi vrtenje in se popki razvijejo do velikosti misnjega ušesa. S tem škropiljenjem nadomestimo dosegajmo običajno zimsko škropiljenje sadnega drevja, ker z njim prav tako zatiramo kaparje, pedice, zapredke škodljivih metuljev, poleg tega pa še cvetoča in prve trose bolezni skrupsa. Zato pri tem škropiljenju mešamo sredstva za zatiranje škodljivcev in sredstva za zatiranje bolezni (insekticide in fungicide). Najbolj primerno sredstvo je ultracid v 0,15% raztopini. Ultracidu dodamo bakreno apno 50 v 0,50% raztopini ali dithanu M 45 v 0,20% raztopini. Namesto ultracida bi lahko vzel nekoliko dražje folidol olje v 0,50% raztopini ali še dražji oleodiazin v 1% koncentraciji. Pred cvetjem, ko se že vidijo cvetni pečljivi škropimo (1 do 2 krat) proti skrupsu in jablanovi plesni z dithanom M 45 v 0,20% raztopini ali faltanom v isti koncentraciji z dodatkom cosana v 0,40% raztopini (ali s karathane EC v 0,05% raztopini ali z morestanom v 0,035% raztopini). Prvo sredstvo deluje proti skrupsu, zadnje proti jabloni plesni, ki močno napada zlasti sorte jonathan. Dobri radjarji škropijo s istimi sredstvi tudi v cvetu.

Po cvetenju dodamo navedenim škropilom se insekticide za uničevanje listnih usi, rdečega pajka in listne zavrtale. Kot insekticid lahko pri tem škropiljenju zopet uporabimo ultracid v 0,1% raztopini, dimecron v 0,2% raztopini ali pa metasystox v 0,1% raztopini. V presledkih 10 do 14 dni škropiljenje ponovimo brez dodatkov strupenih sredstev (insekticidov) z istimi fungicidi.

V drugi polovici junija škropimo v istih razdobjih z dodajanjem strupenih sredstev kot pri škropiljenju po cvetu zaradi zatiranja bolčnega zavijača (črvivost)

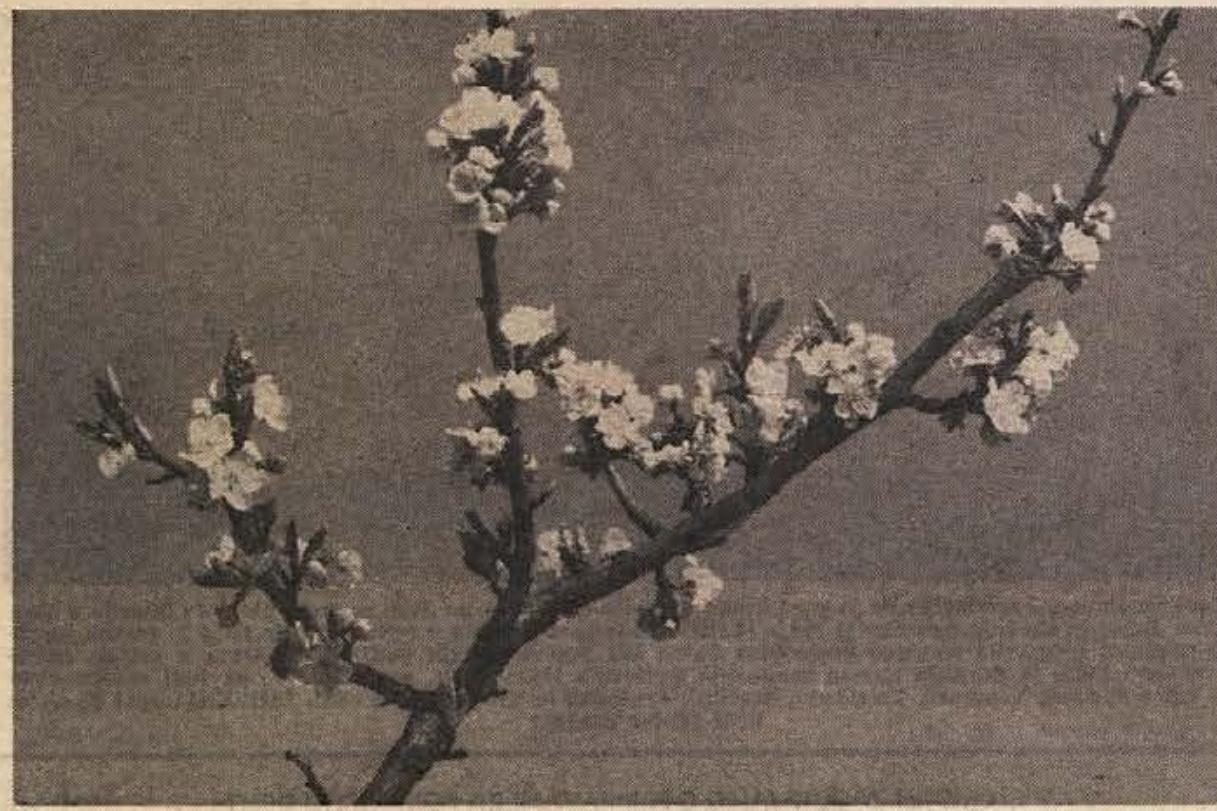

Foto: Polde Grahek

NASVETI ZA UPORABO SREDSTEV ZA VARSTVO RASTLIN 1970

Kako bomo škropili letos?

Škodljivci in bolezni se na kmetijskih rastlinah pojavljajo v večjem ali manjšem obsegu vsako leto. Te vrste škod se vse premalo zavedamo, pa čeprav znašajo leto za letom težke milijone.

Revija »Sodobno kmetijstvo« (izdaja Kmečki glas, Ljubljana) je objavila v letosnji januarski številki program ukrepov za varstvo rastlin za leto 1970, ki sta ga napisala inž. Kačeva in inž. Vrabi. V programu je za vsakega škodljivca in bolezen navedenih več sredstev. Da bi si v veliki izbiri kemičnih sredstev lahko izbrali najboljše in najbolj učinkovite, je že več društev kmetijskih inženirjev in tehnikov priredilo o tej problematiki posebna strokovna predavanja, na katerih je inž. Kačeva dala praktična navodila za škropiljenje in s katerim seznanjamо še širši krog bralcev našega lista.

Po navedenem programu ukrepov za varstvo rastlin, objavljenem v navedeni reviji in po izvajanju inž. Kačeve, svetujemo:

in ličink ameriškega kaparja, to je, da dithanu M 45 ali faltanu dodamo ultracid, parathion 20 (0,15% koncentraciji). Dodati je treba se cosan kot sredstvo proti jablanovi plesni. Škropiljenje z istimi sredstvi 2 do 3-krat ponovimo.

Ceplje in slive škropimo z istimi sredstvi, le da je škropiljenje po cvetu manj in zadošča, da po cvetu škropimo 2 do 3-krat.

Varstvo vinske trte

Razen peronospore napadajoča leta vinsko trto (polleg žlahtne tudi samorodnico, predvsem šmarnicu) je rdeči listni ožig. Ta bolezen je v zadnjih dveh letih v nekaterih vinogradih povzročila 30% in več škode. Rdeči pajek je v letu 1969 prav tako v nekaterih vinogradih na sorti kraljevina, portugalka, muškatna žladičina in še nekaterih, napravil občutno škodo. Spomiadi nam braste objedajo razni rdečarji, ki napadajo razen žlahtne trte tudi samorodnice. Belo sorte, pa tudi nekaterne črnine (na primer portugalko), nam napada plesni ožig. Ob cvetenju in proti jeseni napada grozdje grozdnemu sušaku. Uporabljamo ista škropiva kot pri drugem škropiljenju, to je fungicide z dodatkom enega izmed naštetih insekticidov.

3) V juniju po cvetenju trte, škropimo proti peronospori in ožigu. Namesto dithara lahko po cvetenju uporabljamo cuprablau 0,5% ali cuprablau Z 0,3% ali faltan 0,2% z dodatkom cosana 0,3%. Insekticidov (strupenih sredstev) pri tem škropiljenju ne uporabljamo.

5) V začetku julija, ko se jagode oblikujejo, škropimo z istimi sredstvi kot pri četrtjem škropiljenju, to je brez dodatkov insekticidov. Namesto cuprablau uporabljamo faltan 0,2%, ki učinkuje

vsa delno proti gnilobi grozdja v jeseni.

6) V juliju, preden se jagode dotikajo, škropimo z istimi sredstvi kot petič.

7) V začetku avgusta se enkrat škropimo z istimi sredstvi kot šestič.

Proti gnilobi škropimo še sredi avgusta s faltanom ali z euparenom.

Pripominjamo, da je galica in bakreno apno z ozirom na koncentracijo najdražje škropivo in imamo s pripravo tega škropiva največ dela.

Sredstvo euparen deluje slabše proti peronospori in ga ne kaže uporabljati. Bakrena sredstva zadržujejo rast trte in jih uporabljamo le po cvetenju. Pač pa bakrena sredstva (na primer cuprablau) ugodno vpliva na dozorevanje lesa v jeseni in je priporočljivo pri zadnjih škropiljenjih uporabljati ta sredstva. Sredstvo cineb pospešuje razvoj ožiga in ga ne kaže uporabljati. Ko trači, ne škropimo. Če smo pa prisiljeni zaradi pojava peronospore v dasu, ko nekatere sorte še niso povsem odcvetale, škropiti, ne uporabljamo v tem času bakrenih sredstev, pa tudi ne stuprov, ampak le dithane M 45 ali faltan.

Opozorit je treba, da euparen, faltan ali mocodifol ne uničujejo bolezni botrija (gnilobe) popolnomoma, škodo zmanjšajo le za okrog 50%. Opisani sredstvi delujejo na skorje in rdečega pajka, ki napadajo trto, a ne samo žlahtno trto, ampak v zad-

(vsaj delno) proti gnilobi grozdja v jeseni.

8) V avgustu, preden se jagode dotikajo, škropimo z istimi sredstvi kot petič.

9) V začetku avgusta se enkrat škropimo z istimi sredstvi kot šestič.

Proti gnilobi škropimo še sredi avgusta s faltanom ali z euparenom.

Pripominjamo, da je galica in bakreno apno z ozirom na koncentracijo najdražje škropivo in imamo s pripravo tega škropiva največ dela. Sredstvo euparen deluje slabše proti peronospori in ga ne kaže uporabljati. Bakrena sredstva zadržujejo rast trte in jih uporabljamo le po cvetenju. Pač pa bakrena sredstva (na primer cuprablau) ugodno vpliva na dozorevanje lesa v jeseni in je priporočljivo pri zadnjih škropiljenjih uporabljati ta sredstva. Sredstvo cineb pospešuje razvoj ožiga in ga ne kaže uporabljati. Ko trači, ne škropimo. Če smo pa prisiljeni zaradi pojava peronospore v dasu, ko nekatere sorte še niso povsem odcvetale, škropiti, ne uporabljamo v tem času bakrenih sredstev, pa tudi ne stuprov, ampak le dithane M 45 ali faltan.

Opozorit je treba, da euparen, faltan ali mocodifol ne uničujejo bolezni botrija (gnilobe) popolnomoma, škodo zmanjšajo le za okrog 50%.

Krompir

moramo varovati predvsem pred počrešnimi ličinkami koleradskega hroča in pred plesnijo (filoftoro). Škropimo v juniju, brž ko se

(4 kg/ha) ali anitenom (2,5 l/ha) ali U 46 fluid (4 l/ha). Sirokolistne plevele uničujemo z deherbanom (2 l/ha) ali pa z agroxonom (4 l/ha). Proti plevelom na travnikih uporabljamo igran. Plevele v deteljah (na primer ščavje) zatiramo z legumexom (7 kg/ha).

Zaključne misli

Skropiljenje v najhujši vročini zmanjšuje delovanje škropiva, zato v tem času ni priporočljivo škropiti.

Pri nakupu sredstev primerjajmo ceno za 100 l škropiva in ne ceno za 1 kg sredstva. Upoštevati je treba še učinkovitost in dolgotrajnost delovanja ter nevarnost zastupitve za ljudi in domače živali.

Kadar škropimo s strupenimi sredstvi, ne smemo med delom jesti, kaditi ali piti. Pri tem skropiljenju si oblecimo posebno zaščitno haljo, nataknimo si rokavice, lice pa zavarujemo s ščitnikom. Po delu se dobro umijemo s toplo vodo in z milom.

Točnejše roke skropiljenja bo tudi letos napovedovala prognostična služba po radiu in časopisu in to na podlagi meteoroloških podatkov in opazovanj razvojnih stadijev bolezni in škodljivcev. Prav pa je, da tudi sami sledujemo razvoj rastlin in razvoj bolezni zaradi dokajnih podnebnih razlik in razgibanosti terena, zaradi česar prognostična služba za posamezne kraje ne more točno določiti rokov skropiljenja.

V sadovnjakih in vinogradih je navedena koncentracija sredstev. Navedeno koncentracijo uporabljamo pri normalni količini vode, ki jo potrebujemo za škropiljenje (za vinograd in sadovnjake 1.000 do 2.000 litrov/ha). Če pri pršenju zmanjšamo količino vode, moramo ustrezno povečati koncentracijo.

Pri krompirju in herbicidih je v navodilih navedena količina sredstva, ki ga potrebujemo za 1 ha. Koncentracijo škropiva moramo torej tukaj prilagoditi količini vode, ki jo bomo porabili na 1 ha. To količino izračunamo po obrazcu:

konzentracija škropiva je količina sredstva/ha x 100 poraba vode/ha

Važna je pravilna tehnika škropiljenja. Škropilni oblak mora zadeći silehni delček rastline.

Proti boleznim škropimo pogosteje kot proti škodljivcem.

Dober gozpodar ne bo na slepo škropil, ampak bo upošteval dana navodila in se ravnal tudi po lastnih izkušnjah. Pri tem želim vsem kmetovalcem obilo uspeha!

TIT DOBERSEK

Kakšna bi morala biti krava, da bi se njen fotografska ali risba pojavila na srednjih straneh naših časnikov...

(Karikatura P. Ivanovića iz JEZA)

Za naše delavce v Avstriji

Avstrijski predpisi o zdravstvenem zavarovanju so ožji kot naši in tudi strožji

Naši delavci, ki so zapošljeni v Avstriji, so zavarovani po avstrijskih predpisih, njihovi družinski članji, ki živijo v Jugoslaviji, pa po naših predpisih. Detaširani delavci (to so delavci naših podjetij, ki delajo v Avstriji) pa so prvih 24 mesecev zavarovani po naših predpisih, vnaprej pa po avstrijskih, razen v primerih, če se rok 24 mesecev ne podalja v sporazumu med avstrijsko bolniško blagajno in našim socialnim zavarovanjem.

Konvencija z Avstrijo je stopila v veljavo 1. januarja 1967 in od takrat naši delavci, ki delajo v Avstriji, niso več dolžni plačevati prispevki za zdravstveno varstvo svojih družinskih članov, kar so do uveljavljivosti konvencije morali.

Naš delavec, ki se zaposli v Avstriji, pridobi zase pravico do zdravstvenega varstva po avstrijskih predpisih.

Preprečiti nelikvidnost

V kočevski občini samoupravni organi in vodstva delovnih organizacij s posebnim zanimanjem spremjamajo izvajanje že dela sprejetih predpisov za preprečevanje nelikvidnosti v gospodarstvu. Značilno za gospodarstvo kočevske občine v preteklem letu je, da je kljub povečanju dohodka za okoli 15 odstotkov in povečanju storilnosti imelo precej težav prav zaradi nelikvidnosti.

Kolikor jezikov znaš ...

Po slovenskem pregovoru se bržko ravnajo na nekaterih zavodih za zaposlovanje delavcev, pravijo v novomeškem PIO-NIRJU. Zlasti v Bosni in Srbiji namreč veliko raje poslujejo s takimi, ki se pripeljejo z mercedesi nemške registracije in v nemščini zapisajo za delavce – čeprav le za deset ali dvajset. Pri PIO-NIRJU pa, ki potrebuje 300 delavcev, se vozijo rejerenti običajno s jekom in govorijo v slovenščini. Zato bodo pač morali premisiliti ali bodo govorili v našem ali v nemškem jeziku. S katero metodo bodo uspeli ni; treba posebej razlagati.

Rekordna letna proizvodnja

Leto 1969 predstavlja za RUDNIK Kočevje, ki mu zaradi skromnih zalog bijejo sicer zadnje ure, pomemben delovni uspeh, saj je dosegel najvišjo proizvodnjo odkar obstaja Rudarji so nakopali 205.550 ton premoga in presegli letni proizvodni plan za dobrih 14 odstotkov.

V obdobju od leta 1964 do 1968 gibanje proizvodnje ni bilo enakomerno. Dosežena proizvodnja premoga leta 1964 v višini 191.610 ton je v naslednjih letih upadala in znašala leta 1967 le 174.110 ton. V letu 1968 pa je proizvodnja zopet pričela hitro naraščati.

Na visoko raven proizvodnje v letu 1969 je vplivalo predvsem pridobivanje premoga z novo odkupno metodo. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je bila povečana proizvodnja dosežena poprečno s 2 odstotka manj zaposlenih kot leto prej.

...vandrovček moj, kam bova vandrała midva nocoj?

Kmečki turizem mimo nas?

Prišli so petični Italijani in spraševali, kje bi se lahko za teden, dva nastanili v urejeni hribovski kmečki hiši, da bi nabirali gobe v gozdu, po svoji volji pomagali pri spravilu krme, da bi se oznojili v prijetnem vonju pravkar posušenega sena ter se naspal pri na stežaj odprtih oknih z rožmarinom in nagnjeni.

Vaščani so začudeno gledali. Niso mogli verjeti in so mislili, da si ti razvajeni tujci izmisljajo prav nenavadne sale.

Ta resnični primer dokazuje, da smo pri nas, posebno na Dolenjskem, še povsem nepripravljeni: na kmečki turizem, ki je prinesel blaginjo že takemu kmečkim domaćijam na Koroškem, Tirolskem, Švici in še nekaterih deželah.

Mestni človek, ki so mu pekienski vrvež, vsakodnevna naglica in skrb zrahljali živ-

ce, ne bo našel pravega miру, ki ga tako potrebuje, v hrupnih letoviščih, igralnicah na prepolnih piašah. Z leti človek vse bolj spoznavata, da v času, ki je namenjen za nabiranje novih moči, bolj potrebuje naraven, nevkadajni, spremenjen način življenja, telesno delo in telesno utrujenost, samoten sprehod daleč od vsakdanjega nemira v mestu. Nič čudnega ni torej, če preživijo tisoči Norvežanov in Švedov najlepši letni oddih tako, da se v času dopusta spremeni v ribice in na barkah odhajajo na lov skupaj s tistimi, ki jim je to vsakdanji posel v kruhu.

Se povsem na začetku smo. Naši turistični delavci in gostinci so, kot kaže, globoko preprtičani, da je začetek in konec turizma z gradnjo dragih hotelov in različnih igralnic ter naprav, ki si jih je izmisliла civilizacija. Nihče pa ne govori o kmečkem turizmu, ki bi lahko z mnogo manjšimi stroški pomogel, da bi turisti vzlibili tisto, kar je pri nas najvračnejše in našmanj ponoseno – našo lepo naravo in našega človeka.

M. LEGAN

Etika in kultura javne besede bogatita osebnost, humanizira družbene odnose in spodbujata akcijo.

Zahodnonemški valilnik in izvalilnik z zmogljivostjo 18.000 jajc na teden na obratu ZK Novo mesto na Grabnu. Letos bodo kupili še 2 takšni bateriji, nato pa bo skupna zmogljivost valilnice na Grabnu 25.000 jajc na teden, kar bo 6-krat več kot doslej. (Foto: M. Jakopec)

KOLEKTIV, KI IŠČE 300 GRADBINCEV

PIONIR: kje dobiti delavce?

Bodo tudi zavodi za zaposlovanje letos bolj pomagali? – PIONIR bo skušal težave prebroditi tudi z nakupom novih strojev – Kljub vabilom premajhno število tistih, ki se izobražujejo – 300 novih?

Tanjugovo poročilo, da je novomeški PIONIR v južni in vzhodni Srbiji iskal približno 1.000 delavcev, dobil pa jih je samo 25, je sicer precej pretirano, vendar dokaj točno kaže naše razmere. PIONIR namreč želi zaposlit približno 300 kvalificiranih zidarjev, tesarjev, železokrvcev in drugih, a si zmanj prisadeva. Njihovi številni razpisi, ponudbe pri zavodih za zaposlovanje in druge oblike, ki naj bi privilegirale kvalificirane delavce med novomeške gradbince, so doslej naletete zvezne na gluhu ušesu.

V začetku tega meseca je bilo pri PIONIRJU 2.034 zaposlenih skupaj z vajenci. Toda njihov letošnji delovni načrt in število kvalificiranih delavcev, ki jih imajo zdaj, ter precejšnja fluktuacija narekujejo novo za-

poslovanje. Prelivanje iz podjetja v podjetje je sicer v gradbeni stroki malenkostno, vendar je veliko število tistih delavcev, ki odhajajo na delo v tujino. PIONIR zaenkrat prav malo gradi na tujem: doma je namreč prevedela, da bi znogel se še nove obremenitve.

Stisko ob premajhnem številu novih delavcev skuša PIONIR že dlje časa rešiti z izobraževanjem. V ta namen so letos dali 2,5 odstotka bruto osebnih dohodkov, kar bo prineslo skoraj milijon dinarjev. Ob tem pa je treba zapisati, da podjetje plačuje tudi osebni dohodek tistim delavcem, ki se izobražujejo. Teh žal ni veliko, kot tudi ni veliko tistih, ki jih podjetje stipendira. Vsako leto razpišejo namreč več stipendij, kot je pozneje prijavljenih kandidatov?

J. SPLICHAL

Frutella

LISCA: tudi letos lažje do letovanja

Delavski svet konfekcije LISCA je tudi letos sklenil regresirati letovanje vsem tistim delavcem in njihovim družinskim članom, ki bodo preživel dopust zunaj kraja stalnega bivališča. Za delavce podjetja, ki bodo na takem dopustu vsaj 5 dni, do 10 dni letovanja prispevalo podjetje po 30 dinarjev na dan, za njihove zakonske tovariše 15 din. za otroke do 10 let starosti 10 dinarjev in nad 10 let 15 din.

Članom delovnega kolektiva, ki bodo preživel dopust doma, bo podjetje dalo po 50 dinarjev. Delavski svet je še sklenil, da bo plačalo podjetje celotno letovanje izrazito socialno šibkim članom kolektiva.

Sevnica: letos še nič s širštvijo STILLESA

Ljubljansko podjetje Slovenijales letos še ne bo investiralo gradnje novih proizvodnih zmogljivosti sevnitskega Stillesa (Mizerske s.p.d.r.) čeprav je prvoči dogovor predvideval zacetek gradnje letosnjo pomlad. To je bilo dokončno odločeno po dolgotrajnih razgovorih z vodstvom Slovenijalesa. K odložitvi gradnje je po svoje pripomogla tudi lanska kriza v podjetju, kjer se dalj časa niso mogli sporazumi kdo bo direktor podjetja. Celotni dohodek podjetja se je ljudem povečal za 10 odst., držbeni proizvod za 21 odst., osebni dohodki (skupni) za 36,2 odst., skladki pa so se zmanjšali skoraj za dve tretjini.

Zivahnje je bilo tudi v Dolenjskih Toplicah. Zvezcer se je tam pokaza: najbolj popularni pevec lanskega leta Mišo Kovač, ki je imel predtem v Novem mestu že drugi samostojni koncert v tem mesecu. Mnogi so ga odšli poslušati, drugi so raje ostali pred televizorji in gledali program naše popevke za tekmo Evrovizije.

Pet'etni ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ustanove, 5 letni načrt razvoja, ki ga bomo sprejeli letos, ne bo izdelan na pamet. Zvezni zavod za plan je pripravil analizo dosežkov prejšnjega petletnega načrta in reforme, žal pa teh ugotovitev še niso zbrane republike. Zavojlo tega v dosednjih razpravah ni bilo močno soociti stališča.

Prihodnji 5-letni načrt bo usklajeval in usmerjal razvoj, čeprav ne več na doseganje načrte. V prejšnjem načrtu, ki je še sklepal kompromise z reformo, je najvažnejša pridobitev to, da je z njim reforma prodria v zavest naših ljudi in da zdaj z njo vsi računamo. Zato bo načrt, ki ga pripravljamo zdaj, v celoti prežet z reformno miselnoščjo in bo težil predvsem k smotrom reforme.

M. J.

Več čistoče pri živilih!

V občini Novo mesto je 207 lokalov, ki trgujejo z živili, pod sanitarnim nadzorstvom. Sanitarna inšpekcijska ugotavlja, da se sanitarno-tehnična urejenost iz leta v letu zboljuje, vendar je še nekaj gostišč in trgovin, ki ne ustrezajo higienosanitarnim predpisom.

Sanitarna inšpekcijska je v takih primerih ukrepa ta, ko je izrekla 27 mandatnih kaznil, podala eno prijavo za gospodarski prestopek, 16 predlogov za prestopek o prekrških, izdala 51 odločb in 540 raznih soglasij.

Sevnica: najmanj gospodarskih prestopkov

Letno poročilo Službe družbenega knjigovodstva ugotavlja, da je bilo lan na območju treh spodnjeposavske občin izdanih 92 odločb za odstranitev ugotovljenih nezakonitosti pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi. Po posameznih občinah so bile te intervencije zelo različno razporejene: v krški občini jih je bilo 37, v brezkih 42, v sevnški pa le 13. Tudi sicer je bilo prav v sevnški občini ugotovljeno najmanj gospodarskih prestopkov, le štiri od skupnih 30.

Sejmische

Novomeški sejem
23. marca je bil novomeški sejem kar živahan. Naprodaj je bilo 508 pujskov, prodali pa so jih 449. Cene so ostale take kot prejšnji teden. Prasiščke so prodajali po 190 do 600 din.

Za teleta ustaljena cena

Zadnji viniški sejem je bil bolj slabo obiskan. Odrasla živine je bilo malo. Naprodaj je bilo le nekaj parov volov in tu in tam kakšna krvica. Največ je bilo telet. Kaže, da se je cena teletom ustalila. Najboljše so pladavali po 13 din kg, teleta za zakol pa so veljala 12 din. Pitane vole so celični na 6,70 do 7 din kg, mladi pujski pa so šli v denar po 250 do 300 din.

Precej izbire v Brežicah

Na sejmu 21. marca je bilo naprodaj 740 pujskov, ki so šli dobro v promet. Prodali so 586 manjših prasiščkov po 14 do 14,50 din in 28 večjih pujsov po 7,50 do 8 din kilogram.

Eden od dolenjskih sekretarjev občinske konference Zvezne komunistov je v pogovoru dejal, da ni malo podjetij, kjer so matična podjetja uveljavila do svojih obratov v drugih občinah naravnost medne odnose. Tako pa se mu je zazdelo, da je uporabil prehudo besedo in je potem svojo misel ponavil tako, da so v teh obrah dostaikrat kršene samoupravljalne pravice delavev.

Na Dolenjskem je takih obratov precej, saj jih v nekaterih občinah naštejemo po 30 in več. V brežiški občini so skupaj s severno in krško na sindikatu že pripravljali podrobnejšo analizo o poslovanju takih obratov in še posebej o njihovih notranjih odnosih in o pravicah delavcev, zapostenih v obratih. Nenadega dvoma namreč nidi delavci v samoupravljalnih pravicah niso iznaceni z delavci in matičnih podjetij.

Kljub vsemu pa dosežejo kot do ugotovitev še nismo prišli. Zato bi hilo prav koristno, ko bi brežlanci svoje nadre izpeljali, ker bi bržone delavce včas pogum, tudi drugim občinam, da bi se zavzele za reševanje teh težav.

Eno je jasno: delavcem v obratih gredo enake pravice! Ne smemo pa si zakrpati oči: tudi naša podjetja, ki imajo obrate v drugih občinah, poslujejo enako. Torej bo treba pomestiti tudi pred lastnim pragom.

Za ceste — pre-malo denarja

Cestna inšpekcija je lani opravljala nadzor v petih občinah na cestah IV. reda. Opravila je 43 pregledov, izdala 5 ureditvenih odločb za odpravo pomanjkljivosti, pri katerih je bila potrebna intervencija cestne inšpekcije.

Ceste IV. reda so bile povrednotenu potisnjene močno v ozadje, kar zadava vzdrževanje in modernizacijo. Cestna inšpekcija zaradi slabega stanja cest ne more biti učinkovita, kajti njen ukrepanje je omejeno na najbolj kritične razmere na cestah, zaradi pomanjkanja denarja pa ne more odrejati večjih izboljšav.

POMLADNE SKRBI. Kočevske odbornike muči velika skrb: kje dobiti težkih 800 tisočakov za vzdrževanje Šolstva in še 1,700.000 dinarjev za druge porabnike občinske blagajne! O tem so se pogovarjali na posvetu odbornikov kočevske občine v petek na izvršnem odboru občinske konference SZDL in na zborih volivev v preteklem tednu (Foto: Peter Šobar ml.).

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZK RIBNICA

Gospodarstvo je močno napredovalo

Zato tudi ni vzroka, da bi osebni dohodki zaostajali — Podpirati sožitje med vernimi in nevernimi občani — Posebna razprava o kulturi

Na zadnji seji občinske konference Zvezne komunistov Ribnica, ki je bila 18. marca, so razpravljali predvsem o poročilu o politični oceni položaja v občini in o pripravah na izdelavo srednjoročnega razvoja občine.

Gospodarstvo občine je lani brez večjih investicij doseglo nad 35 odstotkov vecjih dohodek kot leto prej, nad enkrat više sklope, povprečni osebni dohodki pa so za ostali za republiškim povprečjem za približno 8 odstotkov. Komunisti so osvojili predlog komiteja, da naj povprečni osebni dohodki naravnajo v skladu s produkativnostjo. Trenutno ni vrokov, da bi zaostajali za republiškim povprečjem. Pri nagrajevanju pa je treba še posebno pozornost posvetiti delavcem z nizkimi osebnimi dohodki.

Precejšnja pozornost v poročilu in razpravi je bila dan na povečani dejavnosti cerkve na področjih, ki nimajo nobene zveze z vero. Podudarjeno je bilo, da so občani, ki verujejo, in oni, ki ne verujejo, enakopravni na vseh področjih. Zvezna komunistov in druge politične organizacije se bodo odločno zavzemali, da ne bo nikde izkoriscen in poglabljajo raziskovanje med občani na verski osnovi. V zadnji vojni

pendiranju in kreditiranju. Razpravljali so še o usodi železniške proge in prometu v občini; o samoupravljanju v obratih, katerih podjetja imajo sedež izven občine; pripravah za izdelavo srednjoročnega programa razvoja občine in drugem. O nekaterih teh zadevah smo že pisali ali pa jih bomo prikazali kasneje v posebnih stavevkih. J. P.

Nadalje so ugotovili, da je delo na kulturnem področju v občini zaspalo. Kultura res dobiva skromno dotacijo, vendar, z ozirom na delo kulturnih organizacij, je preveliko. Nekateri so predlagali, naj bi o kulturi podrobnejje razpravljali na eni prihodnjih sej občinske konference ZK.

Sklenili so tudi, da so za vse komuniste v občini obvezna stališča občinske konference Zvezne mladine oštiri.

Novi prostori so primerni,

Prostore dobili, a jih je treba preurediti

Poročali smo že, da je Likovni salon v Kočevju naposlед le dobil primernejše mesto za svoje razstave, in sicer v zgornjih prostorih tržnice, ki so sicer prazni.

Kot smo neuradno zvedeli,

vendar jih bo potrebno preurediti, da bodo uporabni za novi namen. Likovni salon in tudi Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij za to nimata dovolj denarja. Predstavniki teh dveh kulturnih organizacij sta pred kratkim obiskala kočevske delovne in druge organizacije in jih prosili za pomoč.

Kot smo neuradno zvedeli, je Likovni salon že dobil zagotovo za prva dva prispev-

Portret tega tedna

Odbornik in volivci

Ces nekaj dni se bodo začeli zbori volivev. Volivci in odborniki bodo preseščeli vprašanja, ki jih bodo reševali v tem letu, in možnosti, ki jih bodo za to imeli. Ponekod se na od zebra volivev veliko pričakujejo, drugod spet rahlo dremijojo, bodisi da so premalo obveščeni, bodisi da od zebra volivev ne pričakujejo nič pomembnega.

Predsednik krajevne organizacije SZDL na novomeškem II. terenu je inženir gozdarstva tov. Jože Falkner. Ceprav mu zaradi terenskega dela v službi ostane le malo prostega časa, si vendar prizadeva, da bi tudi svojo odborniško nalogo uspešno opravil in da bi bili volivci z njim zadovoljni.

— Kaj meniš o delu krajevne skupnosti?

— To lahko najbolj opazimo pri urejanju na terenu. Mislim, da je delo krajevne skupnosti uspešno z ozirom na možnosti, ki jih ima. Seveda jo k posem določenim nalogam spodbujajo tudi volivci sami.

— Kako se kot odbornik pošutiš, ko glasuješ?

— Če sem z vprašanjem, za katerega glasujem, seznanjen, ni težko. Toda to ni vedno, ker snovi za se-

jo ne dobim dovolj zgodaj, da bi se o vsem pogovoril z volivci. Vedno pa poudarjam, naj bi bil smisel družbenega samoupravljanja prav v stikih med volivci in odborniki.

— Kaj je potrebno za uspešno delo odbornika z volivci?

— Preden odbornik za nekaj glasuje, bi se moral o tem pogovoriti z volivci. Ljudje bi vedeli, da o stvari, ki jih zadevajo, tudi sami odločajo, ne pa tako kot sedaj, ko največkrat na zborih volivev dobjijo o tem samo informacije.

Po dolocenem času, ko bi se volivci na to napadli, bi tud, vedeli, zakaj občina vseh želi ne more upoštevati, in odbornik bi jih lahko z marsičim seznanil. V skupščino bi lahko prenesel mnenje volivev. Tako bi bilo delo skupščine bolj uspešno, med občani pa bi bilo večje zanimanje za zbere volivev.

ANA VITKOVIC

V Kočevju že zbirajo za likovni salon

Prostore dobili, a jih je treba preurediti

Poročali smo že, da je Likovni salon v Kočevju naposlед le dobil primernejše mesto za svoje razstave, in sicer v zgornjih prostorih tržnice, ki so sicer prazni. Novi prostori so primerni,

vendar jih bo potrebno preurediti, da bodo uporabni za novi namen. Likovni salon in tudi Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij za to nimata dovolj denarja. Predstavniki teh dveh kulturnih organizacij sta pred kratkim obiskala kočevske delovne in druge organizacije in jih prosili za pomoč.

Kot smo neuradno zvedeli,

je Likovni salon že dobil zagotovo za prva dva prispevki. Mladi člani Rdečega kriza v osnovni soli Primoža Trubarja nameravajo tudi letos spomladis organizirati tečaj.

TRGOVSKO PODJETJE

TKANINA LJUBLJANA

se pripravlja potrošnikom na območju Dolenjske in Bele krajine!

VEČ JIH JE, KOT BI MISLILI

Žalostne zgodbe o dedičih

Lahko bi dosegli, da bi se dediči zanimali za ostarele ljudi, in ne samo za njih zemljo

Ostala sta sama na kmetiji, ostarela, ne-močna. Zemlja je izpla njuno živiljenjsko rilo, prišla so betežna leta, strah vseh ostarelih. »Otoci so, hvala bogu, preskrbjeni. Ničesar ne bova nesla v grob. Delala bova, kolikor zmorea. Da bo le za sproti.

S starostjo prerada pride bolezen, za njo pa stroški. Kmetija je resna velika, toda zemlja je že nekaj let slabo obdelana, precej nivo je v pušči. Kdo jo bo pa obdeloval! Denarja ni ne za davke ne za zdravstveno zavarovanje. Stroške zdravljene siromašnih prenesejo na občinski proračun.

Umre oče, umre mati. Sodišče razpiše zapuščinsko razpravo. Takrat se zganejo svoje, prihite dediči. Zemlja je večna, dober je vsak kos.

Takih zgodb je danes mnogo več, kot bi si mislili. Dedičev razen moralne dolnosti, nič ne sili, da bi poskrbeli za tiste, katerih zemljo pričakujejo. Prizadet je sklad za zdravstveno zavarovanje in z nji-

mi vsi tisti, ki prispevke redno plačujejo, prizadet je občinski proračun, ki mora povrnati dolgov.

In vendar bi take žalostne primere lahko preprečili. Zakon dovoljuje občinski zemljiški sklad, kamor bi vpisali del zemljišč tistih, za katere je treba plačati zdravljene ali oskrbo na starla leta.

Ne bi mogli že prej poiskati dedičev ter jih resno vprašati, če so voljni plačevati zdravstveno zavarovanje in prispevati za zdravljene svojih sorodnikov, na katerih zemljo računajo? Ce bi le-ti tako pomoc odklonili, zato ne bi s prizadetimi starimi ljudmi sklenili pogodbe, da bi občina plačevala, v zameno pa dobila del vosestva? To bi bilo pošteno, razen tega pa bi omogočilo občini, da bi prodala ali dala v zakup zemljo tistemu vaščanu, ki je sklenil ostati na kmetiji in živeti od nje.

M. L.

V Velikih Laščah spet tečaj

Mladi člani Rdečega kriza v osnovni soli Primoža Trubarja nameravajo tudi letos spomladis organizirati tečaj.

Prve pomoči za učence osmeja razreda. Vodil ga bo krajenvi zdravnik dr. Viktor Cec.

Lani so mladi člani RK razen tečaja prve pomoči, pripravili v soli več razstav v zvezi z zgodovino in jubilejemi organizacije RK bojem proti alkoholu in tuberkulozi. Razstave so dopolnila predavanja.

V tednu boja proti alkoholizmu in tuoerku so zbrali 600 din. Razen tega so zbrali prispevke in z njimi obdarili revnejše učence. Pripravili so tudi za izgradnjo bolnišnice v Banjaluki, sodelovali v drugih akcijah in pomagali pri higieni ter varnosti učencev v soli. L. S.

FOTOGRAFIJA TEDNA

Nekaj spodbudnih besed — in uspeh je tu! Spet so se potrudili naši reporterji in posnetkov nam ta teden ni manjkalo. Na žalost nismo niti pri tisku mogli upoštevati vseh, ki so prišli v uredništvo šele v torki dopoldne. Poskrbite torej, da bodo vaše fotografije tega tedna vsaj do pondeljka pri nas, pa lahko upate na nagrado vsaj do seveda — na objavo! — Tokrat je zmagal France Brus iz Kočevja s posnetkom PO-MLAD TIK PRED DURMI in prejel nagrado 100 din. Objavljamo ga na 1. strani. Prihodnji pa ste na vrsti vi! Ostro oko vam želi UREDNIŠTVO

NA ROB PROSPEKTA DOLENJSKE

Dobra vsebina, pomanjkljiv zemljevid

Zelo lep barvni turistični prospekt je izdala Dolenjska turistična zveza Novo mesto v 70.000 izvodih. Slikovni material je posrečeno izbran barvni tisk je lep in besedilo zgoščeno. Skralka: prospekt, kakrsnega smo si že dolgo želeli.

Zal pa ni mogoče mimo napak, ki niso samo tiskarske, temveč so bile narejene že pri pripravi. Navede, bom napake na zemljevidu za nas konč, se pravi Kočevsko.

Ko se poslužiš legendi, vidis, da predstavlja debela bela črta asfaltne ceste. Nemalo se zacudis, ko vidis, da je na karti takoj črta os Zlebiča preko Nove Štife na Travno goro. Začudil se bo pa tudi turist, če se bo zanesel na to karto, ko bo videl, da mu bo na odcepnu na Vinicah proti Novi Štifi zmanjkalo asfalta.

Pojasnilo »strogega šoferja«

Na nepodpisani članek »Strogi šofer v Dolenjskem listu z dne 12. marca 1970, ki ga avtorji nista podpisali in sta ostali anonimni, čeprav ju pošnam, dajem naslednje pojasmilo:

Omenjenega dne je zapadlo od 25–30 cm snega, zato sem prizjal z nekaj minutno samudo delave druge izmene pred NOVOLES V. Stražo. Tam je že čakala skupina delavcev iz prve izmene, da jih odprejem v Novo mesto. Ko so potnik izstopili, sem izstopil tudi jaz in čakajočim povedal, naj ne vstopajo, dokler ne obrazum. Zapri sem zadnja vrata. Med tem časom sta pri prednjih vrati vstopila dva tovarša, ki pa me pri obračanju nista ovirala, ker sta sečici. Ko sem približil, sta užajeni potniki odpri zadnja vrata in stali na stopnicah pri odprtih vratah.

Odprta vrata pa so me ovirala med obračanjem, saj bi lahko prišlo do nesreče. Zato sem del k zadnjim vratom, približil potniki zraku in ju odstranil od vrata, da sem jih lahko zapri in obrnil avtobus.

Pri svojem delu ne delam razlik med potniki, dela jih sam s svojim nediscipliniranim obračanjem. Toliko v pojasmilo.

Vprašujem pa, kdo bi odgovarjal tedaj, če bi med obračanjem prislo do nesreče: ali potniki ali strogi šofer? In kakšen članek bi se pojavil tedaj v časopisu?

Ob koncu se vprašanje uredništvu: zanima me, ali v tem časopisu objavljate le kritične članke, saj poahlvalnih zasedimo le malo ali nič, čeprav vem, da tudi tak prihaja v uredništvo. Prosim, odgovorite na to vprašanje javno, da ne bodo pisci poahlvalnih članov po nepotrebni izgubljil cas, ker po vsej verjetnosti tak članek kontakto v uredniščem koncu, in ne v časopisu.

Franc Kump
Šofer GORJANGEV
Novo mesto

OPRAVICILO IN POJASNILO
UREDNISTVA DL: Najprej se moramo opraviti, ker omenjeni prispevki ni bil podpisani. Podpis F.C., Novo mesto, smo namreč v tiskarni naročili, pa je potem po nasi krivični izpadel. Kar zadeva poahlvalna pisma o šoferjih, imamo določno vest: do zdaj so bila še prav vsa objavljena! Če jih je res manj kot kritičnih, pa mora tovarši Kump poiskati vročke drugje,

Pijače dovolj, časopisov pa nič

Potniki, ki potujejo iz Kočevja na vse strani z avtobusom, pogrešajo na avtobusni postaji prodajalca časopisov, revij in cigaret, pa tudi drugih drobnih izdelkov, ki jih sicer prodajajo trafički. Res je, da so blizu gostilne in hotel, vendar vsak potnik ne zaide vanje. Seveda v gostilnih tudi nimajo vsega, kar potnik potrebuje. Točinkica, ki je v kiosku na avtobusni postaji, zaradi bližine ostalih gostiln po mojem mnenju ni potrebna. Če hoče potnik časopis, mora zdaj daleč pon. In to zamudno pot bi mu lahko prihranil kiosk na avtobusni postaji, če bi ga preduredil v trafičko, ki bi prodajala tudi časopise!

Potnik

Travna gora je označena južno od Ribnice namesto zahodno, bliže Sodražici. Da pa je napaka še večja, izvirna na karti Rinža pod Travno goro, torej skoraj 20 km daljnega v resnici, se pravi pri Slovenski vasi, in je vsega le okoli 4 km dolga. Potok Ribnica, poln rib, s pritokom Sajevec sploh ni včrtan.

Če se poimenujete zopet z topografskim znakom, je znak za kopališče ob Rinzi pri Kočevju odveč, ker tu sploh ni kopališče. Tuni ribiči ob Bistrici ne bodo zadovoljni, ker ni ob strugi znaku za ribolov.

Vidimo tudi, da je Ribnica (pa tudi nekateri drugi kraji) označena kot mesto, v resnici pa je bila največji trg. Sodražica, ki je tudi blizu trga, je označena kot naselje in ima enak znak kot Nova Štifta, ki ima samo dve hiši in cerkev. Kot naselje je označena tudi Kočevje, čeprav je bila že leta 1252 proglašena za mesto, mimo tega pa je trenutno eden izmed najbolj živalnih krajev na Ledenjku. Čeprav je v Sodražici precej gostišč, lepa smučšča in vlečnica, ne najdeš na karti nobenih znakov ranje.

Tudi planinci bode presečeni. V besednjem delu prospektu pod »Planinski odmevi« najdeš dom na Grmadi in dom na Stojni pri Jelenovem studencu. vendar nobeden na karti ni označen in jih bo tudi planinec zamenjal.

Je se več spodrsijajov, vendar ni namen tega seslanka. Do tega lahko prihaja, ker med uslužnjencem banke in pogledi strank ni tako imenovane varnostne pregrade.

Prav bi bilo, da bi po-

državica Kreditna banka v Kočevju storila potrebne začitne ukrepe in se tako izognila morebitnim snevščnostim, ki bi sicer lahko nastale.

RAZGOVOR Z JUSTINO JAGODIČ

Velike Lašče so stare 500 let

Leta 1469 je bila uničena naselbina Villa Lazis, leta kasneje pa so bile v njeni bližini ustanovljene današnje Velike Lašče – Tu mimo so že pod Rimljani vodile ceste proti Trstu, severu in vzhodu

Zima se poslavila, a kot nalašč je polmetrska snežna odeja prekrila vso pokrajino, ko sem se odločil, da obiščem Justino Jagodič iz Velikih Lašč, ki zbirja gradivo o zgodovini Velikih Lašč.

Kaj vas je napotilo, da zbirate to gradivo? Bo kakšna prireditev ob 500-letnici Lašč?

Prav gotovo ne bo mogoče prezreti fužin ob reki, ki se danes imenuje Raščica. Uničili so jih Turki. Leta 1469 so uničili leseno naselbino Villa Lazis, ki je bila bolj severozahodno od današnjih Velikih Lašč. Velik je bil vpliv gosposke, zlasti Turjačanov, vendar zgodovina ni bila taka, kot je marsikje napisano, in bo treba še marsikaj preveriti.

Kako je zbiranjem dokumentov?

Nekoliko mi pomaga seznam literature, ki jo je uporabil bivši župnik v pokonju Franc Zužek. Njegovi za-

Lončari že 40 let

Zadnji sejem na Veseli gori pri Šentrupertu sem obiskal, da bi zastavil nekaj vprašanj lončarju, ki je tam prodajal svoje izdelke.

»Kje dobite glino?«

»Kopljem jo v gozdu, streljam od Rake, kjer sem doma.«

»Imate pri delu tudi po-

močnike?«

»Posodo delam sam.«

»Se nam to izplača?«

»Sicer ne bi delal.«

»Cesa prodaste največ?«

»Ljudje radi kupujejo moje izdelke, najraje pa cvetlične lončke.«

»Koliko časa morate posodo sušiti, da jo lahko žgete?«

»Pozimi teden dni, poteti manj.«

»In koliko se nam je po-

lige al, drugače uniči, pre-

den je narejena?«

»Ena petina.«

»Kakšno orodje uporabljate in koliko naredite na dan?«

»Stroj za predelavo gli-

ne ter različne modele. Na

dan naredim okoli 20 pos-

sod. Vse delam ročno. Pripravo vrtim z nogami.«

»Kdaj ste začeli s tem

delom?«

»Za lončarja sem se sel-

učit, ko sem bil star 14

let. Od tedaj lončarjem že

40 let. Tudi na sejme na

Veseli gori bom še priha-

jal, dokler bom mogel.«

BRANKO MARKEJIC

novinarski krok

os. Šola Senirupert

PRIPIS UREDNISTVA.

Dragi mladi prijatelji, čla-

ní novinarskega krožka!

Vaš sodelavec Branko je

lepo napisal razgovor z lončarjem, navedel pa ni,

kdo je bil ta lončar. To-

rej ni izpolnil enega naj-

važnejših zahtev novinar-

skoga sestavka, ki mora

odgovoriti na vse »K:«

Kdo, Kje, Kaj, za-Kaj,

Kdaj. Pa drugič!«

Ne od danes do jutri!

Dragi urednik!

Prosim, da objavite moje pismo kot opozorilo našim delavcem, ki odhajajo na delo v tujino.

Vsekaj naj se zaveda, da tu ni doma in da v tujini ne more živeti, če ne dela. Nekateri naši delavci, ki so prišli sem, niti ne pomislijo na svo-

je družine doma. Po starini navdih živijo iz meseca v mesec in so nekateri se vedno brez dela in brez stanovanja. Prosadijo za hrano in prenosilce in večkrat spijo pod vrednim nebom. Taki, ki na delo v tujino ne odidejo z resnimi nameni, naj raje ostanejo dom.

Vsem bralcem Dolenjskega lista lep pozdrav!

PETER KOVACIC,
714 Ludvigsburg,
Nemčija

Kako pa na črpalkah?

V časopisih dostikrat brem, da si nekatere občine zelo prizadejajo, da bi čim bolj ustregle dolačim in tujim gostom, ki prihajajo k nam na počitnice. Zato naj bi bila hitra tudi postrežba na bencinskih črpalkah, da se ne bi dogajalo tako, kot se je zgodilo meni v Crnomlju.

Lani junija sem se pripeljal na črpalko po bencin, toda delavcu se ni mudilo, da bi me postregel. Ko so za meno pripeljali drugi voznički, je pohitil k njim, meni pa se pogledal in, čeprav sem čakal že pet minut. Nejevoljen sem odpeljal naprej, on pa je ta dan prodal 50 l bencina manj, kot bi ga lahko.

Ne vem, ali mu ni bila všeč moja francoska registracija ali pa jaz. Vsekakor pa s tako postrežbo tujih gostjev ne bodo zadovoljni.

TOMAZ TOMAZIC
18 rue Jeannette
10 Troyes – Francija

Umirajočih kmetij je vedno več

Doživljamo žalostno poglavje našega kmetijstva. Nekaj trdn kmetov domov, stebrov našega naroda, danes propadajo. Ali se ni vredno zanimali nad usodo slovenskega kmeta? Mnogi starši, ki so zredili po 5 do 8 ali se ved otrok, so ostali zdaj sami v podirajočih se hišah in žalostno gledajo, kako propadajo sosedni župljivci, zljev in zljev mnogih rodov.

Kje naj isčemo kripto? Kdo bo odgovarjal za žalostno usodo našega kmetijstva? V prvi vrsti so krivi preveliki davki in druge davke, za tem pa se nizke cene kmetijskih proizvodov. Vsak mladi človek si raje poišče delo v tovarni, kjer bo delal 8 ur na dan in dobro zasluzil. To je boljše in laže, kot pa prevzeti posesto, garati od zore do mraka in se za davke težko spraviti skupaj.

Ali ni škoda da takoj mladi ljudi isče zasluzek v tu-

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeno na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedeniku, pripravite svoj cel naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

S krvjo rešujemo, ne z denarjem!

Lani nad polovico manj krvodajalcev kot v preteklih letih - Zbirali bodo za socialno šibke - Predavala sta dr. Čeč in dr. Andolšek

19. marca je bila uspešna letna konferenca krajevne organizacije Rdečega križa v Velikih Laščah. Konference se je udeležilo nad 70 članov, čeprav so bile zaradi muhastega vremena slabe prometne zvezze.

Na konferenci smo slišali poročila o delu, ki ga v dveletni mandatni dobi ni bilo malo. Vendar je uspehe grena misel na lanskem neuspešno krvodajalsko akcijo: udeležilo se je le 56 darovalcev. V zadnjih letih je bilo po-

vprečno 120-150 darovalcev krvi iz Velikih Lašč, Turjakova, Roba in Karlovice.

Akcija ni uspešna verjetno zaradi premajhnega sodelovanja med krajevno organizacijo, podnjiakom na soli in zdravstvenim osebjem v krajevnih ambulantih. Neuspeha je delno kriv tudi razpad obratov »Angores« in LIP Podpec v Velikih Laščah. V obeh obrah je bilo zaposlenih največ mladih ljudi - krvodajalcev. Po vseh pa je mladih malo.

Novi odbor si je razen krvodajalske akcije, ki bo letos 18. maja, zadal še, da bo pomagal socialno šibkim občanom, zlasti otrokom. V ta namen bodo pri ustanovah in posameznikih zbirali prispevke. Z zbranim denarjem bodo omogočili pomoč socialno šibkim in letovanje bolnim otrokom v letoviščih Rdečega križa.

Po končani letni konferenci sta predavala dr. Viktor Čeč o bolezni seči in oboleljih grla pri otrocih, doktor Lado Andolšek pa o negi in okvari zob pri otrocih.

Končno so se ugotovili, da je bilo na predavanju malo mladih staršev, čeprav bi

jim ta zanimiva predavanja zelo koristila.

L. S.

Zopet sadike

Tudi letos bo kmetijska zadruga Velike Lašče prodajala sadike jablan in hrusk. Dobili jih bodo iz Sevnice, ko bo izginil sneg. Zadruga proda vsako leto okoli 1000 sadikov, največ jablan.

Povpraševanje po krmilih

Medtem ko v preteklih letih kmetijska zadruga Velike Lašče ni prodala kaj dobiti krmil, jih je lani kar 40 ton. Vse kaže, da jih bodo letos prodali še občutno več. Čeprav je šele marec, so kmetje kupili že 30 ton močnih krmil. Kmetje jih pridno kupujejo, ker se spoznajo, da so ostale možnosti (selcež živine itd.) že tako izkoristili, da mlečnost krav in tolščobno stopnjo mleka lahko izboljšajo le še, če živino krmijo z močnimi krmili. Zaradi velikega povpraševanja ima zadruga vedno na zalogi krmila za molznicne, pitance in teleta.

Grosupeljsko podjetje MOTVOZ IN PLATNO preusmerja proizvodnjo na umetna vlakna. Na sliki je stroj za predelavo propilenkega granulata v propilenksa vlakna. (Foto: M. Vesel)

MOTVOZ IN PLATNO LANI POSLOVAL Z DOBIČKOM

V Motvozu preusmerjajo proizvodnjo

Namesto predelave konoplje, ki izumira, bodo v grosupeljski tovarni vse bolj preusmerjali proizvodnjo v predelavo polipropilena

Grosupeljska tekstilna tovarna Motvoz in platno, po številu zaposlenih drugo največje podjetje, bo letos se bolj preusmerila svojo proizvodnjo. Tovarna se namreč ukvarja z dvema dejavnostima: predelavo konoplje v prejo, motoze in vrvi in izdelovanjem vreč iz umetnega vlakna, za katere je osnovna surovina polipropilen.

Lani je konopljena proizvodnja predstavljala 70 odstotkov vse proizvodnje podjetja, ki je ustvarilo 26 milijonov celotnega dohodka. Največ te surovine dobijo iz Vojvodine, konoplje pa dobitjo vse manj in bo tovrstna proizvodnja počasi izumrila. Za 420-članski kolektiv, ki ga sestavlja več kot dve tretjini členov, je bila zato preusmeritev proizvodnje nujna.

Poprečni osebni dohodek je bil lani 720 dinarjev, konec leta pa je že dosegel blizu 900 dinarjev. Razmerje med osebnimi dohodki in skrbeti zlasti se za nove strokovnjake. Zavedati se je namreč treba, da so grosupeljski poskusi v predelavi polipropilena šele začetek.

Od Ljubljane do Grosuplja je daleč

Od Grosuplja do Ljubljane je krajsa pot kot v obratni smeri. Dokaz za to trditev so kar prebivalci Grosuplja, veliko se jih nosi, na delo v Ljubljano. Drugače pa je, kadar bi rad započevali strokovnjake v grosupelski občini. Čeprav je iz prestolnice le nekaj več kot 20 kilometrov, skoraj ne morejo dobiti potrebnih strokovnjakov. Kljub asfaltu je brkone pot za sposobne v majhen kraj predolga...

Misliti bo treba na občane

Vse več je ostarelih kmetov, ki so potrebni socialne pomoči - Skrbeti za razvoj kmetijstva

Socialistična zveza v grosupelski občini bo v bodočem morala bolj delati in živeti z ljudmi, pravijo v Grosupljiju druge tretjine pa je na pol kmetov in na pol delavcev. Od kmetijstva torej živi se veliko ljudi, zato bodo morali posvečati več pozornosti tudi reševanju in razvoju kmetijstva.

bujejo socialno pomoč. To velja še toliko bolj, ker je kar tretjina prebivalcev kmetov druga tretjina pa je na pol kmetov in na pol delavcev. Od kmetijstva torej živi se veliko ljudi, zato bodo morali posvečati več pozornosti tudi reševanju in razvoju kmetijstva.

Več turističnega poguma!

Turizem napreduje tudi v grosupelski občini

Turizem napreduje tudi v grosupelski občini: do prvega julija letos bi po pogodbi morali odpreti novi motel na grosupelskem priključku avtomobilske ceste, ki ga za ljubljanski Turist hotel gradi Obnova. Motel bo med najsdobnejšimi ob avtomobilski cesti, saj bo imel tudi prenocišča, urelili bodo camping in zgradili plavalni bazen.

To pa letos ne bo edina turistična novost v občini, saj bodo do turistične sezone urelili tudi razsvetljivo v Taborski jami, misljijo pa se na nekaj prenocišča v tamkajšnji restavraciji.

ZAKAJ TAKO?

Železnina v slabih prostorih

Poslovalnica MERCATORJA je stara, skladišča pa so raztresena po skoraj vseh Laščah - To odbija kupce, trgovcem pa otežuje delo

Trgovsko podjetje MERCATOR iz Ljubljane ima v Velikih Laščah združeni poslovalnici »Železnina« in »Hrana«, kjer prodajajo železnino, kmetijske in gospodinjske stroje, gradbeni, električni in instalacijski material, pohištvo, skratka: razne tehnične predmete, razen hrane in tekstila.

Trgovina je znana že leta, ko jo je vodil že prejšnji lastnik in poznejsi poslovodja Polde Šega. Ta je imel pripravljene tudi načrte za novo trgovino in mehanično delavnico. Ko je umrl, njegovih načrtov ni nikdo uresničil.

Stalni kupci so iz Velikih Lašč in okoliških vasi ter Roba, Karlovice in Dobrepolj. Ker so dobre prometne zveze, pride sem precej kupcev tudi iz drugih krajev, saj je to edina trgovina te vrste med Ljubljano in Ribnico. Po vrednosti pravijo največ gradbenega in instalacijskega materiala, na-

teri prostori celo nedostopni in morajo zato težke krovinske predmete ročno prevoziti.

Prodajni prostori in skladišča niso primerni, saj ne ustvarjajo pogojev za razvoj, ki ga terja sodobna trgovina. Oprema je zastarela, prostori, ki so ponekod vlažni in kvarijo blago, pa so raztreseni po raznih poslopljih v naselju. Nekatero blago hranijo celo v drvarnici. Taka razdrobljenost zahteva od prodajalcev veliko težkega dela, zlasti pozimi, ko se je treba prebijati skozi sneg. Tudi dostop do trgovine je slab, utesnjen med glavno cesto in zidovi hiš. Za vedno vozila pa so neka-

LOJZE SEVER

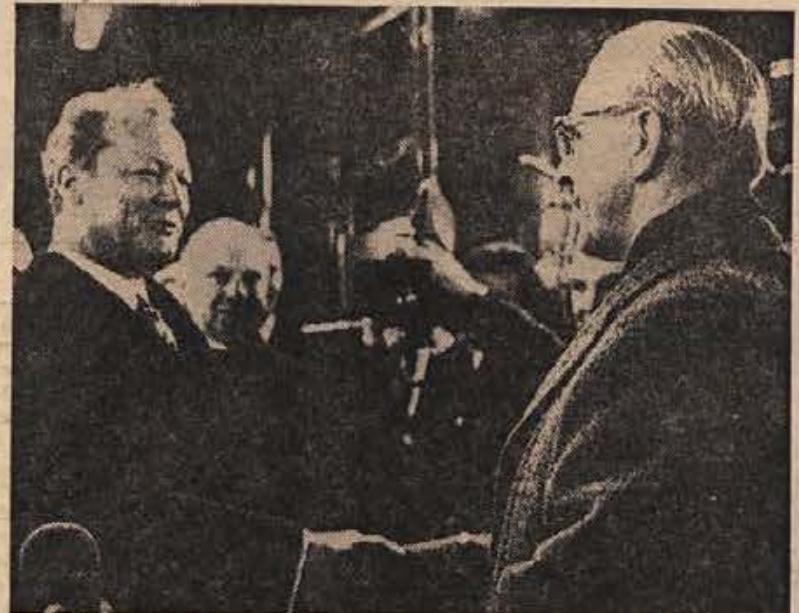
KAJ DELAJO SOSEDJE?

FOTOKRONIKA

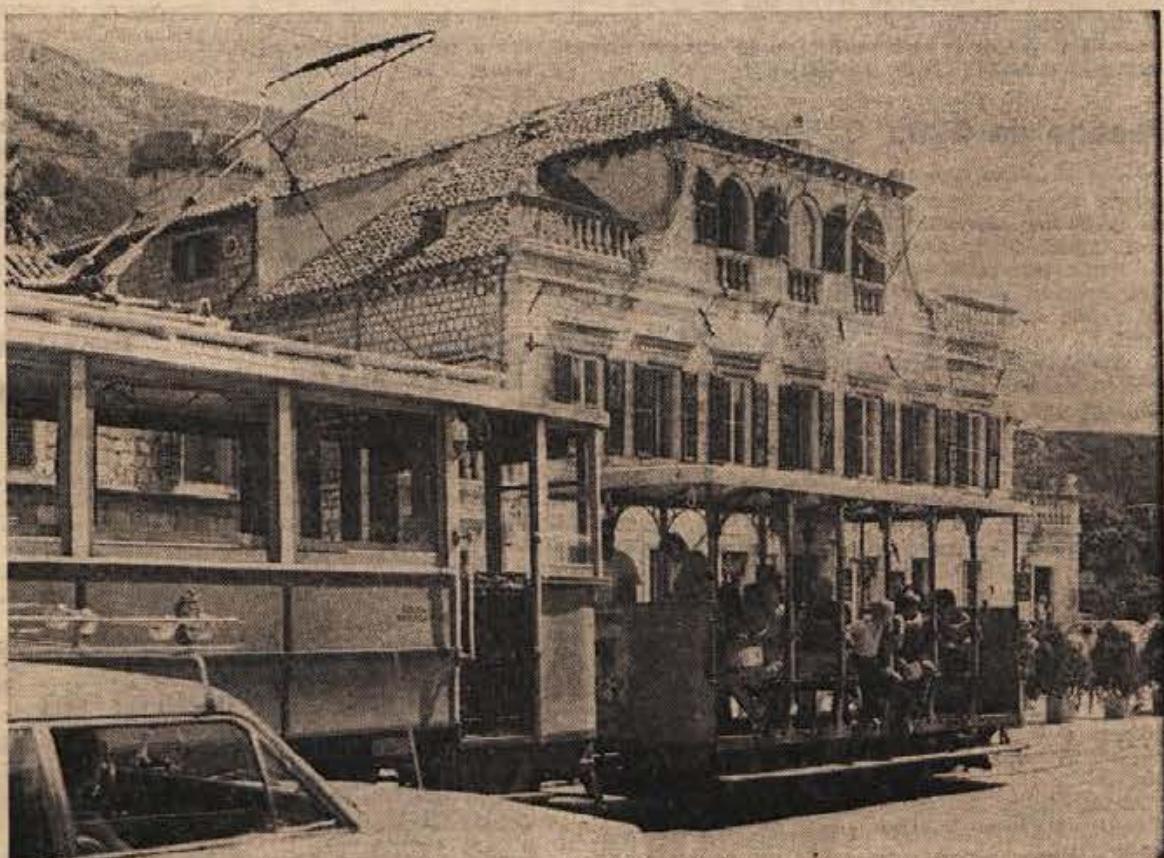
FOTO IN TELEFOTO
TANJUG

VOLITVE DELAVSKEGA SVETA UMI. V vseh oddelkih združene strojne industrije (UMI), v katerem so podjetja ZMAJ, IKARUS, IMT, ITM in 21. MAJ, so volili predstavnike v prvi delavski razred podjetja. 14.700 delavcev tega giganta strojne industrije je izvolilo 99 predstnikov v svoje samoupravljalsko telo (slika zgoraj) — JUGOSLOVANSKA PODJETJA NA SEJMU V LEIPZIGU. Na spomladanskem leipziskemu sejmu od 1. do 10. marca je na 350.000 kvadratnih metrih razstavnega prostora sodelovalo okrog 10.000 podjetij iz 65 držav. Med številnimi jugoslovanskimi proizvajalci je nastopilo tudi združeno podjetje ISKRA iz Kranja (spodaj).

PRVO SRECANJE SEFOV DVEH NEMCIJ. Pretekli teden sta se prvič v zgodovini dveh nemških držav srečala šefata vlad Vzhodne in Zahodne Nemčije — Willy Stoph in Willy Brandt — v vzhodnonemškem mestu Erfurt. Na sliki zgoraj: oba Willyja se rokujeta na železniški postaji v Erfurtu. — **PO VESTEH IZ GLAVNEGA MESTA KAMBODZE** sta nacionalna skupščina in kraljevski svet odstavila šefata države princa Norodoma Sihanuka (slika desno). Med tem državnim udarom je bil princ Sihanuk v Moskvi, od koder je odpotoval v Peking. V obeh mestih so izgnancu pripravljeni nuditi zavetje.

SLOVO OD DUBROVNIŠKEGA TRAMVAJA. Stari dubrovniški tramvaji, ki so desetine let vozili potnike od Lapada in železniške postaje do Pila, so odšli 20. marca za zmeraj v pokoj. V poslednjih treh letih so tramvaji v Dubrovniku prepeljali 12,5 milijona potnikov. Zadnjih nekaj ur so se potniki za slovo lahko vozili po mestu brezplačno (slika zgoraj).

VEČER OPERNE ZVEZDE. V gledališkem muzeju v Beogradu so imeli ljubitelji opere nedavno izredno priložnost, da spet slišijo našo proslavljenjo primadono Melanijo Bugarinović. Na improviziranem koncertu je Melania Bugarinović za svoje obovezalce pela arije, ki so ji prinesle slavo v domovini in na številnih gostovanjih po vseh večjih opernih održih sveta. Na sliki levo: večer Melania Bugarinović v gledališkem muzeju. — **KAJ NEKI SI IMATA POVEDATI?** »Olimp«, štiriletini konj, je velik prijatelj s svojim čuvajem, vendar včasih tudi bolj zolčno razpravljata o kakšnih »spornih vprašanjih« (slika desno). Izid tega razgovora nam ni znan...

NA POTI K SLAVI

Sejem filmske naivnosti

Talent je pogostokrat premalo na poti k slavi. Gledece je treba opozoriti nase. Danes to najlaže naredite, če se slečete. Tako dela tudi novosadska pesnica in slikarka Katarina Ladik, ki običajno ob branju svojih pesmi ali razstavah svojih slik sprejema goste izredno pomanjkljivo oblečena. In do kje so pripravljena iti v svojih prizadevanjih, da bi postala slavna, dolenska dekleta? (Foto: Tanjug).

Veselje do filma

Bilo je v soboto, zadnjega januarja letos, ko je v našem uredništvu zasnovani telefon. Oglasil se je zaskrbljen zenski glas: »Ali ste že začeli snemati? Je že prepozno? Lahko naša Mojca se pride?«

Razmišljati mi ni bilo treba dosti in kar takoj sem lahko odgovoril: »Seveda, samo hitro naj stopil! Bil je to pogovor o možnostih za snemanje filma, kajti zadnji januarski četrtek smo na naši mladinski strani objavili oglas pod naslovom »Dekleta, snemamo!«. Zapisali smo: »Uredništvo Dolenskega lista namenava posneti film o dolini Krke. V ta namen potrebujemo večje število dekle v starosti 17 do 20 let, ki bi v filmu statirale. Na poskusno snemanje vas torej vabimo v naše uredništvo v našem filmu o Krki.«

»Stavim, da ne bo prišla nobena,« je rekla kolegica v uredništvu.

»Oglas je preveč prozoren in vsako dekle bo vedelo, da gre za potegavščino. Kako naj Dolenski list snema film? Napiši, da bi film radi snemali Italijani, mi pa smo samo zbiralec statistov,« me je prepričevala — in me skoraj tudi prepričala. Možnosti, da bi filmske igralke prisile na snemanje v naše uredništvo, so po tem prepričevalnem govoru torej padle na ničlo. Sobota je bila dan odločitve — petek dan mrzičnega pričakovanja.

Koliko je danes še naivnih deklet, ki sanjajo o filmski slavi, tako da ne vidijo resničnega sveta okrog sebe? In kaj jim sploh pomeni film? Je slava se tako strašansko privlačna, da bi današnja dekleta zaradi uspeha tvegal vse, postavila na kocko šolo in mimo mladost? To so bila vprašanja, na katere naj bi prinesla očovore dekleta, ki se niso odrekla filmske slave.

Od pogovora z zaskrbljeno mamico, ki je tako nestrorno sorazvala za hčerine možnosti v filmu, ni preteklo doli minut, ko je na vrata uredništva nezno potkal — nato pa sem zadadel mamin kozuh in mlado dekletce v njem.

»Samo da se ne bi videl obraz«

Tudi devetnajstletna gradbeni tehnička ni se nikoli statirala. In tudi posebnega namena, da bi prišla na naše poskusno snemanje, ni imela, je zatrnila. A kolegice v službi so jo le nagovorile, da je prišla v naše uredništvo. Zdaj je torej tu:

»Malo sem že premisjala, kako naj bi vsa stvar tekla,« je zndela. »Ker sta zapisali, da snemate film o dolini reke Krke, se mi zdi, naj bi to bil tak zgodovinski ali turistični film. Nič nisem pomislila, kako naj bi zastulpila pri snemanju. Snemanje bi vse bolj za začavo in bi torej statirala, četudi ne bi zasluzila ničesar.« Tako je pripovedovala in zraven se pristavila, da so ji kolegice v službi že tudi namigale, da se včasih zgodi, da namesto statiranja dekleta dobijo tudi večje filmske vloge, ki jim odpro pota v filmsko življenje. Do, včasih je se tudi pomisnila o filmski karieri in odločila se je še, da bi tudi zapustila službo in se posvetila filmu, če bi lahko uspeila.

Tako torej, dekleta pa po-

skusimo. In po klobassistem uvodu — kajti tudi moja vloga režiserja oz. vodje snemanja ali karkoli drugega, saj deklet nisem spraševal, kaj naj bi v snemanju filma predstavljal, sem le udaril v črno:

»Saj veste, današnji film... sem mencal in ji nekako razložil, da film ne bo ne zgodovinski in ne turistični in sploh ne propagandni, ampak čisto navaden film, kakršnih je na naših platinib obilo, in da v današnjem filmu sploh, no... in... no in končno sem se izmotil ter jsi ponudil možnost, da je v filmu ostala prosta še sicer čisto majhna, ampak prav opazna vloga: film se bo snemal tudi ob izviru Krke in tam bo morala neka igralka gola teči po plitvini na drugi breg. Za ta kratak tek — 500 dinarjev nagrade. Kajpak pa ji ostane tudi vloga statističa za 25 dinarjev, sem hiadnokrvno poudaril. Potem sem obmolknil, prav nič je nisem silil v filmsko slavo:«

»Pa vseeno bom zadovoljna kar s statiranjem,« je rekla. Kakor hočete, sem zmignil z rameni in začel zapisovati njenne podatke. Bržkone je pričakovala, da jo bom še sišli, pa je spet prijela za besedo: »No, morda bi sprejela tudi vlogo. Samo, mojega obraza ne boste posneli, kajne?« In prva vloga je bila oddana.

Drzni scen pa ne — zaradi treme

Pred filmsko kariero bi rada končala solo,« je rekla novomeška gimnazijka, ki je že nastopala kot recitatorka. Statirala se ni, tudi honorarju bi se odrekla, samo da bi nastopila. »Saj boste snemali poleti?« je bila radoved-

na, sker sicer bom težko zmogla. Saj veste, dopoldne tamam pouk in profesorji niso preveč navdušeni za filmsko izvenšolsko dejavnost. Ampak tisti dan, ko bo snemanje, bi tudi vsprialas potuk, če bi bilo potrebno. S sošolcami se namreč dosti pogovarjam o filmski karieri. Večinoma imajo raje slavo kot denar, kajti filmska igralka... no, saj ni, da bi govorili o tem. Tudi ve, da morajo filmsko igralke ogromno trpeti, da morajo prenatisati neštete muhe režiserjev — vraga, pa me menda nima za režiserja, sem se ustrašil — in da so sploh zelo zaposlene in vedno utrujene in počitka potrebne in živčno izčrpane. No, dobil sem pravo malo lekcijo, kaj pomeni biti filmska igralka in kako v rokavicah je potrebno delati s tem čudom.

In prav nič obziren nisem bil, ko sem kar predrazno ponudil mladi občudovalki filmskih igralk in bodočih filmskih igralki, da jsi ponujam lepo vlogo, če je le pripravljena odvreči obleko. Pa tega ni bila voljna storiti, ker ji je mama doma bržkone tako drzne filmske vloge prepovedala in prav žalostna je bila, ko je videla, da z vlogo ne bo nič. »Samo zaradi treme ne bi mogla storiti kaj takega,« je žalostno pristavila. Ostala ji je pač vloga statističa...«

Premiada za zvezdo

Srednješolska iz manjšega kraja v novomeški okolici je tudi prišla na poskusno snemanje dobro oborožena z znanjem o filmu in filmskih igralkah. Sicer ni velela, kakšen film nameravano snemati in tudi si ni prav

že od mladih nog je treba vzgajati bodoče zvezde, bi lahko zapisali pod tole Tanjugovo fotografijo, ki je nastala na tekmovanju za najboljšega pionirskega pevca Srbije. Med 22 finalisti je tale majhna tekmovačka hotela zapeti kar še eno pesem, čeprav tega pravila niso dopuščala. Bržkone se je odlično znašla med televizijskimi kamermani in publiko ter z mikrofonom v roki. Ali pa želi že v mladih letih postati vsaj slavna pevka, če že ne bo filmska zvezda.

dobro predstavlja, kaj naški, se pravi ljubezenski. V nekaterih prizorih v gradu bi se bilo treba tudi slediti, sem namignil. Kratek vzdih pa je potrdil, da bi za filmsko slavo veljalo žrtvovati tudi to.

»Kakšni so pogoji?«

Nekaj deklet žal ni moglo priti na snemanje v naše uredništvo, so pisali v pismih. Gospodinjska pomočnica se je zanimala, ali lahko sodeluje kot statist tudi ona. Čeprav ni mogla priti na snemanje, ker ni dobrih avtobusnih zvez, da bi prišla ob dočakenem času v uredništvo. Drugo dekle je spraševalo, ali je potrebno imeti osmiletko. Nasprotno je bilo napisano kot v pismih Anten: »Starca sem 17 let, rada bi postala filmska igralka, kako naj uspem?«

- Draga dekleta, pogojevi
- ni, ker snemanje filma ni bilo mišljeno zares. Preizkusiti smo samo hoteli,
- koliko bi jih za vsako celo rado uspelo na filmu,
- kaj vse jih lahko ustavi,
- Zal je takih deklet se veliko. Naivnega oglasa niso spregledale in tudi za uspeh na filmu bi naredile vse: pustile bi solo,
- sledile bi se pred kamero.
- Sicer pa, ob poplavni golega vala v današnji kinematografiji, ali je to sploh kaj čudnega?

Naj se zapišem, da zgodbe niso izmišljene, čeprav je današnja številka Dolenskega lista zadnja pred prvim aprilom. Zal, želite po filmski slavi so pri mnogih dekletih večje kot trdna tla pod nogami. Sanjarjenje o vrtoglavih filmskih uspehih — ne o denarju! — sprošča krila njihove domišljije, postavlja jim »gradove v oblakih. Ne zmisli, da dili prve sapce bo uničil to, kar misli so stvarile...«

J. SPILCHAL

Tudi v naši akciji smo snaredili nekaj novih filmskih zvezd. Resnica pa je za mlada dekleta veliko bolj krušta: filmska igralka je poklic, za katerega le redke izpoljujejo pogoje in še manj jih je, ki v svojih željah tudi uspejo. Mnoge sodijo — kot dekleta na naši slike — da je manekenski poklic odskočna deska k slavi in filmu.

OBČINSKA SKUPŠČINA RIBNICA

Občinska konferenca ZKS
Občinska konferenca SZDL
Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZMS
Občinski odbor ZZB NOV

Vsem občanom in delovnim koletivom čestitamo za praznik naše občine, 26. marec!

Vsem kmetom, še posebej kooperantom, sodelavcem in poslovnim prijateljem, iskreno čestitamo za občinski praznik.

Vse vlagatelje, ki imajo pri hranilni službi naše zadruge vloženo najmanj 2.000 din, obvescamo, da so zavarovani za primer nesreče in smrti. To velja tudi za vse nove varčevalce.

Odpri smo novo poslovalnico za odkup in prodajo izdelkov domače obrti, lesene galerije in embalaže.

Proizvajalce in kupce vabimo k sodelovanju.

Ce želite kupiti dobro plemensko živino, se obrnite na nas, saj ima naša živinoreja dolgoletno tradicijo.

KMETIJSKA ZADRUGA RIBNICA

RIKO

ribniška kovinska industrija

RIBNICA

Izdelujemo: snežne pluge, posilice proti poledici, male čistilce snega in pletilne stroje REGINA.

Za občinski praznik iskreno čestitamo!

TEKSTILNA TOVARNA

SUKNO ZAPUŽE

z obratom v JURJEVCIH čestita za praznik ribniške občine!

Izdelujemo tkanine iz česane in mikane volnene preje, lodne, hubertuse in odeje vseh vrst iz sintetike.

Turistično društvo

SPOMINKARSTVO RIBNICA na Dolenjskem

čestita občanom, sodelavcem in članom za občinski praznik. Hkrati pripomoči turističnim, gostinskim in trgovskim podjetjem veliko izbiro in zalogu izvirnih ribniških spominkov.

INTERVJU Z DUŠANOM LAVRICEM, SEKRETARIJEM OBČINSKE KONFERENCE SZDL RIBNICA IN REPUBLIŠKIM POSLANCEM

Največja želja občanov je, da bi se čimprej uvrstili med razvite občine

Za uspenejše delo SZDL so verjetno potrebne manjše krajevne organizacije - Pomagali bomo organizacijam, ki se ukvarjajo z dobrodelnimi zadevami - Tudi SZDL bo sodelovala v razpravi o razvoju občine

Predsednik CK ZKS Franc Popit je ob zadnjem obisku v ribniški občini poudaril, naj bi SZDL prodrla - podobno kot med vojno - v vsako vas, do vsakega občana. Kako boste to izvedli v vaši občini?

Teze »SZDL danes«, ki jih je pred kratkim sprojela republiška konferenca SZDL Slovenije, nakazuje potrebo po posodobljanju delovanja in po večji učinkovitosti SZDL ter tekočem reševanju družbenih vprašanj v okviru naše organizacije. SZDL naj bi v večji meri postalista tista najširša družbenega osnova v okviru katere bi delovni ijdije na samoupraven način urensilevali svoje pravice in dolnosti v zvezi s sodelovanjem pri političnih odločitvah. Hkrati s temi nalogami bomo morali verjetno spremeniti organizacijske oblike v krajevni organizaciji. Kaže, da so nekatere krajevne organizacije prevelike, zato so naši člani premalo vključeni v razreševanje družbenih vprašanj, ki se pojavljajo na območju, kjer živijo in delajo. Vse to bo treba proučiti in verjetno nato ustaviti na takih območjih še nove krajevne organizacije ali vsej njihove podružnice. Predvsem bomo poiskali take oblike dela, ki bodo vzbuidle zanimalje vsakega občana oziroma našega člana, da se bo vključil v delo za hitrejši in naprednejši razvoj naše socialistične samoupravljalske družbe.

Pomagamo reševati tudi socialna vprašanja

Med dejavnostmi, ki prav tako sodijo na področje dela SZDL, sodijo vsaj delno tudi dobrodelne. Doslej opravlja do-

brodelne dejavnosti razne druge organizacije, celo verske, ki hočejo to svojo dejavnost izrabiti ponekod v politične namene. Se je SZDL v vaši občini s to dejavnostjo doslej že ukvarjala in kakšne načrte imate na tem področju v bodoči?

Zdaj so zlasti krajevne organizacije SZDL in njihovi odbori posvečali veliko pozornosti socialnim vprašanjem. Čestokrat so bile prav naše organizacije tiste, ki so opozarjale odgovorne ljudi oziroma organe v občini na dolocene probleme in zahtevale njihovo rešitev. Tudi v bodoči naj bi bila to ena iz-

med njihovih nalog. SZDL bo poskrbela tudi za uspešnejše delovanje odborov Rdečega križa, ki naj bi v sodelovanju z njimi in sveti krajevni skupnosti bili nosilci dobrodelnih akcij.

Katerim dejavnostim bo občinska konferenca SZDL dala v bodoče poseben poudarek in zakaj?

Pripravljajo izdelavo petletnega razvojnega načrta za našo občino. Občinska konferenca SZDL in vsi njeni organi se bodo moralni vključiti v njegovo obravnavo. Zavedamo se, da sleherne našega občana živo zanimala, kako se bo naša občina v bodoči razvijala in je zato

tudi pripravljen sodelovati tako pri izdelavi kot uresničevanju razvojnega načrta. Zelja nas vseh je, da se čimprej uvrstimo med razvite občine naše republike. Večjo pozornost pa bomo posvetili tudi vprašanjem nadaljnega razvoja kmetijstva, obrambnih priprav, kadrovski politiki in še nekaterim drugim področjem.

Zanimivi načrti JELKE

Vendar jih sami niso sposobni kmalu uresničiti

Trgovsko podjetje JELKE iz Ribnice je v lanskem letu povečalo promet v primerjavi z letom 1968 za 12 odstotkov. To je lep uspeh.

V svojem novem delovnem programu so si postavili za cilj, da bodo uredili štiri trgovske lokale in posodobili restavracijo. Slednji namenjava povečati tudi zmogljivost. Sami tega ne bodo znogli, ker nimajo toliko denarja. Za vsa ta dela bi potrebovali namreč 5 milijonov din, zato že razmišljajo, s katerim trgovskim podjetjem naj bi začeli tesno poslovati. Potrebujejo nekoga, ki ima denar.

Ce bodo načrti uresničeni, bo to koristno tako za trgovsko podjetje kot za potrošnike. Razen tega bodo novi in posodobljeni gostinski in trgovski lokalni dobra osnova za hitrejši razvoj turizma v občini.

Prepričani smo, da bo kolектив JELKE te zamisli uresničil na najbolj pameten način.

Za hitrejši napredok

Na račun zaprtosti ribniških delovnih organizacij je bilo že več odštev. Zato je vreden premisleka predlog, povedan na nedavnem posvetu vodilnih ljudi ribniških delovnih organizacij, naj bi v občini združevali sredstva delovnih organizacij. V skupni sklad naj bi prispevale sorazmerno po gospodarski moči vsa domača podjetja. Tako bi omogočili zdaj temu, zdaj onemu podjetju, da bi lahko najelo posojilo za svoj hitrejši napredok. Ne bi bilo prav, če bi na predlog pozabil, saj je z združenimi močmi prav gotovo lažje napredovati, kot če se muči vsak sam.

JELENOV ZLEB: 28 LET POZNEJE (Foto: Dušan Tošaj, Fotoklub Kočevje) — Za 26. marec 1942 je Italijansko poveljstvo izdelalo podrobni načrt, kako na območju Velike gore obkoliti in uničiti štiri slovenske partizanske brigade. Vendar se je vse obrnilo. Po prvih streljih so partizani zasedli vrhove. Italijani, ki so se znašli v klečkah, so se nemčini zaletavali sem in tja. Le redkem je uspelo pobegniti v dolino, ker je pod cesto široko brezno, v katerega jih je med brezglavim begom mnogo popadal. Lobanja na fotografiji je ostank nekog enega izmed njih...

KZ RIBNICA DANES IN JUTRI

Še pet novih vzornih kmetij

Kmetom omogociti nakup strojev - Vzorne kmetije na Slemenih - Sodelovati s tistimi, ki so pripravljeni pomagati našemu kmetijstvu

Kmetijska zadruga Ribnica je imela v lanskem letu 15 milijonov din prometa. Ta podatek nam pove, da je kolektiv zadruge lani dobro delal.

Zadruga nemarava v bodoče pomagati zasebnim kmetom, ki bodo ostali na kmetijah. Posebno skrb bodo posvetili vzornim kmetijam. Dve vzorni kmetiji že delata, v načrtu pa je, da bo začelo z delom še pet takih kmetij. Vse bodo na Slemenih, kjer sta tudi prvi dve. Zadruga se zavzema, da bi

tudi zasebni kmetje lahko najemali kredite za nakup kmetijskih strojev. Le tako bo lahko kmet prišel do potrebnih strojev, kar mu bo omogočalo večjo proizvodnjo, večji dohodek in mu zagotovljalo obstoj. S tem pa bodo dani tudi pogoji, da se bodo kmetički sinovi in hčere lahko primerno preživljali tudi doma.

VRATA OKNA POLKNA NA ribnica KREDIT
inles

kultura in izobra- ževanje

Ze enaindvajsetič: Levstikove nagrade

Prejšnji petek večer je začela MLADINSKA KNJIGA za XXI. Levstikove nagrade podeliла priznanje naslednim umetnikom in piscom:

Lidija Oster za izvirne ilustracije v knjigah R. Crotetta in Japonske pripovedi. T. Pavčka »Strašni lovec Bumbum«, E. Perocijevo »Očala te Bajavajoči in Ivi Subic za ilustracije zbirke pesmi T. Kuntnerja »Lesnik« ter D. G. Mukerdijija dela »Mladost v džungli«. Nadalje je prejel Levstikovo nagrado Ivo Zorman za leposlovno delo »V tem mesecu se osipa mak«, Jože Snoj za mlađinsko pesnico »Barabakov in koci«, Stanko Kotnik pa za poljudnoznanstveno delo »Po domovih naših pisateljev«. Razen tega je sklenil založniški splet MK, da bo knjigo včet v avtorjev »Socialna patologija«, ki jo je lani založila Mladinska knjiga, predlagal za Kidričeve nagrade.

O letosnjih Levstikovih nagradach bomo obširnejše v kratkem še poročali.

Nagrade za prevode

Pred kratkim so na plenu mu Društva književnih prevajalcev Slovenije podeliли Sovrteve nagrade za prevode tujih del v slovenščino ali domaćih del v tuj jezik. Nagrade so dobili: Franjo Smerdu za prevod izbranih pesmi Kajetana Koviča v nemščino, Zdenka Škerlj-Jermanova za prevod romana češkega pisatelja Milana Kundere »šala« in Vital Klubus za prevod monografije »Puskin francoskega pisatelja Henryja Troyata. Nagrade so bile podljene za leto 1969.

Veliko poklicanih, malo prisotnih

Povzetovanja o kulturni dejavnosti v občini, ki ga je 19. marca sklical predsedstvo Zveze mladine Kočevje, sta se razen mladincev udeležila le še dva odrasla, oba kulturna delavec. Mladina je povabilna na posvet skupno 14 predstavnikov družbenih, političnih in kulturnih organizacij. Seveda so bili mladi zaradi slabe udeležbe odrasli precej razočarani. Ved s posvetovanja bomo poročali prihodnjic.

Mali kulturni barometer

JANKO DOLENČ RAZSTAVLJA V KRAJU — Prejšnji teden so v galeriji v Prešernovi hiši v Kranju odprli razstavo nadarjenega samorastniškega slikarja Janka Dolenc iz Vuzenice. Svojo prijeto nadarjenost je Dolenc uveljavljal najprej v grafiki, v zadnjih letih pa se poskuša tudi v kiparjenju. Do sedaj je razstavljal že v štavnih alvanskih krajih, med drugim na Dolenjskem v Trebnjem in na Mirni.

FESTIVAL MALIH ODROV — 27. marca se bo načel v Sarajevo XI. festival malih in eksperimentalnih odrov. Slovensko narodno gledališče se bo na njem predstavilo z delom Dušana Janovića »Znamka«, nakar se Enilija ... ki je doživel v Ljubljani še petdeset predstav.

HISA NOBELOVCA BO MUZEJ — Občinska skupčina Travnik se je odločila, da bo odkupila rojstno hišo pisatelja Iva Andrića, dobitnika Nobelove nagrade za književnost. V hiši bodo uredili muzejsko zbirko.

POTRECV ROMAN V ANGLESINI — Roman »Na kmetih pl.« pisatelja Ivana Potreca je bil nedavno tega v angleškem prevodu v Londonu. Knjigo je prevedel angleški slavist H. Leeming, ki

POSLANICA VSEM OTROKOM SVETA

Okna in okenca v svet

Ob mednarodnem dnevnu mladinske književnosti, ki bo 2. aprila

Kaj pomeni knjiga ko mu izmed vas, otroci, ne vem.

Morda tam pomeni majhno srečo, morda tam pomeni razvedrilo ali pa spomin na tistega, ki tam je podaril. Morda tam pomeni knjiga toliko kot prijeten pogovor s pisateljem, ki je knjigo napisal. To je veliko in to ti si pisatelj želel. Ali pa se zatecate h knjigi, kadar tam je hudo in bi potrebovali malo tolaziba; torej tam pomeni knjiga dobro besedo. Morda je komu pomenilo knjiga spodbudo, da bi v življenju kaž velikega storil. Spet drugemu pomeni knjiga toliko kot čarobna skrinjica. V njej oživijo in zavronijo čudovite zgodbe in neavadne osebe iz se nepoznanih svetov, samo prebrati jo je treba.

Rekli so tudi, da je knjiga majhno okno v svet in v človeško življenje, pa si nisem pri tem ničesar predstavljal. Prej sem morala srečati deklico Heleno, da sem to okno v svet zagledala. Naj tam to povem.

Zdaj poznam Helenu že dolgo. Včasih jo obiščem. Z njo se lahko pogovarjam kot z dobrim prijateljem.

Pred leti je zbolela in ostati je morala v postelji. Meseca in meseca in več

kot leto in dan se je vlekla njena bolezna. Doma so skrbeli za njo, kolikor so mogli, vendar so morali, kot prej, hoditi tudi na delo. Helena je ostajala po ves dan sama doma.

postelji, odkar je zbolela.

Brat ji je potem prinal iz knjižnice knjigo za knjigo in večer za večerom so jo poslušali, kaj je v knjigah prebrala. Sač sami niso učenili brati, vsaj misli so tako. Pričovala jim je zgodbe iz davnih časov in iz današnjih dni, pričovala jim je o najrazličnejših deželah sveta, kakov da je sama tam hodila, pričovala jim je o sreči in o blaginji po svetu in o vojnah in o lakotih. Pričovala jim je o dobrih in znanimih ljudeh, o velikih slikarjih in glasbenikih, kakov jih je spoznala je o otrocih, ki si želijo iger in pesni in ljubezni. Včasih jim je prebrala tudi knjig. Pričovala jim je kakšno pesem.

Prišli so še sosedovi, odrali in otroci, in Helena jim je vsem skupaj odpala okno v svet.

Se vedno se radi oglašajo pri njej.

Ob mednarodnem dnevu mladinske književnosti želim, da bi vsem otrokom sveta odpirale okna in okenca v svet in v človeško življenje najlepše knjige in da bi prav te knjige spremajale tudi poti od človeka do človeka, mu prinesle srečo in mir, in dežete v deželo, po vsem svetu.

ELA PEROČI

Melita Volk: ELA PEROČI

Ko so se proti večeru njeni domaći vrnili, jim je rekla: »Povejte mi, kaj, da ne bom tako sama.«

Pa ji je brat prinesel knjigo iz knjižnice, da bi ji med branjem hitreje minil čas, ko bodo šli spel od doma. Nič lepšega ji ni mogel prinesi.

Helena je brala in med branjem pozabila, da je sama. Proti večeru je komaj čakala, da se njeni domaći vrnejo z dela. Morala jim je povedati, kaj vse je v knjigi prebrala. Povečevali so in jo postopali. To je bil prvi res srečen večer ob Hellenini

Polde Mihelič in Pero Mandič ob pozdravnem nagovoru Adolfa Gruma. (Foto: Tone Gošnik)

OB SOBOTNI OTVORITVI RAZSTAVE V TREBNJEM

Nova potrditev Tabora

Veliko zanimanje za razstavo Pera Mandiča in Poldeta Miheliča v avli trebanjske osnovne šole

Trebnje postaja središče samorastništva v likovnem

ustvarjanju, njegov Tabor dobiha vse večji pomen v slovenskem merilu. To je ponudil upravni odbor republike sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti, znowa pa potrdila sobotna otvoritev razstave Pera Mandiča iz Sanskega mostu in Poldeta Miheliča iz Litije.

Razen obeh slikarjev so se otvoritve udeležili vidni kulturni in javni delavec iz Ljubljane, Novega mesta in Zagreba, med gosti so bili tudi Boris Lipušić, Jože Horvat-Jaki, Mirko Juteršek, Vladimir Malekovič, Ciril Zlobec, Gerhard Ledič, Lado Smrekar in drugi.

Udeležence je ozdravil Adolf Grum, ravnatelj Tabora, razstavo pa je odpril Janez Gartner, predsednik upravnega odbora Tabora, ki je prebral uvodne misli likovnega kritika Aleksandra Bassina iz Ljubljane, ki se zaradi zadržanosti ni mogel udeležiti otvoritve. Uvodne besede so poudarjale pomen ust-

varjalnosti obeh samorastnikov v pravem pomenu besede: Mandiča, slikarja vzhodnoevropskih motivov, polnih domišljije in grozljivosti, ter Miheliča, slikarja vasi, okornih podob hiš in ljudi, ki jih vidi in upodablja na svoj način.

Razstava bo odprta do konca marca. Več o tem kulturnem dogodku, predvsem misli Aleksandra Bassina, bomo objavili še v Dolenjskih razgledih.

Nastop 550 mladih na topliškem slavju

Na proslavi v Dolenjskih Toplicah 26. aprila bodo nastopili zbirčeni mladinski pevski zbori s črnogorske, metliške, novomeške in trebanjske občine, ki bodo skupaj steli 550 mladih pevcev, učencev višjih razredov osnovnih šol. To so sklenili povodovale iz teh občin 18. marca na posebnem sestanku v Novem mestu, kjer so sicer največ govorili o kulturnem delu proslave v Dolenjskih Toplicah čez mesec dni.

Učitelji in gospodinje

Po daljšem času na Bizejškem spet igra?

Učitelji in gospodinje so najbolj delavni v prostovnem društvu na Bizejškem, ki pa je nedavno tega postalo samostojna sekacija pri turističnem društvu.

Dramska skupina ima v načrtu igro in jo želi uprizoričiti še to sezono. Po daljšem času bo to prva domača predstava.

Pevske zbornice Bizejško nima, čeprav zatrjujejo, da imajo nekaj dobrih pevcev. Pevodanje so že večkrat vabilo, odzval pa se ni nobeden. Tako poslušajo na Bizejškem le posamično prepevanje, s katerim si dajejo duška »fantje na vase. Res pa je, da jih kdaj pa kdaj obiše tudi kakšen anšambl.

Odkar so ukinili kino (menda zaradi nerentabilnosti), je kulturnih prireditve na Bizejškem bolj malo, dvorana pa prazna in nelzrabljena. Kulturnim, prostovnim in drugim javnim delavcem ni vseeno, da je

tako. Glede na to, da ni naraščaja, kadra, denarja in tudi ne pravih prostorov za kulturni razvoj, je bila priključitev prostovnega društva k turističnemu društvu se najboljša rešitev.

Poleg tega je še en razlog, zakaj domači kulturi ne gre. Televizija s svojimi zabavnimi in kulturnimi oddajami je tudi na Bizejškem in v okolici potegnila gledalce in poslušalce iz dvoran. Po zadnjih podatkih ima to območje že okoli 65 televizorjev, to pa pomeni, da ima prav toliko družin kulturo doma in v zakurjenih sobah. I. Z.

Drevi v Novem mestu: Dostojevskega »Besi«

V novomeškem Domu kulturne bo ljubljansko mestno gledališče drevi ob 19.30 uprizorilo dramo »Obsedence«, ki jo je po romanu »Besi« ruskega skladatelja F. M. Dostojevskega napisal francoski pisatelj in dramatik Albert Camus. To zanimivo delo bodo pod režijskim vodstvom Janeza Vrhunca predstavili: Angel Arčon, Vladimir Skrbinek, Tina Leonova, Julij Guštin, Franček Drofenik in drugi igralci mestnega gledališča. Za Novomeščane bo to abonmajnska predstava, vendar pa nekaj vstopnic tudi v prosti prodaji.

Še o Kučarju

V zadnjem številki našega lista (19. marca 1970) je bil na strani Kultura in izobraževanje objavljen članek »Metlika začilca Kučarje, v katerem je bil tudi podatek, da je pred kratkim izšla v Nemčiji čes 300 strani obsečna knjiga dr. Spritzerja (prav Sprizer), ki obravnava arheološke spomenike s področja Kučarja. (Ta podatek smo dobili pri Zavodu za spomeniško varstvo SRS.)

Pred dnevi pa nas je opozoril arheolog Tone Knez iz Novega mesta, da je Gerhard Sprizer, kurier v Muzeju Dolnje Avstrije na Dunaju, napisal le rokopisno disertacijo »Dragatsch und das Problem der Urnenfelderkultur in Kroatien« (Dragatsch in problem kulturne žarnih grobišč na Kranjskem), medtem ko je o Kučarju in njegovih okoliških najdiščih izdal Fritz Eckart Barth, zmanjševalec sodelavcev v prahlodničnem delu Prirodoslovnega muzeja na Dunaju, svojo disertacijo »Die Hallstattzeitlichen Grabhügel im Bereich des Kutschler bei Podzemelj (Slowenien)« (Hallstattski grobni gomili v območju Kučarja pri Podzemiju). Knjiga tega dobrega poznavalca hallštatskega obdobja v Avstriji in Sloveniji je izšla leta 1969 pri založbi Habelt v Bonnu. — vec

Novinar kot družbeno-politični delavec s svojo javno pisano in govorjeno besedo odgovorno sodeluje v političnem življenju in prispeva k oblikovanju socialističnega javnega mnenja.

Al' prav se piše...

Nedolžna past

Clovekonega duševnega življenja ni mogoče niti zakoličiti niti mu ne moremo samovoljno ukazovati. Človek ne misli vedno tako, kakor mu je ukazano. Zato prihaja do različnih nesoglasij, ki so večkrat popolnoma odveč. Sprosi jih lahko že nepremišljeno izgovorjena beseda. Požar kaj hitro zanimo, težje pa ga pogasi. Sestankov, posvetovanj, sej, konferenc, zborov, zasedanj pa celo simpozijev pri nas res ni premalo. Res pa je, da prihajamo na vsa ta posvetovanja premalo pripravljeni.

Governjci se trudijo, da bi prepricali svoje sodržavljane. Zgodil se, da jim v govorom zagonu uide misel s dvoumno razlagajo. Nekdo, ki je preprical poslušalce, kako občutljivi so ljudje, ko gre za njihove pravice in posnos, je povedal tudi tole:

Proj. JOZE SKUFCA

Šola - pravica bogatejših

Največkrat se je treba odločiti tako, kakor svetujejo starši, ki tudi plačujejo šolanje

Ko petnajstletniki zapustijo osnovnošolske klopi, jim doma pravijo: »Vpiši se v poklicno ali strokovno šolo. Laže boš prišel do kruha in še nam boš lahko pomagal!«

Seveda se pogosto teh nasvetov držijo, kajti njihovo šolanje je odvisno od denarja staršev. Ce so iz delavskih ali kmečkih družin, pa tudi sami dobro vedo, da zaradi pičilih dohodkov svojih staršev ne smejo iti v šolo dajk ko za dve ali štiri leta.

V črnomaljski občini ni nobena skrivnost, da se otroci premožnejših staršev vpisujejo na gimnazijo, njihovi vrstniki iz kmečkih ali delavskih družin pa največ na poklicno šolo. Letošnji podatki kažejo, da je med 137 gimnazijci v Črnomlju kar 41 dijakov iz boljših družin, 39 diakov je iz delavskih, 20 pa iz kmečkih družin. 24 dijakov je iz upokojenskih družin, 4 pa iz obrtniških.

Na poklicni kovinarski šoli prevladujejo učenci kmečkih staršev (kar 47 jih je), 37 učencev je iz delavskih

MARKO CADONIC

Eni znamke, drugi škatlice

Božo Zakrajsk je zbral zanimivo zbirko škatlic od vžigalic, ki je nikoli ne bo prodal ali zamerno – Zbirka ga spominja na otroška leta

Vascani nam pravijo, da imamo pri Bradočevih v Dol. Podborštu mladinski klub. Fantje se zbiramo okoli 24-letnega Božo Zakrajskega, študenta zgodovine in sociologije. Ne samo zaradi zanimivih pogovorov, tudi zato, ker ima svojevrstno zbirko škatlic od vžigalic, se oglašamo pri njem. Za večkrat sem videl njegovo zbirko, vendar nikoli tako skrbno razvrščene kot zadnjih, ko sem se oglašil pri njem. Povedal mi je, da šteje več kot 1.000 škatlic.

Začel jih je zbirati, ko je bil še majhen deček. Hotel je poseti vlak ker ni imel dru-

gega, je sestavil škatlice od vžigalic. Pozneje jih je začel zbirati in urejati po serijah.

Zbirka nima velike denarne vrednosti, ostala pa mu je kot spomin na otroška leta, zato je nikoli ne bo prodal. Nekoliko je razočaran, ker zadnje čase ne najde zanimivih primerov za svojo zbirko. Na škatlicah je vse preveč reklam, ki pa niso serijske, jih zato ne kaže zbirati. Potožil je, da se filatelistilahko razveselijo novih serij znamk tudi desetkrat na leto, on sam pa je zadnjo zanimivo serijo škatlic zbral pred dvema letoma. ZELJKO GRICAR

„Imam naročilo za NASA v Houstonu!“

Mlademu novomeškemu ustvarjalcu intarzistu-samouku se je les priljubil že pred tremi leti – S svojimi prvimi intarzijami je počel nemalo priznanj, ko jih je razstavil v Dolenjski galeriji v Novem mestu

Tone Kumer, mladi in nadareni intarzist, se je prvič predstavil pred nedavnim javnostjo v Dolenjski galeriji. Razstava je bila dobro obiskana, mladi umetnik pa je dobil veliko pohvalnih priznanj. O sebi in o svojem delu je Tone Kumer tolje povedal:

»Z intarzijo se ukvarjam že štiri leta. Ne proučujem njenega zgodovine, zato tudi nimam vzornikov. Sem samouk. Preden sem vzljubil intarzijo, sem slišal za znamenega intarzista Podbeška, vendar nikogar nisem posnemal in imam zato svojevrsten, izviren stil, ki ga nameravam obdržati.«

Kaj te navdušuje pri intarziji?

»V intarziji vidim nekaj lepega. Barve zame niso zanimive, ker so umetne in niso naravne. Les pa je naraven in sledi človeku že skozi vso zgodovino. Les milje bliže kot barve.«

Koliko intarzij si že naredil in kaj upodablja?

»Razstava v Dolenjski galeriji je bila moj prvi stik z javnostjo. Doslej sem naredil devet intarzij. Najbolj so mi pri srcu naravni motivi, včasih pa me zanimalo tudi prizori iz kake krajige. Navedujejo me predvsem zgodovinski motivi. Včasih pa so moje intarzije plod domišljije. Tak je motiv »Človek v času. Navdih sem dobil ob pesmi »Delhal«.«

Intarzisti vedno trdijo, da jim primanjkuje lesa. Ali tako tudi tebe take težave?

»Ne, težav z lesom nima. Najpogosteje uporabljam tropski les. Ce ga potrebujem, ga dobim tudi iz inozemstva.«

Kako ocenjuješ svoje delo?

»Ce se lotis intarzije, moraš imeti železne živce. Mislim, da je intarzija zapostavljena, kar pa seveda ni prav.«

Senovčani bi se radi izkazali

Mladinci na osnovni šoli Senovo se trudijo, da bi v tekmovanju med osnovnošolskimi aktivimi dosegli najboljše uspehe. Letos so mladi Senovčani prevzeli tudi organizacijo parade in zaključnega tekmovanja ob dnevu mladosti, ki bo 24. maja na Senovem.

Za prvo mesto med osnovnošolskimi aktivimi se borijo tudi mladinci iz drugih šol, v krških občini. Borba je ostra, zato ne bo lahko doseči prvo mesto.

Te metode je treba odpraviti. Mladi ljudje se morajo že na začetku svoje poti zavedati, da je treba javno povedati svoje mnenje, da

TONE KUMER: »Umetne barve niso zanimive.«

Kakšne načrte imas?

»Pred leti sem zbiral znamke, potem sem risal in delal poskuse z raketami, seveda miniaturami, zdaj pa sem zares vzljubil intarzijo. V kratkem bom začel izdelovati veliko intarzijo (10 x 6 m).«

To je naročilo za ameriški raketni NASA center v Houstonu. Intarzija bo prikazovala razvoj človeka od začetka do danes. Delal jo bom tako, kot znam.«

MILOVAN DIMITRIĆ

Anonimke v ameriškem stilu!

Mladi Sevnčani menijo, da je treba odpravljati trenja med mladimi in starimi, ker to izkorisča predvsem cerkev – Aktivi ZK so žal nedelavni

Mladi sevnčanski komunisti so na nedavnem ustanovnem sestanku svojega kluba menili, da imajo mladi samoupravljanje čedalje manj vpliva. Največ krvide nosijo sami, kajti pokazalo se je, da na sestankih premalo razpravljajo, kritizirajo in predlagajo. Takrat, ko bi moral govoriti, so tiho, razpravljajo pa na veliko za vogali. Zadnje čase se poslužujejo nekaterih ameriških metod. Na listke pišejo svoje predloge in se ne podpišejo, potem pa žakajo, kako bodo te predloge reševali.

Te metode je treba odpraviti. Mladi ljudje se morajo že na začetku svoje poti zavedati, da je treba javno povedati svoje mnenje, da

OGLE DALO MLA DIH

V Sentlovrencu odslej drugače

Mladinci iz Sentlovrencia nekaj mesecov niso delali, zdaj pa so organizirali nekaj sestankov, na katerih so se pogovarjali o svojem bodočem delu. Sklenili so, da bodo organizirali nekaj zabavnih večerov s plesom, na katerih bo igrali priljubljeni trio Strela Peruša, ki je znan širom po Dolenjski. Mladinci se bodo lotili tudi drugega dela.

V Velikem Gabru bodo gradili igrišče

Pred kratkim so tudi mladinci iz Velikega Gabra ustanovili mladinski aktiv. Gasilsko društvo jim je odstopilo prostor v gasilskem domu, občinska konferenca ZMS Trebnje pa jim je obljubila denarno pomoč. Na ustanovnem sestanku so mladinci sklenili, da bodo organizirali občinsko prvenstvo v crossu, skupaj z osnovno šolo Veliki Gaber pa bodo gradili športno igrišče. Z. G.

Mladi komunisti na Senovem delajo

Predsedstvo občinske konference ZMS v Krškem je začelo ustanavljati aktive mladini komunistov. Tesno sodelujejo z občinsko konferenco ZKS v Krškem, ki jim nudi pomoč.

Mladi komunisti na Senovem so že začeli delati, zato tudi uspehi niso izostali. Na predavanju in pogovore so vabilo doslej tudi sposobne fante in dekleta, ki niso člani ZK. Nekaj se jih je že odločilo za vstop v ZK. Mladi senovski komunisti dobro vedo, da bodo na tak način najbolje izbrali nove člane.

V Krškem nov ansambel

V Krškem se je zbrala skupina mladih glasbenikov, ki bi radi ustanovili mladinski ansambel. Menijo, da bi potem spet začelo zabavno življenje v Krškem, kar mladi Krščani že nekaj časa pogrešajo. Ansambel sestavlja članji dveh prejšnjih, že razpadlih ansambljev. Mladi glasbenikom je obljubila denarno pomoč tovarna Čokola-de Imperiale.

V Žužemberku odpirajo mladinski klub

Aprila bodo žužemberški mladinci dobili svoj mladinski klub. Prostoročno so dobili od društva Ljudske tehnike, za opremo pa bodo sami poskrbeli. Za pomoč so zaprosili »Slikos«, krajevne organizacije in občinsko konferenco ZMS.

Žužemberški mladinci so se v zadnjem letu zares izkazali. Najprej so javnost predstavili z igro: »Poročil se bom s svojo ženo, pomagali pa so tudi pri uređitvi podi in okolice spomenika.«

Sredstva informiranja kot pomemben dejavnik javnosti dela izražajo in oblikujejo javno mnenje, katerega moč je toliko večja, kolikor bolj je družbeno, demokratično oblikovana napredna misel in zavest občanov, združen v delovne in družbene organizacije, manj pa se stevek posameznih mnenj.

V Brežicah zabavni festival

Poslali ste 158 kuponov in takole izbrali:

1. »Mendozino« – Ivica Serfezi – 45 glasov.
2. »Čemu da živim« – Mišo Kovač – 24 glasov.
3. »Moj dom je zaprt« – Slaki – 24 glasov.
4. »If six was nine« – Jimi Hendrix – 17 glasov.
5. »Pridi, da ta bom cvet« – Eva Sršen – 17 gl.

V soboto, 18. aprila, bo v Brežicah festival »Mikrofon mladim«, ki ga prirejajo občinske konference ZMS Brežice, Zaprešič, Zabok, Krapina, Stubica in Zlatar Bistrica pod pokroviteljstvom zagrebškega »Večernega listarja. V vsaki navedeni občini bo po eni prireditve, kjer bosta občinstvo in strokovna žirija ocenjevala najboljše mlade pevce – amaterje. Zaenkrat je bila prireditve v Krapini in v Mariji Bistrici v občini Donja Stubica. Bratislava predstavnika, frizerska vajenka Zdenka Zajetel in dijak Zvezne Stipetić, sta doslej prinesla Brežicam že velik uspeh, saj sta bila med primi.

Ta teden ste nam poslali 158 večjavnih kuponov. Zreb je določil takole:

1. Ivica Skrbis, Zajče polje
4. KOCEVJE, dobi ploščo »Lontano dagli očehi« – Mary Hopkin.

2. Emilia Pirč, Gor. Pijavško 10, dobi ploščo »Taj dan« – Kruno Slabinac.

3. Vilko Tkalcic, Jankoviči 2. ADLESICI, dobi ploščo »Romantična poloneza« – Vokalni ansambel »Koral«.

Plošče so darilo novošolske MLADINSKE KNJIGE, kjer lahko kupite najnovejše plošče.

NAJPOPLOT

Ta teden sem nejrale poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 30. marca 70

Kupon št 11

Mihaela Kordes in Milka Udovč, gojenki Dijaškega doma Majde Silc, sta na akademiji v spomin na narodnega heroja Majda Silca doživeto predstavili skeč iz Vrančevskega dela in poželi navdušen aplavz.

(Foto: Slavko Dokl)

DEŽURNI POROČAJO

MILADELETNIKA ZALOTILI PRI KRAJI — 16. marca zvečer so v Pugljevi ulici v Novem mestu prijeli mladoletnega D. I., ki se je skozi klet splazil v stanovanje Stane Bogojević in ukradel 100 din. Tatička so zasadičili po zastrupitvah.

PREPR IN PRETEV — V kodeljski restavraciji v Novem mestu se je 16. marca zvečer prepiral in pretepel Ferid Muhamović, delavec pri SGP PIONIR. Zaradi kršitve javnega reda in miru bo moral pred sodnikom prekriške.

VOZNIK OB ZAROMET — Andrej Muhic iz Hladnikove ulice v Novem mestu je 19. marca sjetr ugotovil, da je neznanec z njegovega fička, parkiranega pred hišo, odvij zaromet in z njim izginil.

7 KOKOSI JE ZMANJKALO — Od ponedeljka na torek prejšnjega teden je neznan kokosji siadokuso vložil v Gotni vasi v koločnik Draga Rajkovića in izginil v noci s sedmimi kurami. Lastnik je prijavil, da so bile živali vredne okoli 140 din.

ZMIKAVTI PERILA — Neko Novomeščanec iz Pugljeve ulice je prejšnji teden dvakrat obiskal tat: 16. in 19. marca. Obiskat je je v staranju izmkniti perilo. Oskodovan je za 200 din.

CIGANKI POLNILI BISAGE Z BAKROM — Delavci novomeške EJE so 19. marca opoldne založili dve Ciganki, ki sta pri delavnicah zbirali bakrene odpadke in z njimi polnili bisage. Ko so ju prijeli, so pri njiju našli okoli 12 kg bakrenih kosov. Milenci, ki so jih podjetja poklicali na kraj dejanja, so ugotovili, da sta bili tatički iz Žabjeke: prva je Jokica, druga pa Veronika Bradic.

SEDEL NA TUJ MOPED — Stanko Smajdeč iz Regevje vasi je pustil 19. marca svoj moped na parkirščico na novomeško posto. Med 12.30 in 14. uro je na moped sedel neki moški in se odpejal. Smajdeč mu preseval drugega, kot da je hitro prijavil tatčino. Vložil je bilo vredno okoli 1.000 din.

PRETEP CIGANOV — 19. marca popoldne so se v kaničarski restavraciji stekli Cigan. Najbolj razgreta preteča — Slavko in Cvetko Hudorovac — sta morala do jutri prebiti v priporo.

OKRADENA KLET — Iz kleti Martine Godec v Gotni vasi je neznanec 20. marca odnesel več steklenic piva in 10-litrsko steklenico vina. Lastnica je oškodovana za 200 din.

NADLEGOVALA POTNIKE — Crnomljaški milenci so 22. marca na nekaj ur priprili Pepoo Kučre, ker je nadlegovala potnike na kolesnički postaji v Crnomlju in očival promet.

KOCEVJE: PADEL S STREHE — Iz Komunale so sporočili, da je ob 9.15 padel s strehe njihov delavec Slavko Zagari. Poskovovanega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

„Čisto me je zmešala!“

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kozole in Žičkarjeva nič več prijateljska. Kozole je potem, ko je že priznal uboj, tudi podrobnejše opisal, kako ga je Žičkarjeva nagovarjala in ga naposled pregovorila, da je nameril samokres na Požunu in pritisnil na petelinu. Marija Žičkar pa je v nasprotju s Kozoletovo izjavo od prvega trenutka zanimala, da bi bila kogarkoli nagovarjala k takemu dejanju.

„Čisto me je zmešala!“ je Kozole zatrjeval 18. marca (4 mesece po uboji) sodnikom novomeškega okrožnega sodišča, ko so ga vprašali, zakaj je streljal na fanta. Žičkarjeva pa je tudi tokrat trdila, da je Kozole sam % vedel uboj. Petčianski senat, ki mu je predsedoval sodnik

Stan Prijatelj, je naposled sklenil razpravo z ugottoviljivo, da je bolj krv tisti, ki strelja, in obsodoil: Kozoleta na 11, Žičkarjevo pa na 9 let strogega zapora. Taka kazan je sledila potem, ko je tožilec v zaključkugovoru spremeničil obtožbo od kvalificiranega uboja in brezobzirnega maščevanja (za Kozoleto) oziroma od napeljevanja takemu kaznivemu dejanju (za Žičkarjevo) na navaden uboj oziroma napeljevanje k navadnemu uboju.

Kaj se je pravzaprav dogajalo v tistih dneh lanskega novembra, ko je Kozole naposled sprožil samokres in ubil Dragu Požuna, je precel do potankosti razkril še sodni proces. Marija Žičkar je imela ljubezenske odnose z Leopoldom Kozoletom, to srečo pa ji je začel kaliti Drago Požun, ki se je često zadrževal na Velikem Kamnu in tudi v njeni gostilni. Ker je Požun v gostilno prihajal pijan, mu niso hoteli postreči, Žičkarjevi pa je grozil, da jo bo ubil. Za to grožnjo ga je sodnik za prekrške denarno kaznoval. Čez nekaj tednov je spet prišel v gostilno pijan in spet so naredili predlog za sodnika za prekrške. Nekako mesec dni pred tragičnim dejanjem je Požun, ki je spet vinjen zahteval pijačo, grožnje ponovil. Takrat je potegnil iz ženske kuhinjski nož in se zapodil za Žičkar-

I. Z.

Huda nesreča se je pripetila 18. marca na avtomobilski cesti pri Lešnici. Proti Ljubljani se je z osebnim avtom peljala Cvetka Sest iz Skocjana. Pri Lešnici jo je prehitel turški voznik Sabri Yildiz z osebnim avtom v trenutku, ko sta naproti pridrvela Ljubljancan Conrad Horvat s tovornjakom in Beogračan Selimir Glišić z osebnim avtom. Yildiz se je najprej zaletel v obe vozili, nato pa še v avto Sestove. Ranjeni so bili Beogračan Glišić in trije Turkovi sotopniki. Gmotno škodo so ocenili na 38.000 din. Na sliki: komandir postaje prometne milice iz Novega mesta Jože Tavčar (levo) pregleduje Yildizove dokumente, kot vidite, kar skozi sprednje okno... (foto: Slavko dokl.)

Umrl na poti v bolnišnico

Huda prometna nesreča se je pripetila 19. marca popoldne v Drnovem Antonu Plancu in Sremčici, ko se je z osebnim avtomobilom peljal iz Krškega proti Kostanjevici. Pri nekreši se je tako hudo poškodoval, da je umrl med prevozom v bolnišnico.

Sopotnik Ivan Abram iz Krškega je dobil le lažje poškodbe. Gmotno škodo so ocenili na 8.000 din.

NESREČA IZ GROBLJ

Naposled na sodišču

Zagovarjala sta se Marija Mustar iz Dolne Prekope in voznik tovornjaka Slavko Sintič

25. septembra 1969 zvečer se je na cesti III. reda od Sentjerneja proti Kostanjevici pri vasi Groblje pripetila huda prometna nesreča z smrtnim izidom, Marija Mustar z Dol. Prekope je z neosvetljeno vprego, ki je vlekla dva s senom naložena voza, peljala proti Kostanjevici. Za njo je s kratkimi lučmi in s preveliko hitrostjo pripeljal Slavko Sintič tovornjak. Ko je Sintič zagnal vprego, zaradi prevelike hitrosti vozila ni mogel ustaviti. Da bi se izognil trčenju, je zavil v levo in zadel zadnji del voza, takoj nato pa je z vso silo v avto, ki ga je nasproti je v levi polovici cejlšča vozil Franc Cugej ml. iz Vel. Mrašč.

Voznik Cugej je zaražen, voznik Sintič pa je zaražen poškodbami v območju hrane in živine.

17. marca 1970 sta bila pri občinskem sodišču za hudo kaznivo dejanje zoper splošno varstvo: Slavko Sintič na eno leto in šest mesecov zapora. Marija Mustar pa na devet mesecov zapora — oba pogojno za doba dveh let.

Pobeglega zapornika so naposled prijeli

Pred zaključkom redakcije nas je novomeška uprava dejala, da so mlade ljudi najčešče zasreli prsti, kadar so si začeli tehničnih predmetov, ali ko so začutili v bližini dejanja, pri katerih je delovalo 513 starejših mladoletnikov in 267 otrok. Število dejanj se iz leta v leto ni bistveno povečalo, zaskrbljujoče je predvsem to, da se je povečalo število tistih, ki se kaznivih dejanj udeležujejo.

Po tem so mladoletniki najčešče segali? Iz sodnih in drugih spisov je razvidno, da so mlade ljudi najčešče zasreli prsti, kadar so si začeli tehničnih predmetov, ali ko so začutili v bližini dejanja, pri katerih je delovalo 513 starejših mladoletnikov in 267 otrok. Število dejanj se iz leta v leto ni bistveno povečalo, zaskrbljujoče je predvsem to, da se je povečalo število tistih, ki se kaznivih dejanj udeležujejo.

V Mirenski dolini so največ mladoletniški kaznivih dejanj storili pobegni iz vzgojnopoljševalnega doma v Radecah. Ti so se tudi najhitreje premikali iz kraja v kraj. V ta namen so si v posojali avtomobile in tako povzročili tudi njihovim lastnikom obilo preglevov.

Med mladoletniki, ki so zagnali na stranpot, je bilo 1968-69 35 otrok iz ciganskih družin. Gleda na razmeroma malostevilno cigansko prebivalstvo na Dolenjskem je to veliko.

Proti ciganskim mladoletniki so se tudi vredne kaznive dejanja izvedele. Voznik Cugej je bil zagnal vprego, ki je zagnal na Šentjur.

Tovornjak povozil splašenega konja

Nevsakdanja nekreča se je zgodila 20. marca popoldne na cetratorazredni cesti v Šentjurju, ko sta se sredala tovornjak, ki ga je vozil Gregor Habjan iz Ljubljane, in vprežni voz s konjem lastnika Antona Marklja iz Stranj. Med srečanjem se je konj splašil in poskocil, pri tem pa mu je šlo čez nogo tovornjakovo kolo. Konja, vrednega okoli 4500 din, so morali zaradi tega zakluti.

Motorist treščil v vlak

Na zavarovanem železniškem prehodu v Gobovcih se je 21. marca popoldne motorist Janez Cizerle iz Sevnice zaletel v potniški vlak. Huško poškodovanega so odpeljali na zdravljenje v celjsko bolnišnico.

Občinski javni tožilec v Brežicah je vložil pri krškem sodišču obtožni predlog zoper Požunu, do obravnavne pa ni prislo, ker je Požuna prej ubil Kozole.

S temi izgredi se je Požun Žičkarjevi tako hudo zamegal, da je sklenil spraviti ga s poti. Očitno ni bila zadovoljna z rednimi postopki, ki so tekli zoper Požuna pred pristojnimi organi. Kozoleto je večkrat omenila, da ji Požun grozi in ji sploh ne da miru, naposled pa ga je začela nagovarjati, naj Požuna ubije. Priponinjala je, da se bo sama pokončala, če tega ne bo storil. Kozole je naposled privolil, da bo storil, za kar ga roti. Ze od malega je imel doma shranjen samokres, po dogovoru z Žičkarjevo pa je odšel ponj in z njim ubil Požuna.

I. Z.

Otroci na prepovedanih potih

Mladinski kriminal na Dolenjskem ni v večjem porastu — Zanimivo je, da na stranpotih skoraj ni otrok iz družin, kjer je doma pomanjkanje

Nekega dne sta se mlada fanta — eden iz Novega mesta, eden iz Dolenjskih Toplic — potepla od doma. Žejava »svoboda« sta prispevala na Otočec in se utaborila v brunarici tabornikov. Iz novega »doma« sta začela plenilsko akcijo po okolici, od koder sta pričašata hrano, obliko, odeje in vse drugo. Vdrla sta v kuhinjo otoškega hotela pa v bife na kampu ob Krki in kasneje še v neko zasebno brunarico. To sta počenjala kot izurjenia moža. Ko so ju varnostni organi založili, so hitro ugotovili, kdo sta, saj so ju poznali iz prejšnjih podobnih dejanj.

Mladinski kriminal se je na Dolenjskem precej razbohotil in povzročil dosti preglevov delavcev javne varnosti.

Po podatkih novomeške UJV so mladoletniki v črnomajski, metliški, novomeški in trebanjski občini storili v zadnjih štirih letih (od 1966 do letos) 708 kaznivih dejanj, pri katerih je delovalo 513 starejših mladoletnikov in 267 otrok. Število dejanj se iz leta v leto ni bistveno povečalo, zaskrbljujoče je predvsem to, da se je povečalo število tistih, ki se kaznivih dejanj udeležujejo.

Po tem so mladoletniki najčešče segali? Iz sodnih in drugih spisov je razvidno, da so mlade ljudi najčešče zasreli prsti, kadar so si začeli tehničnih predmetov, ali ko so začutili v bližini dejanja, pri katerih je delovalo 513 starejših mladoletnikov in 267 otrok. Število dejanj se iz leta v leto ni bistveno povečalo, zaskrbljujoče je predvsem to, da se je povečalo število tistih, ki se kaznivih dejanj udeležujejo.

Med mladoletniki, ki so zagnali na stranpot, je bilo 1968-69 35 otrok iz ciganskih družin. Gleda na razmeroma malostevilno cigansko prebivalstvo na Dolenjskem je to veliko.

Proti ciganskim mladoletniki so se tudi vredne kaznive dejanja izvedele. Voznik Cugej je bil zagnal vprego, ki je zagnal na Šentjur.

Tovornjak povozil splašenega konja

Nevsakdanja nekreča se je zgodila 20. marca popoldne na cetratorazredni cesti v Šentjurju, ko sta se sredala tovornjak, ki ga je vozil Gregor Habjan iz Ljubljane, in vprežni voz s konjem lastnika Antona Marklja iz Stranj. Med srečanjem se je konj splašil in poskocil, pri tem pa mu je šlo čez nogo tovornjakovo kolo. Konja, vrednega okoli 4500 din, so morali zaradi tega zakluti.

Motorist treščil v vlak

Na zavarovanem železniškem prehodu v Gobovcih se je 21. marca popoldne motorist Janez Cizerle iz Sevnice zaletel v potniški vlak. Huško poškodovanega so odpeljali na zdravljenje v celjsko bolnišnico.

Bistrica: FIAT 124 v TOVORNJAK — 17. marca zvečer se je Slavko Djordjević iz Kavadarcev zaletel s tovornjakom in prikelo do Ribnice, kjer je opazil, da v vozilu nekaj ni v redu. Ustavil ga je, še preden pa je stopil iz kabine, se je voričilko zaletel osebni avto Fiat 124, ki ga je vozil Branko Vidmar, oba iz Krškega. Poškodovan je bil le motorist. Odpeljali so ga v breško bolnišnico.

BOSTON: OTROK POD AVTOM — 14. marca popoldne so zaleteli v sevnici zdravstveni dom 3-letnega Jožeta Podlogarja iz Boštana. Skočil je pred osebni avto, s katerim se je pojel Mirko Dornik i Jagnjenec. Otrok se je pri pada laže poškodoval.

KRONIKA NESREC

GRMOVJE: GUMO RAZNE-SLO, STIRE RANJENI — 22. marca se je po avtomobilski cesti mimo Grmovje proti Zagrebu peljal z osebnim avtom Zagrebčan Rudolf Bashota. Med vožnjo po klanču navzdol je vozilu razneslo gume. Avto je zaneslo s ceste in je obstal prevrnjen na streho. Vse trije osebe so bile ranjene. Gmotno škodo so ocenili na 17.000 din.

POTOK: TRCENJE OSERBNIH AVTOMOBILOV — Med srečanjem na Potoku sta se 19. marca zatele z osebnima avtomobiloma Mihael Blažič iz Straže in Edo Matković iz Novega mesta. Lade so bili ranjeni Matkovičeva sotinja. Škodo so ocenili na 4.000 din.

PODGRACENO: V DROG REKLAMNE TABLE — Jovanka Savic iz Zagreba je 22. marca potovala z osebnim avtom proti Zagrebu. Pri Podgracenu je zaletela na bankino, podrla drog reklamne table in se znašla v jarku. Voznica in mož Aleksander Savic sta dobiti manjše poškodbe, škodo pa so ocenili na 3.500 din.

TRNOVEC: ZIVAL PRED AVTOM — Dušan Plut iz Šentnika je 21. marca zvečer oseben avto od Trnovca proti Metliki. Naproti je zaletel avto z dolgimi lučmi, če cesto pa je stekla zival. Plut je zavrl, vozilo pa je zaneslo med skale poleg ceste, od tam se je odobil in obstalo na travniku. Sopotnik Mojmir Stanjet je bil laže poškodovan. Gmotno škodo so ocenili na 7.000 din.

Dober start naših igralcev

Kočevje in Novo mesto na pragu prve republiške namiznoteneniške lige – Kandidat za višje mesto je tudi Sodražica – Somrak premagal Tomažiča

V soboto in nedelj so tri dojenjske namiznoteneniške ekipe igrale v II. republiški namiznoteneniški ligi. Največ je dosegla ženska ekipa Kočevje (Tomažič, Benčina, Vovk), ki je v Hrastniku zasedala prvo mesto v ženski ligi. Nekoliko manj uspešni so bili Novomeščani, ki so igrali na podobnem turnirju v Sodražici. Novomeščka ekipa (Somrak, Kapš, Berger, Uhl) je zasedla drugo mesto. Tudi Sodražani niso igrali slabo, saj so dosegli 4 zmage in se bodo še vedno potegovali za drugo mesto.

Hrastnik: 1. Kočevje, 2. Kemičar – Hrastnik, 3. Sodražica, 4. Ljutija, 5. Logatec itd. Rezultati: Kočevje – Semedela 3:0 Kočevje.

Cargo in Jenkoletova pripravljena

Na plavališču PK Triglav v Kranju je bil plavalski miting, na katerem je nastopilo 150 plavalcev in plavalkov iz najboljših slovenskih klubov. Celulozna so zastopali Franc Cargo, Nevenko Jenkolet, Metka Novak, Tea Preskar in Andrej Skafar. Najboljši krški plavalci so bili zelo uspešni, saj so osvojili kar 8 prvih mest. Pred zimskimi plavalskimi prvenstvi so krški plavalci v dobrni formi in bodo posegli po najboljših mestih.

Rezultati: Franc Cargo – 400 m prosti: 1. 4:54,4, 100 m prosti: 1. do 2. 1:01,6; Nevenko Jenkolet – 100 m delfin: 1. 1:17,8 (odlicen doseg za zimsko sezono); Metka Novak – 100 m prsno: 1. mesto (pionir) in 2. mesto (šolnik) s rezultatom 1:32,2 (njen osebni rekord); Tea Preskar: 50 m prsno: 1. mesto (mlajši pionir) 0:46,5; 50 m delfin: 1. mesto (mlajši pionir) 0:50,6; Andrej Skafar – 50 m delfin: 2. mesto (mlajši pionir) 0:43,9; 50 m prsno (mlajši pionir) 0:50,2 (oba rezultata sta njegova osebna rekorda).

Športna napoved

13. kol. 29. marec 1970

■ CELIK : HAJDUK – Splitčani dobro igrajo v Ženici, zato bi največi ustreza veličino neodločen rezultat predlagamo 0.

■ BOR : MARIBOR – Mariborčani so boljši na tujem, vendar je Bar veliki favorit. Odločili smo se za 1 in 0.

■ VELEZ : ZAGREB – Velez je velika ekipa, vsak drug izid kot zmaga. Mostarci bi bil predcenjeni kola, zato predlagamo 1.

■ VARDAR : SARAJEVO – Skopljani krmajo v nevarnih vodah, zmaga nad Sarajevom bi bila zlasti vredna. Vendar so bodo morali dobro spottiti, če hočejo ugnati Sarajevo; predlagamo 1 in 0.

■ ZELEZNICAR : OLYMPIJA – Vodilni Železnifar si ne more dovoliti spodrljaja, z zadnjim uverjeno Olimpijom, ki samo za tremitko zatrepi. Odločili smo se za 1.

■ DINAMO : VOJVODINA – Novomeščani niso tista ekipa kot pred letom, zato bodo Zagrebčani spravili dve točki. Vendar moramo oposoriti, da se je med tem dve meseci ekipe načelo: zmagovali so presegli 1.

■ RADNIČKI (N) : RADNIČKI (K) – Real z Nišave je doma nesporan favorit, vendar ker Kravjevo gori pod nogami, lahko pride do presenečenja; predlagamo 1 in 0.

■ PARTIZAN : SLOBODA (T) – Beograjdanci, ki so izgubili na vodilnini, imajo v nedelji prilnost zaslužiti dve točki v arenu v Tužljanu. Boj bi neprerosen. Sloboda na bojišču pa poceni prodati koče; stavimo 1 in 0.

■ BUDUĆNOST (PEC) : RADNIČKI (PIROT) – Menim, da bo v tem srečanju odločilnega pomena prednost domačega igrišča, zato smo se odločili za 1.

■ SPLIT : RIJEKA – Dalmatinski derbi se bo verjetno končal z zmago Rijeke. Vodilna enačenica v ligi bo premagala slaboklipo Splita; predlagamo 2.

■ LJUBLJANA : BORAC – Ljubljanci ne igrajo slabo, vendar je banjaludski Borac boljši, zato smo se odločili za 2 in 0.

■ CRVENKA : DINAMO (P) – V tem srečanju je težko napovedati zmagovalca, vendar smo do manjšo prednost domačemu predlagamo 1 in 0.

Nogometna sekacija se ni tako

Dolenjska revija pionirske košarke

Zmagovalci-pionirji: Brežice; pionirke: Vavta vas – Na prvenstvu dolenjskih pionirjev je igralo 12 ekip – najboljša JAKŠETOVA in MIRKAC

je – Trbovlje 5:0 Kočevje – Ljutija 5:2, Kočevje – Logatec 5:0, Kočevje – Kemičar 5:3, Kočevje – Vrhnik 5:0 in Kočevje – Lenart 5:2.

Sodražica: 1. Lendava, 2. Novo mesto, 3., 4. in 5. Sodražica, Bežigrad, Fužinar (Ravne itd. Rezultati: Sodražica – Lendava 2:3, Sodražica – Maribor 5:3, Sodražica – Bežigrad 5:4, Sodražica – Kemičar (Hrastnik) 5:2, Sodražica – Nova Gorica 5:2, Sodražica – Novo mesto 3:5, Sodražica – Fužinar 3:5, Novo mesto – Lendava 1:5, Novo mesto – Maribor 5:1, Novo mesto – Bežigrad 5:3, Novo mesto – Hrastnik 5:3, Novo mesto – Nova Gorica 5:1, Novo mesto – Fužinar (Ravne) 3:5.

A. ARKO
P. UHL

Tisk, radio in televizija bistveno vplivajo z obiljem raznovrstnih informacij, s hitrim in množičnim delovanjem, s svojo neposrednostjo in prepričljivostjo na razvoj socialistične družbene zavesti, na obnašanje in zavzemanje stališč občanov o družbenih zadevah in na vsa središča družbenega odločanja.

KEGLJANJE

Ivan Nose še članski prvak!

Mladinski kegljaški prvak Dolenske žužemberčan Ivan Nose je pred dnevi v Krškem ponovil svoj uspeh z mlađinskim prvenstvom se na članskih prvenstvih Dolenjske. V konkurenči 54 igralcev je z velikim naslokom osvojil prvo mesto. Rosen naga se je že šest Dolenske uvrstil na republike prvenstvo za posameznike.

Rezultati: 1. Nose (2bs.) 1892 (831, 861), 2. B. Vesel (Vesel dejet) 1661, 3. Židanec (PIONIR) 1617, 4. Fabjan (PIONIR) 1612, 5. inž. Stor (2bs.) 1612, 6. Karpičuk (KRKA) 1604, 7. D. Bratož (Železnica) 1593, 8. Rožic (KRKA) 1590, 9. Rončić (PIONIR) 1589, 10. M. Bratož (Železnica) 1590.

J. MRZLAK

Brežički košarkar Boris Mirkac je bil najboljši igralec na turnirju v Trebnjem.

STRELJANJE

Franc Maroš zmagal na Mirni

Na Mirni je bilo v nedelji občinsko streško tekmovanje za »Zlato puščico«, zmagal je Franc Maroš iz Trebnjega, ki je v pokrovitosti načelnic pokrovitosti na Mirni.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenstvu za »Zlato puščico«, bodo načelnički občinski streški prvak za leto 1970.

Doseženi so bili dobitni rezultati. Na republiškem prvenst

DRUG JE SE JE ZGODILO

Ubila, da bi dobila nerojenega otroka?

Včer kot petdeset posebnih poročevalcev iz vseh krajov sveta je napovedalo svoj prihod v Tuzlo, kjer se bo pred okrožnim sodiščem začela obravnavo zoper Šefko Hodžič. Šefka je obtožena, da je 6. oktobra lani zahrbno ustreila Alijo Hasanović, ki bi morala v kratkom rodu, in nato s primitivnim carškim rezom izrezala iz njene maternice živlega dojenčka — dekleico, da bi ga razglasila za svojega.

Šefka je bila nekaj vaška lepotica in ni mogla imeti otrok. To jo je grizlo, enako njenega moža, s katerim je bila poročena devet let. Mož Nedžip je sicer trpel, ker nista imela otrok, ni pa bil zaradi tega tako nejavorjen na ženo, kot so govorili po vasi. Šefka si je prisegla, da mu bo rodila sina. Osem mesecov pred sporodom se je začela pretvarjati, da je noseča. Na trebuhu si je tičala cunje, kot da se debeli, in dva meseca pred strašnim dogodkom ni bila in hiše. V vasi Jusič so se govorili, da bo Nedžip oče, in Šefka je zares igrala nosečnico.

Obtožnica trdi, da se je Šefka tisti čas pripravljala na enega izmed najbolj skrivenostnih zločinov in da je poskušala za vsako ceno ohraniti svoj zakon.

»Večer, Maribor, 9. 3. 1970«

Transistor za malico

Skupina vaščanov v vasi Veliko Trostvo se je v trgovini pogovarjala o različnih stvari, med drugim tudi o stavah. Vaški učitelj ni mogel verjeti, da bi lahko kdo do stava pojedel transistor. Dele je to mogeče, mu je dokazal Ivan Boldež, ki tega dne imel na jedilnem listu zeleni transistorski sprememnik. Boldež je transistor najprej razstavil na deleži, potem pa ga za stavo 15.000 starih dinarjev — pojedel.

To je včer v vasi hitro razvedelo, in kdorok sedaj šteče Ivana, ga najlepje vrpača, kaj je trenutno na programu. Ivan se po tem obedu pocuti zelo dobro in obzaljuje lastnika transistora.

»Bjelovarski list« — Bjelovar, 12. 3. 1970

Ponarejeni čeki

Lansko jesen se je Djordje Džambić iz Mikluševcev vrnil iz Nemčije in s sabo prinesel dve cekovni knjižici. Čeke z večimi vstopnimi je izpolnjeval, pošiljal v Nemčijo različnih osebam in lepo živel. Toda napravil je napako, ko je enega spravil v promet v Vukovar. V gostilni Hojsuk je Džambić dal muzikantanu Sabunu Ramicu namesto denarja ček za 100 mark, ki ga je Ramic vrnvolj v komercialni banki v Vukovar. Ko je vukovarska banka poslala ček v mesto Oip v ZR Nemčiji v banko, na katero je bil nastavljen, je dobila obvestilo, da ček nima kritja. Tako so Džambić prišli na sled. V trenutku, ko so prevaranta hoteli prijeti, je skušal uničiti cekovno knjižico, kar pa so mu preprečili. Sedaj se v zapori kesa in pripravlja na kazeno.

»Vukovarske novine« — Vukovar, 13. 3. 1970

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Morilec skušal moriti

■ (LUCCHENI), — morilec avstrijske cesarice poskusil je umoriti kazniličnega ravnatelja. Usta sta bila z kaznjencem, ki sta bila zaprta v sosednjih celici Lucchenija. Kaznjenci so eni na francoski mejnik, ki je ravnatelj odredil bolj strogo nadzorovanje nad kaznjencem, je bil Luccheni takoj razsreden, da je hotel ravnatelja z ospomčenim klečem zabosti, kar mu je pa spodelil. Od slej bo Luccheni v podzemski temnici, ter ga bodo le na tretji dan na svitlo pripeljali.

■ (V INDIJU) — je maj ljudstvom velika laktota nastala, in bo vselej suše še hujša. Krme za živilo zmanjkuje, in na stotine živali pocepata. Dolgo traja pa že tudi v tej deseli kuga. Dne 6. februarja je samo v mestu Bombay 408 oseb umrlo, v samo enem dnevu 408 oseb. Razsajajo pa tam tudi drame kuge. Pa, kaj se svet za vse to briiga? Portugal, kumor je bila kuga zanesena, je ponehale, a kaj se ve, ce se pokale.

■ (KAPITELJSKA CERKEV) — Prebiterij te cerkev bo letos popolnoma popravljiv po svoji popravnji oblikbi. Načrti so, da vse izdelani so novi veliki oltar; ostal bo na nadstavki s prekrasno Tintorettojevo podobo od starega oltaria; dalej je ta mojster prevezel kamnoseška dela pri deloma zasidanih oknih; nadomestiti bo tudi to, kar so žalibog istrgali in proči vrgli, in novi portal ali vrata iz mazristje. Tudi tu-

Takale sta klinopisa, ki ju je Studijski knjižnici Mirana Jarca podaril Novomeščan Mirko Jakše, jugoslovanski ambasador v Siriji. (Foto: Ivan Zoran)

OKOLI 4.000 LET STARO SPOROCILO NA GLINI

Klinopisi v Novem mestu

Izreden dar ambasadorja Mirka Jakšeta Studijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu

Novomeščan Mirko Jakše, ambasador SFRJ v Siriji, je podaril studijski knjižnici v Novem mestu dva primerka klinopisov, ki ju je dobil, ko je obiskal razvaline starega Babilona. Sodijo, da so ti klinopisi stari najmanj 4000 let.

Novomeščka studijska knjižnica je med prvimi tovrstnimi ustanovami v državi obogatila svoje knjižno bogastvo tudi s starobabilonskim izdelkom.

Prič podarjenih primerkov je gledana tablica, popisana na eni strani, zadnja stran pa je poškodovana in na njej ni videti klinopisov pisave. Poškodovani so tudi robovi. Drugi primerek je manjši in popisan tudi samo na eni strani.

V studijsko knjižnico prihajajo obiskovalci iz vseh

Se enkrat: kdo je Janko Pavič

S padalom med partizane

Po objavi zapis o Janku Paviču, članu AVNOJ, ki živi v Metliki, nam je imenovan pisal, naj popravimo napis, da kateri je prišlo zaredi priprave po spomini. Tovarš Pavič je delal v Metliki kot tajnik Zveze vojnih invalidov, in ne pri ZZB, prav tako je narobe zapisana letnica zasedanja ZAVNOH. Pravilno je, da je bilo zasedanje leta 1943.

Churhill je zbiral podatke o Jugoslaviji. Potreboval je točne podatke, kdo vodi boj proti okupatorju. O tem je namreč dobival nasproti s porocila. To občutivo naloge je poveril majorju Jonesu in ta jo je pošteno in veste izpolnil.

V enem izmed majorjev

pisem je receno: »... 18. ma-

ja 1943 sem odletel z letalom

Liberator s svojim pomočni-

kom kapetanom A. Hunter-

jem iz severne afriške base

zadnjem obisku v Kočevju. (Foto:

J. Prince)

ka je bil odstranil poprejšnji gotiski portal in nadomestil s navadnimi bangerji. Presbiterij bo slikal v gotiškem slogu in sicer stilistično, kakor so v poprejšnjih stotletjih slikali gotiske cerkve gospod Kozelj in Kamnika, ki je bil za to delo priporoden od c. k. Konservatorja prof. Veronca. Slikana okna, katerih načrte smo tukaj in tudi v Ljubljani občudovali, se delajo pri znanih tirkizih za takih umetnikov, Jelie — Neuhauser et Cie. v Innsbruku. Tudi prekrasno krypto ali spodnjo cerkev — jedino — na Kranjskem, bo mil. gospod prost popravil in zoper bojki slušbi izročil. Gledate izveržite teh del je bil mil. gospod prost. dr. Elbert v vedem dogovoru z ljubljanskim društvom za umetnosti s c. k. centralno komisijo za obnovitev starih umetnih stavb na Dunaju.

■ (PONESREČENE IZSELJENCE) —

Igo, Perle iz Birčne vasi, jo je hoteli po-

pihati v Ameriko, da bi se odtegnil vojaški

dolžnosti. Na ljubljanskem kolodvoru ga

je vstavil policijski stražnik. Vstavljenec

je rekel, da gre v Trst za delom, česar

mu pa stražnik ni verjal. Pri preiskavi se

je dobitio pri njem pisano, v katerem jemlje njegovo dekle slovo pri odhodu v Ameriko. — Drugega takega izseljenca, Franciška Zebrana iz Gotne vasi pa je mati zapisala: »V spomin s svoje matere pred odhodom v Ameriko. Tako so tudi ustanili Miha Kastrevca iz Rateža in še mnogo drugih. Nadzorstvo je sedaj strogo.«

■ (KAPITELJSKA CERKEV) — Pre-

biterij te cerkev bo letos popolnoma

popravljiv po svoji popravnji oblikbi.

Načrti so, da vse izdelani so novi veliki oltar;

ostal bo na nadstavki s prekrasno Tintorettojevo

podobo od starega oltaria; dalej je ta moj-

ster prevezel kamnoseška dela pri deloma

zasidanih oknih;

nadomestiti bo tudi to,

kar so žalibog istrgali in proči vrgli, in

novi portal ali vrata iz mazristje. Tudi tu-

DAN PRED SMRTJO JE SPREJEL NAŠE IZSELJENCE

Zadnja fotografija majorja Jonesa

Major Jones je dan pred smrtno sprejel predstavnike Jugoslovanske izseljenske matice in se z njimi tudi slikal — Takrat je bil major Jones tudi zadnji fotografiran — Njegova farma »Beograd« je bila zbirališče Jugoslovjan — Objavljamo tudi zadnjo Jonesovo fotografijo (na desni)

Ime majorja Jonesa je znano skoraj slehernemu Slovencu, Branko Mihiču, doma iz Ličkega Petrovega selca, ki je sedaj glavni sekretar Jugoslovanske izseljenske matice v Kanadi, na tega nasega in svojega prijatelja obiskal na njegovo domačijo »Beigrad« farms (farmi »Beograd«) dan pred njegovo smrtno. Sliko, ki jo objavljamo, je Branko Mihič poslal svoji sestri Milki Boldan iz Kočevje. Objavljamo nekaj podatkov Branka Mihiča o majorju Jonesu.

Belgrade farms je ob reki Welland pri mestu Wellandport. Tu je zadnjih dvajset let živel s svojo družino major Jones. V tem obdobju so ga obiskoval desetinci Kanadancov jugoslovanskega rodu. Vsakega je sprejel z odpromi rokami in srečo.

Danes določen sem bil za vodjo prve zavezniške misije pri jugoslovanskih partizanih. Letel sem na višini deset tisoč četrstirih (okoli 3000 m), proti jasno osvetljenu Trstu, od koder smo krenili proti okupatorju.

Liberator je letel nato proti Ogulinu. Nad ogulinskim mostom je skočil s padalom kapetan Hunter. S seboj je imel eksploziv za razpadanje mostu. Ma pa smo nadaljevali pot proti jugovzhodu, končnemu cilju. Iz letala sem skočil s svojo prilagojno nad vasico Sijani, vzhodno od Buniča. To je bila nepozabna meseca načrta. Opozval sem planarje in gozdove, podobne gozdom v mojem rodnom kraju, in misli na novo življenje, ki bo drugačno, kot je bilo v afriških puščavah. Komaj sem s padalom pristal, že je bil nekdo pri meni. Takoj sem spregovoril edini dve besedi, ki sem jih zнал v srbohrvaščini: »Zdravo, druze!« Odgovor: »Zdravo, druze!« Je tako prepravil, da se načrani med prijatelji, na svobodnemu ozemlju.

Zato je odšel v Anglijo, kjer mu je z vztrajnostjo uspelo, da so ga sprejeli v vojaško službo. Bil je določen za obrambo Malte, znane trdnjave, ki jo je nepristo napravil ob razpadu fašistična italijanska mornarica.

Po osebnem Churchillovem naročilu je major Jones nato odpotoval v Egipt, kjer se je prvič srečal s kanadskimi državljanji jugoslovanskega porekla, ki so bili v kanadski vojski. Pogosto se je pogovarjal z njimi. Veroval je v narode Jugoslavije in njihov narodnosvobodilni boj. Tem je tudi govoril na grobu majorja Jonesa nekdanji kanadski vojak Miloš Grubič, ki je sedaj v Egiptu s pomočnikom komandanom za Hrvatsko, pozdravil v čistem angleškem jeziku.

Od tam sem s skupino kakih 20 mladeničev na zapljenjem italijanskem distružil proti italijanski državljani jugoslovanskega porekla, ki so bili v kanadski vojski. Pogosto se je pogovarjal z njimi. Veroval je v narode Jugoslavije in njihov narodnosvobodilni boj. Tem je tudi govoril na grobu majorja Jonesa nekdanji kanadski vojak Miloš Grubič, ki je sedaj v Egiptu s pomočnikom komandanom za Hrvatsko, pozdravil v čistem angleškem jeziku.

Od tega trenutka do svoje povratka v Anglijo sem vedno spremljal herojski boj partizan, njihove potrebe po vojnem in zdravstvenem materialu, vedel za njihove žrtve, se spoznal z notranjimi hlapci nazicima in fašistoma: ustasi, četniki, belogardisti.

Ko sem se seznanil z vsem tem, sem zacetel po svetu širiti resnice o narodnosvobodilnem boju narodov Jugoslavije. Imel sem na stotine predavanj pred množicami. Posidal sem stotine pisem: vsem pomembnima vojaškimi in političnimi osebam, vključno Churchilla, Edna, Montgomerija, Alexandra, poslanec in lorde. Povedal sem jim, kdo so naši pravi zavezniki, o narodnosvobodilnih vojskih in nadčloveških naporih narodov Jugoslavije v boju proti nacistom in njihovim hlapcem.

V enem izmed majorjev

pisem je receno: »... 18. ma-

ja 1943 sem odletel z letalom

Liberator s svojim pomočni-

kom kapetanom A. Hunter-

jem iz severne afriške base

zadnjem obisku v Kočevju. (Foto:

J. Prince)

ka je bil odstranil poprejšnji gotiski portal in nadomestil s navadnimi bangerji. Presbiterij bo slikal v gotiškem slogu in sicer stilistično, kakor so v poprejšnjih stotletjih slikali gotiske cerkve gospod Kozelj in Kamnika, ki je bil za to delo priporoden od c. k. Konservatorja prof. Veronca. Slikana okna, katerih načrte smo tukaj in tudi v Ljubljani občudovali, se delajo pri znanih tirkizih za takih umetnikov, Jelie — Neuhauser et Cie. v Innsbruku. Tudi prekrasno krypto ali spodnjo cerkev — jedino — na Kranjskem, bo mil. gospod prost popravil in zoper bojki slušbi izročil. Gledate izveržite teh del je bil mil. gospod prost. dr. Elbert v vedem dogovoru z ljubljanskim društvom za umetnosti s c. k. centralno komisijo za obnovitev starih umetnih stavb na Dunaju.

■ (PONESREČENE IZSELJENCE) —

Igo, Perle iz Birčne vasi, jo je hoteli po-

pihati v Ameriko, da bi se odtegnil vojaški

Za 7 vodovodov in 10 cest že vedo

Ljudje so spoznali, da brez lastnega deleža ni nobenega napredka

Ne smemo jím delati krivice
Obiski sestankov se niso delovna izkaznica

Na vprašanje, ali se komunisti v občini dovolj učinkovito veljučujejo v delu Socialistične zveze, sindikata, Zveze mladičev in krajinskih skupnosti, je te dni sekretar komiteja občinske konference Zvezde komunistov Milan Ravbar dal tole pojasnil:

Članom ZK večkrat po krivici očitamo nedovoljnost. Marsikdaj ocenjujemo njihovo udejstvovanje po prisotnosti na sestankih in zborih, toda tudi pri te tako pliči udeležbi zasedimo procentualno največ komunistov.

Pri delu so komunisti vedno zraven, običajno pa so tudi glavni nosilci raznih akcij. Vključeni so v vseh odborih, v svetih krajinskih skupnosti, v sindikalnih organizacijah, v vodstvih Zvezre priateljev mladičev, v vodstvih Socialistične zveze in športnih organizacijah.

Dostikrat pa se na sestankih ponavljajo iste stvari. Prav zaradi večirnih razprav se nam včasih zazi, da komunisti niso delavni, ker takoj opazimo njihovo odsočnost. Toda vse drugače je, ko dečki steče. Kar poglejmo na krajinska središča! Vse breme nosijo komunisti. Na vprašanje o delu naših članov v drugih organizacijah torej z zadovoljstvom lahko odgovorim, da se zavedajo svojih dolnosti ne le do Zvezde komunistov, ampak tudi do drugih družbenih organizacij.

J. T.

Denar za šolo iz treh virov

V Krškem se bodo 31. marca zbrali odborniki na redni seji občinske skupnosti. Tokrat bodo sklepalni tudi 3 investicijah za novo osnovno šolo. Republiška izobraževalna skupnost bo prispevala zanjo 4 milijone din. v treh letih, samoprisevka pa bo v treh letih v pol način 2 milijone din., razliko pa bodo krili iz komunalnega sklada. Količen del morale prezeti na delovne organizacije, trenutno se ni znano, ker bodo tele na seji poročali o investicijski vsoti.

Skoraj vsi otroci se vozijo

Krajinska skupnost Senovo obsega deset vasi: Stranje, Gorenji Leskovec in Dobrovo pod Bohorjem, Restanj, Sedem, Dovško, Brezje, Kališevci, Mali Kamen in Senovo. Vsa leta je bilo v teh krajih cutiti velik delovni zagon.

Lani je imela ta krajinska skupnost za več kot 175 tisoč din izdatkov, za letos jih planira že 264 tisoč din. Za ureditev pokopališča na Senovem je prispevala 13 tisoč din, občani pa so zbrali zanjo 20.850 din prostovoljnih prispevkov. Podjetja in družbeni organizacije so dali za pokopališče 15 tisoč din, skoraj 94 tisoč din pa so porabili za ta namene iz prispevka za mestno zemljišče. Letos prispevajo do občine za dokončno ureditev zadnjega počivališča 47 tisoč dinarjev od skupščine.

Krajinska skupnost Senovo že dve leti predseduje Pavle Petan. Ta je povedal, da imajo prebivalci tega okoliša še veliko načrtov. Med njimi je kar sedem vodovodov in en vodnjak, vse v hribovskih naseljih. Toda to se ni vse. Za popravilo, razširitev ali skrajšavo imajo predvidenih deset cest. Med njimi je najpomembnejša cesta Kališevec s povezavo z Gorenjem Leskovecem. Zanjo so planirali pet tisoč dinarjev izdatkov.

Med največje lanske uspene šteje krajinska skupnost razen naporov za pokopališče še vodovod na Velikem Kamnu. Vaščani so ogromno prispevali v delu in materialu. Vrednost vodovoda cenijo na 270 tisoč dinarjev.

— In kaj je letos še želja vaše krajinske skupnosti?

— Ukrötitev senovškega in dovškega potoka. Z regulacijo ne bomo smeli več dolgo odlašati. Pa tudi na Senovem, ki je središče krajinske skupnosti, ne bomo smeli pozabiti. Naš kraj moramo lepše urediti, da bo privlačen za vsakogar, ki ga bo pot zanesla v kraje pod Bohorjem. Za sedaj še nismo veliko storili, pozneje pa bomo namenili lepši podobi kraja.

Javnost dela je bistven pogoj za to, da združeni delovni ljudje delujejo in odločajo kot samoupravljanvi. Zato je dolžnost in interes nosilcev javnih funkcij in pooblastil, predstavnih in samoupravnih teles ter njihovih izvršilnih organov, kot vseh drugih organizacij in njihovih predstavnosti, da popolnoma in pravčasno obveščajo javnost o svojem delu.

denar, ki se zbira v te namene iz prispevka za mestno zemljišče.

Bo dovolj kanilo iz proračuna?

Kostanjeviškim jamarjem se uresničuje želja, ki je bila v tem listu že večkrat izražena: podzemski lepoti jame bodo verjetno kmalu odprte za javnost in mesto se bo postavilo z novo turistično privlačnostjo. Ključ do nje je zaenkrat se v rokah krojilcev občinskega proračuna, ki so v zadnjih letih že tudi pokazali razumevanje za načrte jamarjev. Letos nameravajo urediti v jami električno napeljavo s 53 svetilkami, v vzhodnem rovu pa železne stopnice in zaščitno ograjo. Delovne akcije v jami so se že začele.

MARTIN BOLTES

Predsednik krajinske skupnosti na Senovem Pavle Petan meni, da predeli pod Bohorjem že izgubljo videl zapuščenosti. Dolgo je trajalo, preden so ljudje spoznali, da morajo za napredok prispevati levji delež iz svojih žepov.

V zagati so, ker se bliža rok

Iz nekaterih strok uhajajo delavci v tujino

Nekatere delovne organizacije, ki se ne morejo brez škode privoščiti skrajšanega delovnega tednika, so predlagale podaljšanje zakonskega roka za prehod na 42-urni delovni teden in izrazile željo, da bi si ga morda kar same predpisale s samoupravnimi predpisi.

Vzroki so opravičljivi. Sem

sodijo predvsem ista podjetja, ki za svoje izdelke in storitve niso mogla bistveno zvišati cen, vendar so morala klub temu plačevati dražje surovine. Med temi delovnimi organizacijami so tudi take, v katerih stroji ne morejo zanemarjati delavskih rok.

V gostinskih organizacijah tožijo nad pomanjkanjem ljudi. Kvalificirani delavci množično zapuščajo to stroko in si iščejo boljši zasluge onstran državne meje. Vsi ti razlogi govorijo za to, da bi skrajšanje delovnega tedna prizadejalo posebne prejemke, saj bi se zmanjšali dosedanji obseg proizvodnje. Delovne organizacije si klub temu prizadevajo, da bi čimprej uredile stvari, kot zahteva zakon. Zal, to ne gre vedno po načrtu.

Dobrodošli napotki sindikata

Občinski sindikalni svet in komisija, ki jo je imenovala občinska skupščina, že dajeta napotke delovnim organizacijam za usklajevanje in dopolnjevanje samoupravnih predpisov. Za marsikatero nejasnost so kriva zapozneta stališča v zvezzi s 15. ustavnim amandmajem, saj so se pojavila še letos.

Skladišče je prazno, lesa ni

Papirnicari v Krškem težavljajo sprejetje novega zakona o gozdovih, ker razumejo, da bi toliko skladis in tovarni ce luloze in papirja Djuro Salaj je prazno, zasebniki bi radi prodali tovarni les brez posrednikov, vendar ni mogobe. Zasebnih gozdov je pri nas kar 61 odst. Zaken ne bi tudi kmetje dobili od svojega bogastva to, kar jim pripada, se sprašujejo papirnicari.

Za zdravljenje borcev je premalo denarja

Potrebe za zdravljenje borkarjev organizacija pa ima cel v Krškem so ogromne v te namene trenutno na razpolago le tri tisoč dinarjev. Koliko sredstev za zdravljenje bo še dobila, je zdaj težko predvideti. Vsota bo odvisna predvsem od pričakovnosti odbora in tistih delovnih organizacij, ki razumejo potrebe borcev. Ne glede na uspeh zbiranja denarjev za zdravljenje pa krajinska organizacija že zdaj ve, da ga ne bo imela dovolj. Zato so se na minulem občnem zboru odločili, da bodo nudili denarno pomoč v prvi vrsti socialno ogrevnim borcem, ki niso zapošleni in zato nima nobene možnosti za zdravljenje v zdravilišču oz. okrevališču.

Potrebe po denarju za te namene so bile omenjene na petih konferencah Združenih borcev, vendar organizacija ne more ustreči vsem, ki so zdravljenja potrebuli in ki so si ga tudi zasluzili.

Zelje kmetov na Planini

Prebivalci na Planini in v drugih gorjanskih vasih v dosedanjem načinu gospodarjenja ne vidijo nobene možnosti za napredok. Zato so že nekajkrat izrazili željo po specializaciji. Pripravljeni so opustiti nedonošno poljedelstvo in se usmeriti samo na živinorejo. To je zahteven načrt, ki ga brez družbenega pomoči ne bodo mogli izpeljati.

Komisije začele s polno paro

Komisije pri občinski konferenci Zvezre komunistov v Krškem so se resno lotile dela. Vsaka od njih je pripravila delovni program, s katerim je komite seznanil vse članstvo. Vsem osnovnim organizacijam je razposlat sklep konference in načrte za delo komiteja. Konferenca se bo aprila spet sestala. Tokrat bo na dnevnom redu pomlajevanje Zvezre komunistov in sodelovanje z mladino na sploh.

KRŠKE NOVICE

■ SEMINAR O SISTEMIZACIJI. V tovarni papirja se temeljito pripravljajo na sistemizacijo delovnih mest. V ta namen so pred kratkim organizirali seminar za tiste člane kolektiva, ki bodo sodelovali pri tem delu. Seminar je vodila Zveza delavskih univerz Slovenske.

■ ZAKAJ PODRAZITEV? Na nevsi sindikalni konferenci v tovarni papirja se niso strinjali s sklepom upravnega odbora počitniške skupnosti o podraziti penzioniza v Matesodi od 22 na 24 dinarjev. Stališča so opirali na podatek, da je podčinški dom v preteklem letu ustvaril 100 tisoč dinarjev čistega dohodka in da po vsem tem za podražitev ni ostanalo.

■ OBCNI ZBOR. V torek, 31. marca, bo v domu Svobode na Vidmu občni zbor hortikultурnega društva. Po končanem zboru bo predavanje z naslovom Pomladanska dela na vrtu. Predavanje bo

ponazorjeno z barvnimi diapozitivi. Tokrat bo ljubitelje vrtinarstva obiskal predavatelj inž. Ivan Strgar iz Ljubljane.

■ 361 BREZPOSELNIH. Pri zavodu za zaposlovanje delavcev je trenutno prijavljenih 361 občanov. Zaprositev šteje 188 moških in 175 žensk. Med njimi je največ nekvalifikiranih delavcev. Kvalificiranih se želi zaposlit 42, srednjesloško izobrazbo pa jih trenutno faka na delo osem.

■ PREDLAGALI SO SODELOVANJE S SOLAMI. Člani krajinske organizacije ZE NOV v Krškem so predlagali že lesnice stike s mladino. Utrdili bodo predvsem ved s solami in taborniško organizacijo. Na zadnjem konferenci so med drugim opozirali na to, da članiki premalo pišejo o problemih te krške organizacije in njenem delu, zlasti TV-15 in Dolenski list. Menili so, da bi bilo dobro večkrat obnavljati dogodek narodnoosvobodilne voja na tem območju.

Malo nenevadna krušna peč, v kateri rudarske družine še od predvojnih časov pečejo kruh. Takih peči je pri stanovanjskih blokih več, vendar so nekatere že opuščene. (Foto: Jožica Teppey)

Bolje od pričakovanja

Za vzgojo in izobraževanje bo letos na voljo 6,15 milijona din - skoraj tretjino več kot lani

To smo si želeli že več let materialni položaj izobraževanja in vzgoje se bo v trebanjski občini letos močno izboljšal. To dokazuje letni finančni načrt, ki ga minuli teden sprejela skupčina temeljne izobraževalne skupnosti.

Skupni dohodki TIS bodo, kot je predvideno, znašali 6,15 milijona novih dinarjev, od česar bo občina prispevala 1,59 milijona, republiška izobraževalna skupnost 1,28 milijona, nekaj pa je še lanskoga presečka. Če upoštevamo, da so lanski skupni dohodki TIS znašali 4,8 milijona dinarjev, lahko vidiemo, kolikso je letošnje povrtenje. Podatki sicer niso povsem primerljivi, povedo pa precej.

Vedno dohodki bodo omogočili, da se bodo prejemki manj kokodakanja, več jajc!

Na letošnjem občnem zboru občinskega sindikata vsebuje se udeleženje, katero pomembno je sport in oddih za delovno storilnost in kako razno je prosvetljevanje ljudi, ki se tega se ne zavedajo dovolj. Prejšnji teden je bilo čas 60 sindikalnih delavcev iz delovnih organizacij povabljenih na predavanje dr. Albina Pečtarja, ki naj ti govoril o vsem, kar je prišlo le počasno ljudi in se predavanje ni izplačalo. Torej in sedaj.

Mokronog: maj bo mesec čistoće

Svet mokronoske krajevne skupnosti je na svoji zadnji seji 19. februarja, na katero je povabil gostilnike, trgovce in nekatere sklenil končno kupom odprtih, ki se nabirajo okoli mesta. Purfulturne je svet KS odločil za mesto, kamor je potreba za odlagati odpadke. Kdor ne bo spoštoval tega ukaza, ga bodo predlagali na kaznavanje po odisku o zmanjšem videzu naselij, ki je doslej obstajal le bolj na papirju. Svet je pozval preklicati naj pokušajo svojo dolžnost za očiščavo kraja. Dobudel je tudi, naj bi maj posledično mesec čistoće. T. Z.

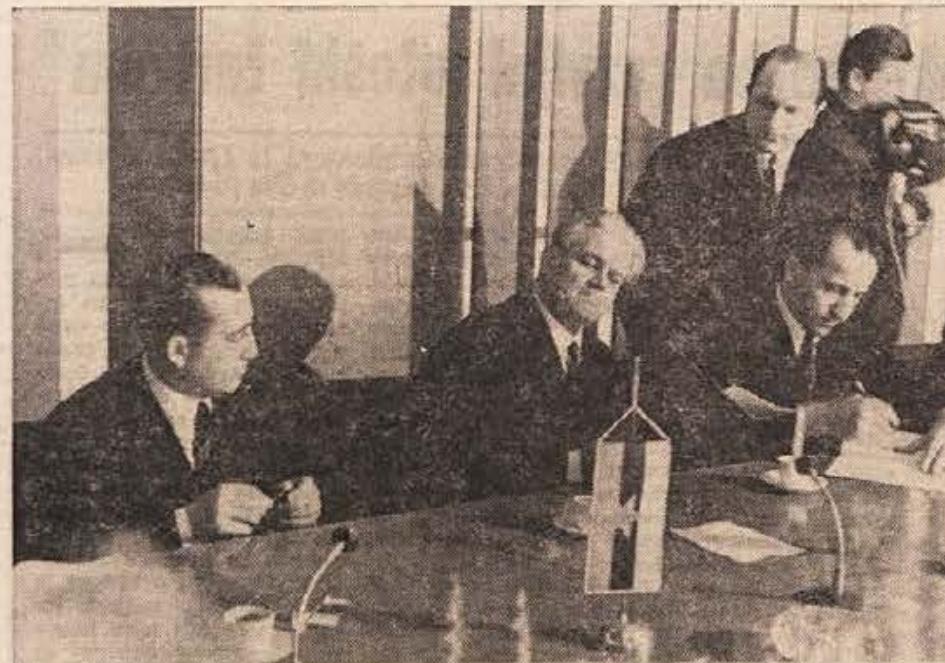
LETI DNI PO VOLITVAH SPRAŠUJE SZDL:

So vsi upravičili zaupanje?

Vodstvo SZDL je ugotovilo, da je treba natancno raziskati, kako je z aktivnostjo odbornikov

govo sodelovanje v različnih akcijah. Odbor se je zavedal, da bodo nekateri podatki bolj formalnega značaja, vendar pa bodo pokazali na tiste, ki ne izpoljujejo obveznosti odbornika.

Ko bo ta analiza narejena, bo občinska konferenca posredovala njeno ugotovitve vsem odbornikom v posebnem pismu. V maju bo na Socialistična zveza sklicala posebne sestanke za območja krajevnih uradov, na katere bodo vabiljeni odborniki, predsedniki krajevnih skupnosti in krajevnih organizacij SZDL, da se bodo pogovorili o nadaljnjem sodelovanju.

Podpisovanje pogodbe o ustanovitvi konzorcija prejšnji teden v prostorih gospodarske zbornice SRS v Ljubljani. (Foto: Legan)

KONZORCIJ OBETA CENEJSO GRADNJO INDUSTRIJSKIH OBJEKTOV

Milijoni v halah, tisočaki v opremi

Novoustanovljeni konzorcij, katerega član je tudi trebanjska Kemooprema, bo zato skušal mnogo bolj razširiti cenejsko montažno gradnjo

Že v prejšnji številki smo na kratko poročali, da je direktor trebanjske Kemoopreme Ivan Gole skupaj z direktorji jeseniške Zelezarne, jeseniškega kovinarja in novoustanovljenega ljubljanskega podjetja Projektmetal prejšnji teden v prostorih republike gospodarske zbornice podpisal pogodbo o ustanovitvi konzorcija (zdrženja) za proizvodnjo in predelavo hladno valjane pločevine, ali bolje rečeno, hladno oblikovanih profilov, ki jih na kratko imenujejo tudi HOP profili.

Kemooprema je bila ena prva trebanjskemu podjetju izmed pobudnikov tega združenja, v katerega se bodo lahko včlanili tudi drugi proizvajalci. Združenje bo od-

Danes o šolski mreži

Današnja seja občnega zbornika občinske skupčine Trebnje ima zanimiv in za prebivalce občine zelo pomemben dnevni red. Razen o organizaciji šolske mreže ter o programu gradenj in popravil so bodo odborniki razpravljali tudi o ustanovitvi društva živinorejcov za vzajemno samopomoč. Veterinarska postaja Trebnje je namreč predlagala, naj bi tudi v trebanjski občini po zgledu nekaterih drugih ustvarili društvo, v katerem bi člani vzpostavili vzajemno zdravstveno varstvo živine, ki bi imelo za posameznika in živinorejca vse prednosti. Razen o tej pobudi bodo odborniki razpravljali že o delitvi pomoči krajevnim skupnostim, na dnevnem redu pa so tudi nekateri odček.

LETI DNI PO VOLITVAH SPRAŠUJE SZDL:

So vsi upravičili zaupanje?

Vodstvo SZDL je ugotovilo, da je treba natancno raziskati, kako je z aktivnostjo odbornikov

govo sodelovanje v različnih akcijah. Odbor se je zavedal, da bodo nekateri podatki bolj formalnega značaja, vendar pa bodo pokazali na tiste, ki ne izpoljujejo obveznosti odbornika.

Ko bo ta analiza narejena, bo občinska konferenca posredovala njeno ugotovitve vsem odbornikom v posebnem pismu. V maju bo na Socialistična zveza sklicala posebne sestanke za območja krajevnih uradov, na katere bodo vabiljeni odborniki, predsedniki krajevnih skupnosti in krajevnih organizacij SZDL, da se bodo pogovorili o nadalnjem sodelovanju.

re, skladisca in druge podobne stavbe. Člani konzorcija bodo del dohodka vplačevali v poseben sklad, iz katerega bodo plačevali raziskovanja, raziskavo tržišča, prodajo in podobne skupne naloge.

M. LEGAN

Samostojno opravljanje odgovorne funkcije tiska, radia in televizije ter agencij poteka v trdnji povezanosti z osnovnimi nosilci družbenega razvoja in njihovih organiziranih sil, z razvijanjem politične in družbene odgovornosti.

USTANOVITEV DRUŠTVA ŽIVINOREJCEV?

Novost - vredna premisleka

Danes bo o predlogu veterinarske postaje razpravljala še občinska skupčina Trebnje

Veterinarska postaja Trebnje je na portalu in po zamisli skupnosti veterinarskih zavodov Slovenije predlagala, naj bi tudi v trebanjski občini ustanovili društvo živinorejcev za vzajemno samopomoč.

bodo živinorejci pogosteje iskali veterinarske usluge.

Vprašanje je tudi, kako zbrati dodatne milijone za tako zavarovanje živine, ko vemo na primer, kako velike so težave z zhranjem zavarovanje kmečkega prebivalstva. Gotovo je namreč, da bodo mnogi kmetovalci zaradi stalne stiske z denarjem še naprej tvegali in upali, da v hlevu ne bo bolezni, samo da jim ne bo treba vnaprej plačevati zavarovanje. Tudi siceršnje redno zavarovanje živine kaže na to.

P. S.

Kot rečeno, spodbuda je dobra, vredna pozornosti, toda poprej jo je treba temeljito preučiti in zvesti predvsem, kakšna je naklonjenost kmetov samih, če so se voljni včlaniti v tako društvo.

M. L.

TREBANSKE IVERI

■ PRVI MILIJONI ZA VRTEC. Usoda sicer dobrega namena angleških mladičev je znana: monatni vrtec v Trebnjem bodo podprt, ker ne ustreza v več ozirih. Namesto tega bodo v kraju gradili novo stavbo za otroško varstvo, ki bo veljala, kot predvideva dejni načrt, okoli 1,1 milijona novih dinarjev. Sklad temeljne skupnosti otroškega varstva je v letosnjem finančnem načrtu namenil prvin 200.000 novih dinarjev.

■ GOLJOVA BRAALNA ZNACKA. Učenci osnovnih šol trebanjske občine tekmujejo po novem za Golovo braalno znacko v spomin na pesnik Pavla Golija. Skupčina TIS je na zadnji seji dodelila v ta namen 4.000 dinarjev, ki jih bodo porabili za nakup braalnih stroškov tekmovanja.

■ KANALSCINA NE BO VEC. Kot smo se poročali, se obeta podražitev vode iz stičenskega vodovoda. Ker je bil odlok o platiševanju kanalčne vezan na ceno vode (kolikor za vodo, tudi za kanalino), je očinski skupčini danes predlagano, naj bi gleda kanalčino ostalo pri starih cenah — 1,20 dinarja od prostorninskega metra porobljene vode za gospodarske organizacije in obrtni ter 0,8 din za gospodinjska.

■ BITKA V ARDENIH. V trebanjskem kigu bo v soboto in nedeljo na sporednu vrstni ameriški vojni film »Bitka v Ardenih«, v katerem je prikazana slovenska tankovska bitka decembra 1944. Film je režiral Ken Annakin, avtor filma »Najdaljši dan«.

TREBANSKE NOVICE

O zunanji politiki in obrambi

Izvršni odbor občinske konference SZDL Trebnje je sklenil v vseh krajevnih organizacijah v naslednjih dneh priredili predavanja oziroma razgovore o vsejjudski obrambi ter o zunanopolitičnih dogodkih zadnjega časa. Odbor je imenoval poseben aktiv, ki bo seznanjen z nekatерimi nadrobnostmi jugoslovanskih odnosov s tujino. Setanki in razgovori bodo zanimivi, zato izvršni odbor pričakuje, da se jih bo kljub kmečkim delom, ki so se začela, udeležijo veliko ljudi.

Kurirčkova pošta bo dlje potovala

Letošnja Kurirčkova pošta bo potovala skozi trebanjsko občino kar štiri dni, kar je mnogo več kot v dosedanjih letih. Pionirji mokronoške osnovne šole jo bodo sprejeli od sevniških soljarjev v petek, 17. aprila, učenci dobrniške šole pa jo bodo izročili učencem žužemberške šole štiri dni kasneje, 21. aprila. V tem času bo pošta prevedala vse večje kraje v občini, solari pa ji bodo v sodelovanju z društvom prijateljev mladine in krajevnimi organizacijami ZB pripravili sprejem s kulturnim programom.

Mirna: ustanovitev planinskega društva

Pripravljalni odbor, ki ga vodi priazdevni Darko Kristof, pripravlja na Mirni ustanovitev planinskega društva. Občni zbor bo v četrtek, 2. aprila, ob 17. uri v dvorani kina. Med prebivalstvom je za planiranje precejanje zanimanje, saj se doslej prijavilo že 50 članov. Po občnem zboru bo članom novoustanovljenega društva govoril udeleženec himalske odprave, ki bo prikazal tudi diapositive s tem poti.

Junija spet fluorografiranje

Ker so minila že štiri leta, odkar je bila v trebanjski občini izvedena fluorografska akcija, je letos znova predvidena. Množični preglej pljuč nad 24 let starih prebivalcev bo od 17. do 26. junija. Fluorografinja se morajo udeležiti vsi nad 24 let starci občani: za krislite je obveznosti je predvidena kazen 300 dinarjev. Ob zadnji akciji je udeležba presegla 94 odstotkov. Namen fluorografinja je znan: pravočasno odkriti tuberkulozo ali pljučnega raka.

Koliko so dobila lani gasilska društva?

Domača vsa gasilska društva v kočevski občini se borojo z denarnimi težavami. Zanimiv je podatek, koliko denarja so lani prejala posamezna društva v občini: Kočevje 48.078 din, Stara cerkev 1239 din, Struge 1613 din, Ljubljana 14.831 din, Mahovnik 105 din, Ložine 250 din, Polom 257 din, Šalica vas 1909 din, Predgrad 2454 din, Podpreska 942 din, Dolga vas 3806 din, Mozelj 340 din, Vas-Fara 475 din, Trava 209 din, Koprivnik 148 din, Rudnik 437 din in LIK Kočevje 163 din. Zaradi skromnih sredstev so mnoga društva iskala lastne vire. V naštetih zneskih je vraćana pomoč občinske gasilske zveze in gasilskega sklada.

500 let Kočevja

Kočevje bo prihodnje leto praznovalo 500-letnico, odkar je dobro meste pravice. Vendar še ni videti, da bi se kdo kaj posebno zanimal, da bi to častitljivo obletnico dobro slavili. Do prihodnjega leta je sicer se precej časa, vendar malo, če bi nameravali za to priložnost praviti kaj posebnega.

Gibanje prebivalstva

V februarju leta sta bili rojeni dve dečki. Porodila sta se dva para.

Umrl so: Anton Stin, socialist podpiranec iz Stare cerkeve 43, star 90 let; Ivan Hitti, upokojenec iz Kočevja, Trg 3, oktober 21, star 65 let; Janez Hogler, predstikar iz Potiskovec 9, star 90 let; Jože Četinski, upokojenec iz Kočevja, Prešernova 14, star 67 let; Ivan Klepac, delavec iz Požara 5, star 28 let, in Jože Klaric, delavec iz Ajdija 11, umrli v Monavi, star 31 let.

Cene v Kočevju in Ribnici

Preteklo soboto so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavom v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
(cene v din za kg)		
krompir	0,90	0,90
sveže zelje	4,60	2,80
kislo zelje	2,70	2,80
kisla repa	2,70	2,80
otrovrt	4,50	4,50
cvetasta	5,00	4,60
filzi v zrnju	5,65 in 5,80	4,50
čobula	3,95 in 4,40	4,00
česen	13,90	13,00
salata	11,50	10,50
špinat	7,00	7,00
korenje	2,60 in 4,70	2,50
peteršilj	6,00 in 10,00	6,00
zelena	3,00	—
por	7,50	4,30
jabolka	1,50 in 3,00	2,60
hrusko	3,00	3,00
grustje	5,20	4,80
limone	5,60	5,20
pomaranče	5,00 in 5,60	5,20
banane	6,20	6,20
ananas	7,00	7,00
jabca	—	—
(cena za kos)	0,50	0,67

Konec preteklega leta je bila dograjena v Kočevju tudi nova tovarna ivernih plošč. Najprej je delala v eni izmeni, nato v dveh, marca letos je začela v treh, v nekaj tednih pa bo predvidoma delala že v starih izmenah. Na fotografiji: delavca v iverki pri komandni plošči. (Foto: Prime).

PRED OBČINIM ZBOROM GASILSKE ZVEZE KOČEVJE

Proizvodnja občutno večja od predvidevanj

Gasilci varujejo tudi njihovo premoženje, zato so podjetja dolžna gasilstvo sfinancirati – S skromno dotacijo zveza ne bo mogla pomagati društvi na deželi, ki imajo staro in nesodobno opremo

Zaradi ugodnih okoliščin je znašal dohodek gospodarstva v Kočevski občini, računan po tekocih cenah, lani 15 odstotkov več kot leta 1968. Vrednost industrijske proizvodnje pa je bila za 17 odstotkov večja kot leto prej, oziroma za 11,5 odstotka večja kot so predvidevali.

Lani se je občutno povečala storilnost. Stevilno zaposlenih v družbenem sektorju gospodarstva je bilo namreč celo nekoliko manjše kot leta 1968.

Izvoz izdelkov in storitev je bil lani večji za 6 odstotkov, vendar kljub temu manjši kot leta 1967. Delež industrije v izvozu se je zmanjšal, delež storitev podjetja AVTO pa občutno zvečal.

Največ težav je gospodarstvu povzročila lani platična nezmožnost (nelikvidnost), ki je podjetjem povzročila mnogo

šanje obstoja železniške proge in splošne slabe prometne zveze, predvsem ceste.

Več podjetij je pripravljalo tesnejše poslovno sodelovanje s sorodnimi podjetji ali celo združitvami. Ponekod so ta prizadevanja že uspela, drugod ne, ponekod pa še trajajo.

Gospodarske organizacije s

Javno razgrniti

Stevilni zasebni lastniki zemljišč in tudi Združeno kmetijsko gozdarsko podjetje Kočevje se zavzemajo, da bi pričeli pristojni organi v Kočevju javno razgrniti podatke novih merjenj, ki so bila pred leti izvedena v več katastrskih občinah v okolici Kočevja. Javna razgrnitve teh podatkov je potrebna tembolj, ker bodo kmalu zastari, saj je vedno več raznih posebnih sprememb. Nova izmerna je zajeta tudi občinsko mejo z občinama Novo mesto in Crnomelj in jo je treba uskladiti s sosedimi.

— 5 —

NACRT KRAJEVNE SKUPNOSTI SPREJET

Kaj bo novega v Kočevju letos?

Za komunalna dela in delo krajevne skupnosti bo letos porabljenih na območju krajevne skupnosti okoli 800.000 din

Na nedavnem zboru občanov Kočevja je bil sprejet tudi plan dohodka in izdatkov krajevne skupnosti za letos, občani pa so se seznanili še z načrtom izdatkov sklada za komunalne potrebe.

Po tem načrtu bo krajevna skupnost porabila letos nekaj nad 300.000 din dohodka: za delo tajništva 58.150 din, za vzdrževanje cest in ulic 130.000 din, vzdrževanje parkov 35.000 din, za javno razsvetljavo 35.000 din, čiščenje Rinže 10.000 din, oglašne deske 2.100 din, otroško igrišče 5.000 din, tržnico 10.000 din, ureritev Rinže za kopanje 10.000 din, čiščenje kanalov 8.000 din, za nepredvidene izdatke 2.959 din in za svoj poslovni sklad 3.550 din.

— 5 —

KOČEVSKO GOSPODARSTVO LANI

Podjetja naj vzdržujejo gasilstvo

Z manj zaposlenimi kot leta 1968 je doseglo gospodarstvo lani 15 odstotkov večji dohodek – Problemi: nelikvidnost, preusmeritev Rudnika, obstoj železnice, slabe prometne zveze – Izvoz: 6 odstotkov večji

Občni zbor občinske gasilske zveze bo predvidoma kmalu zatem, ko bo sprejet občinski proračun za letos. Tako se bodo predstavniki gasilskih organizacij lahko tudi pogovorili, kako bodo porabili občinsko dotacijo.

Lani je gasilska zveza dobita 50.000 manj dotacije, kot je zahtevala. Letošnji zahtevek gasilcev je manjši od lanskega za 10.000 din.

Gasilci se bodo zavzemali, da bodo morale za vzdrževanje gasilskega društva Kočevje plačevati vse delovne organizacije, ki nimajo svojih gasilskih enot, saj to društvo varuje njihovo premoženje. Pri uveljavljanju te zahteve računajo tudi na pomoc občinske skupščine in se posebno predsednika, ki je po predpisih odgovoren za prispevati tudi prebivalci. Vemo pa, da je podeželje revno, zato je veliko vprašanje, kako dolgo bodo po-

deželska društva lahko uspešno delata.

Gasilska zveza je zdaj organizirala tečaj za gasilske podčastnike in tečaj za izprasane gasilce. Tečaji še trajata. Na prvem predavanju predvsem gasilski strokovnjaki iz Ljubljane, na drugem pa samo domačini.

Drage začasne rešitve

Ko bodo dograjene glavne čistilne naprave, ne bo treba graditi greznic pri vsaki hiši

Cistilne naprave v Kočevju nujno potrebujemo. Gospodarske organizacije in gospodinjstva morajo namreč v naravo odvajati čisto vodo, kakršno tudi iz narave prejemajo. Zaradi tega imata vsako podjetje in vsaka hiša svoje čistilne naprave.

V Kočevju je zgrajenih na leto okoli 50 stanovanjskih hiš in stanovanj, cistilne naprave zanje pa veljajo pribl. 250.000 din. Pri tem niso upoštevane čistilne naprave podjetij, ki tudi precej stanejo.

Vse te čistilne naprave (prečne greznice) pa ne bodo več potrebne, ko bo dograjena glavna čistilna naprava. Se pravi, da bomo temveč prilanjali čim prej do Kočevje dobitio glavno čistilno napravo.

Pred nekaj leti si je občinska skupščina zelo prizadevala, da bi mesto te naprave dobilo, zato pa je kasneje vse spet zaspalo. Potaknati izraženi bi se glavna čistilna naprava izplačala, ker ne bi bilo treba graditi pri vsaki novi zgradbi čistilnih naprav, že v štirih letih.

Čistilna naprava je mestu vedno bolj potrebna tudi iz zdravstvenih ozirov. Zato bi moral prej najti denar za to zelo potrebno gradnjo.

Zgubljeni turisti

Ko pridejo izletniki ali turisti v Kočevje, težko najdejo – če ne naletijo na pravega človeka – kje je kakšna ulica ali zanimivost. Turistično društvo že leta in leta razpravlja, da bi bilo treba v mestu postaviti eno ali več orientacijskih tabel (približnih zemljevidov) Kočevja. Dalj od razprav pa ni prišlo, čeprav take tabele verjetno ne bi bile predrage. Upajmo, da bo mesto le tabele le dobilo, ko bo opravljeno imenovanje novih ulic.

Razprava o osnutku pravil SZDL je pokazala, da moramo ustvarjati možnosti, da bodo pri sprejemanju družbenih odločitev lahko sodelovali vsi, ki se zarje zanimajo.

Na zadnjem seji je izvršni odbor občinske konference SZDL Kočevje razpravljal o predlogu statuta, o predlogu pravilnika o podeljevanju priznanj OF in o pripravah na sejo občinske konference, ki bo v prvi polovici aprila.

Razprava o osnutku pravil SZDL je pokazala, da moramo ustvarjati možnosti, da bodo pri sprejemanju družbenih odločitev lahko sodelovali vsi, ki se zarje zanimajo.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški, dajatve in podobno.

Na te predlage, ki so bili kasneje sprejeti, so občani dali nekaj pripombe: zato pa ni predviden izdatek za izredni odvod javnega smetišča 30.000 din, rezerva 53.999 din; ostali znesek do 500.123 din predstavlja razni stroški,

Skrb za človeka je najvažnejša

Nekateri borci ne delajo na družbeno-političnem področju – Turisti naj vidijo tudi znane kraje iz NOV – Pisali bodo kroniko – Izlet v taborišča

Nedavnega letnega občnega zbora krajevne organizacije Zvezze borcev v Ribnici se je udeležilo lepo število članov. V razpravi je bilo med drugim poudarjeno, da je Zvezza borcev družbenopolitična organizacija in da ima zato tudi posebne naloge.

Posamezni člani pa se variše, ki imajo s takim delom nekaj izkušenj.

Obravnavali so nekatera določila novega statuta ZZB NOV Jugoslavije. Njegova določila so prilagajali razmeram v občini.

Menili so, da bi moral turistična društva v občini dajati večji poudarek zgodovinskemu krajemu iz NOV.

Za to delo so določili tri to-

DANES PRAZNUJE RIBNICA

Praznik občanov in vojakov

Tudi vojaki pripravili prireditve za občane

Ribniški občinski praznik 26. marec bo letos bolj množično proslavljen. Razen občanov ga slavijo tudi vojaki in starešine ribniške garnizije. Večino prireditve so pripravili skupaj.

Za praznik je izšla slavnostna Stevilka vojaškega mesečnika »Topničar«, v kateri je tudi nadroben zapis o bojih za osvoboditev Ribnico. Včeraj, 25. marca, je bilo za vojsko in starešine predavanje o borbi pri Jelenovem žlebu, ponazorjeno z dokumentarnimi posnetki.

Vojaki so pripravili pochod po poteh, ki so jih prehodile Gubčeva, Cankarjeva, Sercejeva in Tomšičeva brigada. Danes bodo na poti od Ribnice preko velike gore vse do Jelenovega žleba vojaki pripravljali zasede, izvajali napade in tako kar najbolje ponazorili takratne boje.

V Jelenovem žlebu bo danes proslava. Na njej bodo sodelovali vojaki, taborniki, nekateri preživeli bori in občani. Nekateri izmed borcev bodo spregovorili o svojih spominih na takratne boje in o znamenitih zmagi v Jelenovem žlebu.

Udeleženci proslave se bodo lahko nato tudi poveseli, okreplili z zanimivimi partizanskimi pasuljem, zavrteli ob svotih vojaškega zabavnega orkestra in obujali spomine na vojne dni.

Skupno praznovanje občanov in vojakov ribniške garnizije bo delo občinskemu

Med NOB so bili številni kraji v ribniški občini prioriteta bojev in zmag nad sovražniki. Ti kraji, kjer so tudi spomeniki in spominska obeležja, so premašili znani turistom, ki zahajajo v naše kraje.

Na zboru so se zavzeli za ponovno ozivitev nekdanjih pohodov po partizanskih poteh in prioritetskih bojev. Na njih naj bi sodelovala tudi mladina. Letos bodo organizirali izlet na Rab, v Padovo in Gonars, kjer je med zadnjim vojno trpež veliko število ribniških občanov.

Občni zbor je opoziril še, naj bi bila povsod prisotna tudi skrb ZB za človeka. Zvezza borcev je dolžna pomagati svojim članom pri urejanju materialnih, zdravstvenih in drugih vprašanj.

Novemu vodstvu krajevne organizacije in 7 članom, ki so bili izvoljeni v občinski odbor ZZB NOV, želimo pri njihovem delu veliko uspehov.

ZIKA KULASHEVIĆ

PO ZAKLJUČNEM RAČUNU V INLESU

Spodbudno nagrajevanje - velik dobiček

Komaj so v INLESU lani uvedli nov, zelo spodbuden način nagrajevanja, že so dosegli trikrat večjo akumulacijo – Produktivnost je zelo porastla – Povpraševanje po izdelkih je veliko

Lani je največje podjetje v ribniški občini INLES ustvarilo trikrat večjo akumulacijo (čisti dobiček in amortizacija je akumulacija) kot leto prej. Glavna vzroka za tak uspeh sta večja produktivnost in veliko povpraševanje po njegovih izdelkih, se pravi stavbni pohištvo.

Ceprav so za lani normativne zeli zvečali, jih je kollektiv še presegel. V primerjavi z letnim načrtom so produktivnost povečali za 5,47 odstotka. Posebno je produktivnost porastla zaradi zelo spodbudnega novega načina nagrajevanja, ki so ga uvedli aprila lani. Njegova značilnost je težnja, dosegi oim večji učinek s čim manjšimi stroški. Dosedanje izkušnje so pokazale, da je pravilnik zelo dober in spodbuden za vse člane kollektiva.

Zelo pomembno je tudi, da je bilo lani veliko pov-

praševanje po stavbnem pohištvo, INLES pa je njegov največji proizvajalec v Jugoslaviji.

Z akumulacijo rizpolaga delovna enota, ki jo je ustvarila. 25 odstotkov akumulacije pa delovne enote prispevajo v skupne sklade podjetja, ki jo potem uporabijo za

obratna sredstva in kredite. Letos ne predvidevajo večjih investicij. Del akumulacije bodo porabili za dopolnitve strojne opreme. Pretežni del pa je bodo privarčevali za kasnejšo gradnjo nove tovarne in za obratna sredstva. Zaradi splošne nelikvidnosti jih bodo večja lastna obratna sredstva prilaželi prav.

Nekateri drugi zanimivi podatki: celotni dohodek je porastel od 73 na 105 milijonov din (na zaposlenega

znaša 140.000 din), povprečni osebni dohodek na zaposlenega je znašal lani 106.456 din ali 21,1 odstotka več kot leto prej (in 6,47 odstotka več, kot znaša povprečje v slovenski lesni industriji), število zaposlenih pa se je lani zvečalo za 29.

V podjetju skrbe tudi za izboljšanje standarda zaposlenih. Kupujejo stanovanja, še bolj pa skrbe za zasebno gradnjo stanovanj. Topla matica za zaposlene je pocenjana pa prispeva del tudi podjetje. Na letni dopust gredo člani kollektiva s pomočjo Počitniške skupnosti, ki jim nudi in organizira prijetno in poceni letovanje.

J. P.

Za lepše mesto tudi večji prispevek

Volivci izglasovali, naj bo prispevek za uporabo mestnega zemljišča za polovico večji – Zahtevali pa so, da morajo biti še prej izterjani dolgoročni programi – Ribnico (komunalno) urejati natančno po sprejetem programu

Ko so na zadnjem zboru volivcev v Ribnici razpravljali o proračunu občinskih skladov, je največ hude krvi povzročila ugotovitev, da ima sklad za urejanje mestnega zemljišča za okoli 230.000 din dolžnikov. Največ dolgujejo zasebniki. Soglasno je bilo sklenjeno, naj sklad čimprej namesti posebnega izterjavalca prispevkov.

V obračunu tega skladu je bilo tudi omenjeno, da je bilo porabljenih približno 220.000 din za ureditev okolice stolpičev. Nihče ni mogel tega verjeti, kajti obračun je nepreprečljiv. Ugotovili so, da izvajalec del ni imel dobre organizacije dela, saj pogosto ni bilo nikogar, ki bi delavcem dal delo, jih vodil in pravočasno razporejal. Sklenjeno je bilo, naj v bodoče sklad za svoja dela raspisuje natečaj, in delu oddaja le najugodnejšemu ponudniku.

Sprido obsežnih načrtov, ki si jih je zadal sklad za urejanje mestnega zemljišča, kaže, da bo Ribnica do leta dini res lepša, bolj urejena in vsaj zdaleč podobna mestu. Zato pa je treba zbrati precej denarja.

Zbor volivcev je zato soglasno sklenil, naj se za polovico poveča prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Hkrati je treba izterjati vse dolgovne in prejšnjih let, dela pa izvajati natančno po sprejetem načrtu.

Se posebej je bilo podarjeno, da mora krajevna skupnost Ribnica pripraviti za vsako navedeno delo podrobne načrte, jih obravnavati in o sprejetih odločitvah obvestiti občane. Upamo,

da bomo tudi v Ribnici že začeli delati, kot se spodboli!

Program prireditvev

za praznik občine Ribnica

Danes, 26. marca,

ob 7. uri: Pohod ribniške enote JLA, tabornikov in članov Radiokluba v Jelenov žleb. Pri spomeniku jih bodo pričakali nekatere udeležence boja pri Jelenovem žlebu in jih seznanili s potekom borbe. Zvezčer, ko se bodo vračali, bo vojaška enota prikazala napad na Ribnico in njeni osvoboditev.

Ob 16. uri: Svečana seja občinske skupščine, na katero bodo povabljeni tudi vsi bivši predsedniki občinskih ljudskih odborov z območja sedanja občine Ribnica.

Včeraj zvečer je bila v domu TVD Partizan svečana akademija, na kateri je nastopil ribniški moški pevski zbor.

Prošnja za višjo ceno kruha

Poletje ZITO iz Ljubljane začaga s kruhom precejšnje število ribniških potrošnikov. Pred nekaj tedni je zaprosilo skupščino za povečanje cen črnemu kruhu za 15 in belemu za 20 par pri kilogramu. Skupščina bo počakala, kako bodo ukrepali v drugih občinah, ki jih začaga ZITO s svojimi izdelki.

Proračun

v Ribnici sprejet

V pondeljek dopoldne so na seji občinske skupščine v Ribnici sprejeli finančne načrte za nekatere občinske sklade ter proračun ObS za 1970. Sprejeli so tudi več raznih odlokov, odgovorili na vprašanja občankov in potrdili nekaj statutov. Več bomo o seji poročali prihodnjie.

Za informiranje v samoupravljalski družbi ni dovolj samo razgrniti podatke o problemih in pojavih. Nujno je treba posredovati tudi spoznanja o pogojih, možnostih in smereh reševanja teh problemov.

ČREPINJE IZ LONČARIJE

Ne bremenijo občinske blagajne – Lončarije je do občinske blagajne precej skromna in z odpadom posoji komaj opazno bremeni občinski proračun. Na to so ljudje kar malo ponosni in pogosto pravijo: »Pogejte, Ribnjanje, kako malo vas stanemo!« Letos bo za to območje proračun plačal naslednje: amuitete: se šolo 1.600 din in za obnovno stanovanjske hiše 17.420 din (obnova je po smolu pokojnega »Gradbenika« stala veliko več, kot bi bila nova hiša. Tu so zidariji nekaj zim kmodesno preizkusili!) No, letos se tem izdatkom pridružuje se doigri na novi most preko Ribnice (72.000 din). To je tisti most, ki je ostal kot republiški gozdop in se podrl kot občinski revet.

■ Udarec lončarstvu – Poleg številnih drugih ujm – naravnega odmiranja – se je proti lončarstvu letos zarotila še narava. Zima je kar dykat neštevno mahnila po tej malodane pozabiljeni domaci obrti. Najprej se je pod visokim slegom sedela Zobeča (Antonova) olajga v Blatih, nedavno pa Že Henigmanova (Markova) v Prigorici. Olajga je namreč lončarska peč, v kateri lončarji oflagajo

svoje izdelke. Včasih je bilo tu več deset lončarjev, danes jih je že pet: Zobeč v Blatih, Kreindlov stric in Jurkov Polde v Dolenjih vasi ter Henigman in Nosan v Prigorici. Slednji se je celo moderniziral in v skrivnosti lončarje uvaja tudi sila.

■ Predavanja za kmetovalec – Kmetijska združba je na območju Dolenjih vasi zadružno časno pripravila zanimiva predavanja o kmetijstvu. O gnojenju in mlečnosti sta predavača Šimonec in Mis. Zadnje predavanje je bilo kar v gostilni, ker druge tako velikega prostora ni. Številni poslušalci so bili z razgovorom mocno zadovoljni. V prihodnje si želijo še več takih predavanj.

■ Sedelno brizgalno bi radi – Minuto nedeljo so imeli doljenški gasilci občni zbor. Največ so govorili o nakupu nove, sodobne brizgalne, o čemer se pogovarjajo že več let, ne vedo pa, kako in kje bi dobiti dovolj denarja za to. VW brizgalne – v občini jih je že nekaj – veliko stanejo. Z novo brizgalno bi radi med drugim počastili tudi bližnjo 100-letnico društva.

REŠETO

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■ ■ ■ OTROSKO IGRISCE na meravaju urediti v Sodražici. Natre se že naročili. Stali bodo 1500 din in jih bo plačala TIS iz skladu za otroško varstvo.

■ ■ ■ RAZEN OSREDNJEJ ljudske knjižnice v Ribnici deluje še knjižnica v Sodražici. Zaradi manjkanja denarja pa knjižnica v Sodražici ne more nabavljati novih knjig. Ker primanjkuje denarja tudi za knjižnico v Ribnici, je bilo na nedavni skupni seji izvršilno, da vsega vrednosti v skladu TIS in skladu za otroško varstvo.

■ ■ ■ SLJSIMO GOVORICE, da je delavski svet Stanovanjskega podjetja sklenil odpustiti vse snazlike. Menidi bi bilo prav, da bi o tem prej obvestili stanovalce.

■ ■ ■ PRAVLJO, DA STOLPIČA III in IV nimata hišnega sveta. Znamo pa je, da so na zadnjem zboru stanovalcev izvolili novo hišno hišnega sveta, vendar ne bi hotel sprejeti do dolnosti. Prav bi se moral vprašati, zakaj nekdo stanovalci spraviti svojih dolnosti? Kdaj se bo v to vprašanje poglobil, bo naselj tudi odgovor, zakaj neče biti nihče član hišnega sveta.

■ ■ ■ CESTA SODRAŽICA – SV. GREGOR je IV reda, in jo vzdružuje Komunalna. Potrebno pa je obnoviti, za kar naj bi se letos pripravili nadre. Ko bo obnovita, bo omogočen nemoten prevoz otrok v solo v Sodražico, pa tudi v turističnem oz. bodo Slemenja pridobil.

■ ■ ■ LAHKO USPEHNEJI – Ko so obravnavali delo poravnalnega sveta v Sodražici, so se vodstva krajevnih organizacij in številni posamezniki zavezali, da bi delo tega družbenega organa bolj podvibrili. Po njihovem mnenju bi poravnalni svet lahko pogosto uspešno rešil posamezne sporne zadeve, ki jih je vedno dovoj.

■ ■ ■ NA ZADNJEM ZBORU volivcev v Ribnici je bilo ugotovljeno, da nihče ne upošteva odločke o javnem redu in mahu in do nihče ne prijavila tistih, ki kršijo odlok. Vprašajmo se, kdo je tisti, ki naj dela po odloku in kdo naj

Viniški lovci bodo gradili

Na obnem zboru viniških lovcev so 15. marca sprejeli sklep, da bodo lovci na Žezlju postavili svojo kočo, ki bo služila tudi drugim gostom in bo za turizem velikega pomena. Nedaleč je namreč znana romarska cerkev, v kateri je slikovit baročni oltar, eden najlepših v Sloveniji. Žezelj leži 334 m nad morjem in je znana izletniška tocka. Izvolili so 5-članski odbor, ki bo vodil akcijo za gradnjo koče, medtem ko so za predsednika lovske družine izbrali Eugene Zagari.

F. P.

Za olepšavo mesta in vasi

Iniciativni odbor za ustavnovitev hortikulturnega društva v Črnomilju je bil imenovan na zadnji seji izvršnega odbora članske konference SZDL. Predsednik odbora je Lojze Hutar. Pripravam na ustavnovitev društva je dala spodbudo nedavna razprava o turizmu in v zvezi s tem predvidene akcije za olepšavo mesta in vasi. Društvo bo ustanovljeno v začetku aprila, njegova naloga pa bo dajati pobude za ureditev posameznih območij, organiziralo bo predavanja, razstave ter ekskurzije, nudilo pa bo tudi strokovno pomoč tako delovnim organizacijam kot krajevnim skupnostim in zasebnikom. Vsa pojasnila in prijavnice za članstvo imajo v črnomelskem turističnem uradu.

Ali so čisti računi?

Na dobro obiskanem obnem zboru gasilskega društva Petra vas so veliko razpravljali o pomicidvi društva, najbolj živahna razprava pa je bila po poročilu nadzornega odbora, ki je načelj vprašanje izkupička na pikniku gasilcev na Vinici. Poročilo kaže, da je bilo prav toliko izdatkov kot dohodkov, gasilci pa menijo, da bi moralno, po prometu soščeli, kaj ostati. Člani se upravičeno sprašujejo, kje je ostal čist dohodek prodaje v paviljonu!

P. S.

Dragatuš: pota so popravljeni

Vaščani Dragatuš so pred dnevi popravljali manjše poti v naselju, ki povezujejo skupine hiš ali vodijo na bližnje njive. Delo je vodila krajevna skupnost, vsako gospodinjstvo pa je dalo delavca za dva delovna dneva. Akcija vaščanov je vredna pohvale. Organizirana je bila o pravem času, ko vaščani se niso zaposleni z delom na poljih in v vinogradih.

K. W.

ČRНОМАЛЈСКИ ДРОБИР

■ ZDRAVSTVENI DELAVCI črnomalske občine so imeli 20. marca letno konferenco sindikalne organizacije. Po poročilih se je razvila živahna razprava, v kateri so se med drugim odločili, da postane sindikat podporni članski sklad za finančiranje godbe na pikniku. Postavili pa so pogoj: da se vzdržuje samo ena godba načrtoma za godbi društva.

■ TEČAJ ZA PRIDOBITEV kvalifikacije poklicnih šofirjev je bil 17. marca končan. V soboto je 17. tečajnik pokazalo svoje znanje pred komisijo. Vsi so se dobro odrezali in opravili izpit.

■ BEAT ANSAMBL FARAONI iz Laote je v soboto, 21. marca, predstavljal javni koncert v Prosvetnemu domu. Izkupiček prizritev, ki je bila organizirana sporazumno z občinskim komitejem ZMS, je bil namenjen žrtvam potresa v Banjaluku.

■ IGRAJSKA DRUŽINA IZ AD-

LESIC je pod vodstvom Niko Hu-

Prevelike apetite bo treba zmanjšati

14 krajevnih skupnosti prosijo letos 3-krat več denarja, kot so ga imele lani

Na območju črnomalske občine deluje že 14 krajevnih skupnosti, od tega jih je bilo 5 ustanovljenih v zadnjih mesecih. Vse krajevne skupnosti so sestavile lepe delovne načrte za letosno leto in jih s predvidenimi stroški vred poslale občinski skupščini.

Kaže pa, da bo treba po nekod prevelike apetite le zmanjšati, saj so krajevne skupnosti prosile kar 740.535 dinarja, potrebne največ. Ima 7 stalno zaposlenih delavcev, medtem ko so lani dobile samo 270.000 dinarja dotacij in še te so iztisnili z veliko muko.

Poudariti je treba, da krajevne skupnosti svojih načrtov ne misijo izpeljati samo z dotacijami, temveč da

so povsod pripravljeni ljudje se sami pomagati bodisi v denarju ali v delu. Vrednost vseh planiranih del v krajevnih skupnostih znaša po sedanjem osnutku 1.111.655 dinarja, in ker prosijo za dobro 740.000 dinarja pomoči, predstavlja ostanek lastna sredstva.

Črnomalska krajevna skupnost, ki skrbi za vzdrževanje mesta in javno razsvetljavo, potrebuje največ. Ima 7 stalno zaposlenih delavcev, od tega 5 vrinarjev in 2 cestarja. Tako bi Črnomelj sam potreboval najmanj 256.000 dinarja.

Druga največja je semiška krajevna skupnost. Za letos predvidena večja dela bi potrebovali 152.000 dinarja; od te-

ga so 20.000 dinarja pripravljeni zbrati sami. Povečanje zaprošenih sredstev pa je toliko, da ga najbrž ne bo mogoče izposlovati.

Vinica je naredila predčun za dobro 77.000 dinarja del turističnega značaja. K temu so sami pripravljeni zbrati 20.000 dinarja. V Adleščih so se pokazali najbolj skromne. Za ureditev pokopališča, kopališča in poti so predvideli le 18.100 dinarjev, polovico tega bi zbrali sami.

Manjše krajevne skupnosti so načakale zelo velike potrebe in želje. Dvajset let v nekaterih vseh niso skoraj naredili, zdaj bi radi imeli vse naenkrat, od trofaznega toka do vodovoda in urejenih poti. Glede na možnost, ki se proračunu obetajo letos, je očitno, da vseh želja ne bo mogoče upoštevati. Vprašanje je tuči, če bi lahko v posameznih vseh zbrali toliko denarja, kot so računali, in če bi podjetje ELEKTRO zmoglo v toliko kraju hkrati napeljati trofazni tok.

V Kotu so bili prvi za uvedbo samoprispevka!

K urejanju pokopališča pri Roku in popravilu vaških poti naj bi prispeval vsak

Na decembrskem sestanku Socialistične zveze v Kotu pri Semiču so dali pobudo za sprejetje predpisa o obveznem delu na krajevnih

V Adleščih so praznovali

V počasnitve krajevnega praznika v Adleščih so v nedeljo, 22. marca, priredili program v Šoli. Popoldne ob 15. uri je bila brezplačna filmska predstava za otroke in mladino. Predvajali so slovenski film »Ne joč, Peter.« Ob 18. uri je nastopila glasbena Sola iz Črnomelja, domačini pa so prispevali recitacije in nastop ženskega pevskega zbora. Po proslavi so tudi odraslim brezplačno zavrteli film.

Samo ena godba!

Ustanovni občni zbor sklad za finančiranje godbe na pikniku je bil v petek, 20. marca, udeležil: pa so se ga predstavniki sindikatov iz podjetij in ustanov. Z nekaj spremembami so sprejeli statut in pravilnik o poslovanju skladu ter izvolili 9-članski upravni odbor pod vodstvom Andreja Petka. Menili so, da je prva in glavna naloga upravnega odbora odstraniti nasprotja med staro in mlado godbo, ki naj zraste na en sam ansambel. Kot drugo naj bi uredili poslovanje skladu s pogodbami.

K. W.

in vaških poteh, kakor tudi o obveznem sodelovanju pri obnovi pokopališča pri Roku. Doslej so ta dela opravljali občani prostovoljno, uvedba predpisa pa naj bi bila naprjena proti posameznikom, ki se več let izmikajo skupnim akcijam ter se celo posmehujejo ljudem, ki so poživovalno delali.

Odbornik Kaps je predlog ljudi iz Kota posredoval krajnji skupnosti Semič. Sklenili so, da bodo na zborih volivcev občane vprašali, ali so za uvedbo samoprispevka ali ne. Obenem je bil sprejet sklep, da bo le tista vas deležna podpore krajevne skupnosti, kjer bodo pristali na lastno udeležbo.

Med prvimi v vsej krajevnosti skupnosti Semič so o predlogu za samoprispevki razpravljali volivci v Kotu. Ko je odbornik prikazal delo krajevne skupnosti v letu 1969 in njene obširne načrte za letos, so občani pristali na uvedbo samoprispevka. Menili pa so, da bi se morali zanj že prej odločiti, pa bi bilo lahko mnogo več narejenega.

Predlagajo, naj bi za urejanje pokopališča ljudje prispevali v denarju, in sicer na ta način, da bi vsako gospodinjstvo, ki ima pri Roku grob ali racuna tam na prostor, plačalo za 10 let vnaprej. Grob za eno osebo bi računal: 50 dinarjev, za družinski grob 10 dinarjev. Razen tega naj bi vsako gospodinjstvo prispevalo še en delovni dan za urejanje pokopališča.

Za popravljanje vaških poti je predlog za prispevek naslednji: vsako gospodinjstvo mora na leto prispevati 5 delovnih dni na krajevnih in vaških poteh. Kdor bi se tem upiral, bo moral plačati 80 dinarjev nadomestila.

Predvidena je prisilna izterjatev, obenem pa bodo zaračunali še stroške izterjevanja. Prispevka naj bi bila opreščena samo socialni podprtanci in začasno naseljeni občani. Vsa navedena dela bo vodil poseben odbor.

Razprodaja zimskega blaga po globoko znižanih cenah. Velika izbira najmodernejšega pomladnega blaga, pletenin, perila in konfekcije po solidnih cenah. O vsem se prepričajte pri

JOŽE HUTAR

Območje krajevne skupnosti Vinica zajema 10 vasi, v katerih živi 71 upokojencev ali 7,2 odstotka vsega prebivalstva. Med upokojencem je 34 žensk. Večinoma so upokojenci starejši ljudje, ki so v življenju okužili marsikaj grenkega. Nekateri so prezvezeli dve svetovni vojni in nekaj gospodarskih kriz. Med upokojencem najdemo vojne invalidne iz obeh vojn, borce NOV, starostne upokojence in uživalce pokojnine iz inozemstva.

Njihovo sedanje življenje je kaj raznoliko. Mnogi se čudijo mladini in njenim sedanjim navadam, eni občudujejo televizijo in kar ne morejo verjeti, da je mogoče prenašati program na tako velike razdalje; nekaj pa je tudi takih, ki spremljajo razvoj napredka in pri tem celo sami pomagajo. Od 71 upokojencev jih se vedno 18 dela v družbeno-političnih organizacijah ter svoje izkušnje prenašajo na mlajše. Imamo 35 takih, ki se ne zanimajo več za javnost. Najraje so doma in se posvečajo družini.

Kako škoda je, da je med upokojenci tudi 16 ljudi, ki živijo tja v dan, računajoč, da jim za preživljivanje ni treba nič skrbeti. Družba jim je dala pokojnino, zdaj pa opustili skrb za družino in se predali alkoholu. Zacele

Sindikat je spre- govoril

Na letni konferenci sindikata podružnic gestinskega podjetja v Črnomelju, ki je bila 17. marca zvečer, so člani sindikata načeli vprašanje dobrega gospodarjenja v podjetju in se vrsto stvari, ki jim niso všeč. Ker so bili vodilni iz podjetja odsotni, so drugi dan sejo nadaljevali in sprejeli nekaj pomembnih sklepov.

70-letna Ida Vlašič in njen vnuk, oba iz Dolenjev pri Adleščih, že dve leti žagata z motorno žago. To je z kmeta velika pridobitev, saj je delo mnogo manj naporno in gre hitreje od rok. (Foto: Ria Bačer)

Počitek je eno, brezdelje pa drugo

Na viniškem območju je 72 upokojencev, od tega 16 alkoholikov – Nekateri so neznosno zoprnji! Družine trpijo, okolica jih ne mara

se je tako, da si je kdaj rekel: »Vse življenje sem trpel in stradal, zakaj si ne bi zdaj privočil kožarček več?« Iz enega kožarčka pa je prišlo do litra, potem tudi ta ni bil dovolj. Nekaj skrbni in marljivi sosed je zaradi zlažene pokojnine (ki ji nihče ne oporeka!) postal zoprena, da mu ni para. Vse, kar je nekdaj ljubil, zdaj sovrazi. Edini prijatelj mu je alkohol, dom gostilna. Denarci od pokojnine odplovajo v vinu ali žganju, doma pa vse narobe. Zena in otroci morda niti kruha nimajo.

V takih primerih mora večkrat posredovati organ, predvsem socialna služba, pravnavalni svet itd. Za alkoholik naša družba se ni primerni poskrbelna. To najbolj občutijo ljudje, ki morajo prenašati izvajanje, kričanje in grdo ravnanje pijancev. Dkdaj bo tako?

Najslabše je za kmeta!

Mlajše gospodarje bi lahko v Adleščih na prste presteli, eden izmed njih je Stanko Adleščič, ki pravi: »Nič več ne verjamem...«

ti vsak poleg čistega kmetijstva še en vir dohodka. Jaz imam v kleti še eno tono jabolka od lati, ki gniuje. Z živinoreje je bila vse do zdaj izguba, šele zadnje mesece tej pa nista, malo bolje kaže.

— Kam prodajate pridelki?

— Nikamor. Vsak si poisče kupca, kakor ve in zna. Jaz imam v kleti še eno tono jabolka od lati, ki gniuje. Z živinoreje je bila vse do zdaj izguba, šele zadnje mesece tej pa nista, malo bolje kaže.

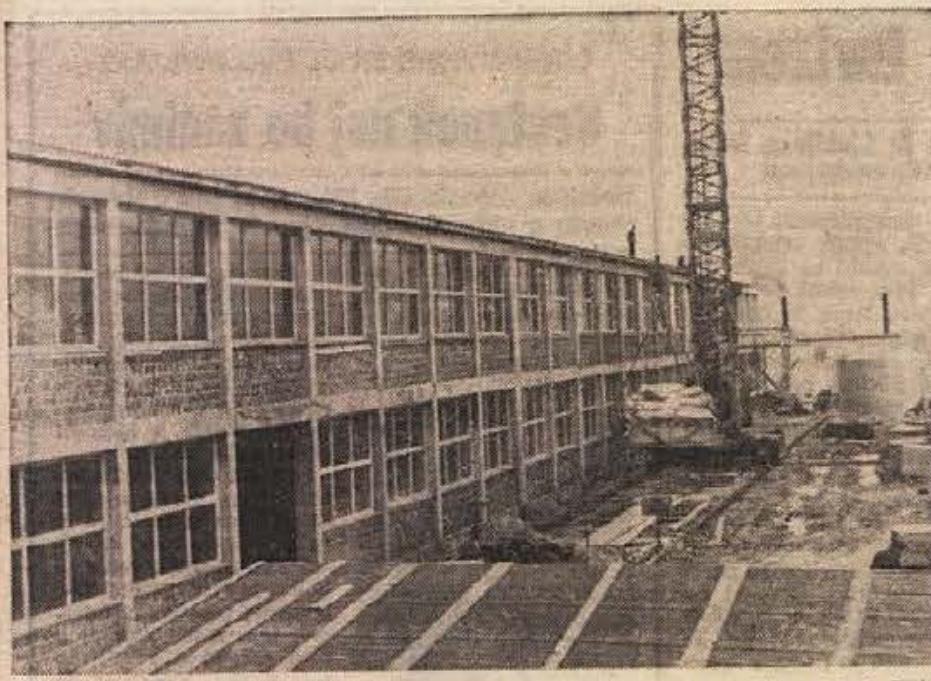
— Kaj se vam zdi v naši kmetijski politiki najbolj napak?

— To, da ni urejenega trga in ni garantiranih cen. Ali je prav, da ima tri mesece stara težka enako ceno kot leto dni star junec? Ali je poštano, da kmet dobri za liter mleka 90 par, potrošnik pa ga plača najmanj 1.40 din? Tudi umetna gnajila so vsako leto dražja, medtem ko so cene pridelkom ostale iste.

— Ali veste, da je bil ustanovljen občinski sklad za pospeševanje zasebnega kmetijstva in da bo od tega le nekaj koristi za kmeta?

— Vem za sklad in tudi za druge obetajoče ukrepe, toda kmetje smo bili že tolkokrat izgrani, da ne verjamemo v njih, dokler ne vidimo in čutimo koristi. Lahko samo upamo, da bo kdaj res bolje.

R. B.

V napredku in modernizaciji vlagala tovarna BETI, že odkar je začela delati. Letos bosta stekla tudi novi obrat krepirne preje in proizvodnja loft diolena. Na sliki: novi prostori bodo kmalu dograjeni. (Foto R. Bačer).

Aktivisti, javite se!

Vsi nekdanji aktivisti z območja občine Metlika naj se glede popisa in zboru aktivistov v Dolenjskih Toplicah čimprej zglašijo pri predsedniku krajne organizacije SZDL na terenu, v Metliki pa v pisarni občinske konference SZDL. Vsa pojasnila in pisanje obrazce boste dobili v Rosalnicah pri Martnu Brodoviču, na Božakovem kri Slavu Teziku, v Draščih pri Martinu Plutu, na Radovici pri Jožetu Nemanjiču, v Slamni vasi pri Martinu Kramariču, na Grabovcu pri Jožetu Crnugliju, na Suhorju pri Jožetu Videtiču, na Jugorju pri Francu Stojniču, na Lokvici pri Francu Stefašču, v Gradcu pri Anici Malnarič, v Podzemlju pri Niku Rožmanu in v Dobraviceh pri Aloisu Stefanču.

Delež podjetij letos še večji

Za uresničitev načrta javnih del družbeni dogovor s kolektivi

Lani so podjetja za komunalno urejanje v občini poleg obvez po občinskem odloku še dodatno prispevala 288.400 din za gradnjo vrtca, letos pa bo delež gospodarstva za skupne potrebe občanov še veliko večji.

Direktorji podjetij in vodilni ljudje iz gospodarstva so na posvetu, ki ga je sklical predsednik občine Ivan Zele pristali na predlog, da bodo zbrali za letošnje komunalne potrebe 600.000 din. Predvidevajo pa nov ključ za določanje prispevkov, ker dosedanji pavčni prispevki niso bili najbolj pravični.

Poudariti velja, da vse delovne organizacije že tako po občinskem odloku plačujejo 3,95 odstotka od osebnih dohodkov zaposlenih za komunalne namene, zato bo dodatni prispevek v višini 60.000 din dokaz še posebnega razumevanja delovnih kolektivov za družbeni standard občanov.

Občinska skupščina bo z vsako delovno organizacijo posebej sklenila pisemni družbeni dogovor, ki bo podpisnike zavezoval, da bodo sredstva zares izplačana. Tako zbrani denar bo v celoti uporabljen za uresničitev 5-letnega programa javnih del, osimoma za dela, ki jih bodo v okviru tega načrta izvedli še letos.

Ko bi imeli še eno BETI, ne bi zaostajali

BETI je šla lani v dohodku za 52 odstotkov navzgor, izvoz pa je povečala za 40 odstotkov - Pretežni del dobička gre za nadaljnjo rast kolektiva - Vodilnim v podjetju so izrekli zaupnico

Ko je delavski svet tovarne BETI obravnaval lanskotvorno poslovno poročilo, je bil zadovoljen. Kako ne, saj so ustvarili 94.978.000 din celotnega dohodka, kar je za 52 odstotkov več kot v letu 1968.

Precej tega uspeha gre sicer na račun prometa v novem izvozno-uvoznem oddelku v Ljubljani, vendar je tudi proizvodnja zadovoljivo napredovala ob 15-odstotnem povečanju pri le malo na novo zaposlenih ljudi. Uspeh je toliko lepši, če upoštevamo, da so bile prodajne cene blaga raje nižje kot visje v primerjavi z letom 1968. Torej je povečana proizvodnja posledica večje produktivnosti, boljšega tehnološkega postopka in modernizacije dela.

Tudi izvoz kaže razveseljiv napredok. Prodali so za milijon 250 tisoč dobarjev blaga, kar je nekoliko nad za-

stavljenim pianom in za 40 odstotkov več kot leto dni prej. Se to je važno, da 99 odst. celotnega izvoza predstavlja zahodno tržišče.

Po pokritju vseh proizvodnih stroškov in drugih pogodbenih obveznosti so ugotovili 14-odstotno povečanje čistega dohodka. Dobidek kaže manjši porast kot prejšnja leta, toda iz posebnega razloga. Zaradi večletnega pritrgovanja pri osebnih dohodkih na račun investicij

so lani za 26 odst. povečali osebne dohodke, tako da je znašal povprečni zaslužek ob koncu leta 860 din. V vsej tovarni imajo zdaj samo 35 ljudi, ki prejemajo na mesec manj kot 600 dinarjev, a se ti so, razen posameznih izjem, komaj prišli v podjetje in se žele priručiti do dela.

Pred bilanco so tudi celotne zaloge blaga ovrednotili po vrednosti materiala in izdelovalnih osebnih dohodkov. Razlika med dejanskimi stroški blaga in polno lastno ceno je znašala 4.200.000 din in tudi to so v celoti pokrili iz ustvarjenega dohodka.

Lanski dobiček so v glavnem namenili razširjeni reprodukciji, kakor je v tem kolektivu že star način. Levji delež - 70 odst. - so izločili za vlaganje v nadaljnjo rast podjetja, ostanek pa so razdelili: 20 odst. za družbeni standard zaposlenih, kjer je včeta tudi stanovanjska gradnja, in 10 odstotkov za rezervni sklad.

Delavski svet tovarne je menil, da gre za tako ugodno poslovno leto veliko zasluga vodilnemu kadru, zato je zaposlenim na odgovornih delovnih mestih izrekli zaupnico za nadaljnje vodenje podjetja.

R. B.

Skrb za delavce v tujini

Občinski sindikalni svet se zadnje čase precej zanima za življenje naših ljudi, ki so zaposleni na tujem. V načrtu je bilo, da bi že konec marca organizirali posvet s tujimi delavci, vendar so morali sestanek preložiti zaradi tega, ker se ga ne bi mogli udeležiti predstavniki republiškega sindikata in zavodov, ki so zainteresirani za sodelovanje z začasnim izseljenecem.

Andrej Smuk vnovič izvoljen

Novoizvoljeni plenum občinske sindikalne organizacije v Metliki je na prvi seji za predsednika ponovno izvolil Andreja Smuka, vodjo občine Novoteksa, tajnik pa je postal Egon Petrič, v predsedstvu pa so še: Jože Jankovič, Jožica Nemančič, Anton Klemencič, ina: Julij Nemančič, Marija Orlič, Albinca Toščki in Zvonko Raus.

Voda se bo podražila!

Svet za komunalne zadeve je odobril podraževanje vodarine za vse uporabnike v občini

Zaradi izgube, ki jo je imelo lani komunalno podjetje z vzdrževanjem vodovodov, so prosili za zvišanje cen vodarine. Dosej so plačevala gospodinjstva kučne vode po 60 par, ustanove in organizacije 1 din in gospodarstvo 1,20 dinarja. Novi predlog komunaločev pa je bil precej višji.

Svet za komunalne zadeve in urbanizem pri občinski skupščini Metlika, ki je pristojen za odobritev takih zahtev, se ni strinjal s predlogom komunalnega podjetja, pač pa je po daljši razpravi vseeno pristal na podraževanje vode za vse uporabnike na območju metliške občine.

Po novem bodo zasebna

gospodinjstva plačevala kubik vode 1 dinar, družbeno-politične ustanove bodo dajale 1,50 dinarja, gospodarske organizacije pa celo 1,80 dinarja. Tarifa velja za tiste, ki imajo vgrajene števce, medtem ko bodo ostali uporabniki vode plačevali od osebe in stanovanjskih razmer. Določeno je, da bo novi prispevek na osebo znašal 1,40 dinarja, od kopalinice bodo stranke plačevali 2,40 dinarja, od stranišča 1,20 dinarja in za vrtni hidrant 9 dinarjev. Kdo ima govedo in konje nad eno leto starosti, bo plačal na mesec 1 din, za rečno mlajših živali pa 0,20 dinarja.

Prav tako ne bo prizaneno lastnikom motornih vozil, stannujočim v stavbah brez vodnega števca. Lastniki avtomobilov bodo morali odsteti 6 din, lastniki motorjev pa 1,60 din.

Tečaj je končan

Tečaj prve pomoči je na Božakovem končan. Vseh 26 slušateljev je opravilo izpit in dobilo potrdila o končanem 20-urnem tečaju prve pomoči. Zadnji večer so pripravili majhno pogostitev, kjer so se s predavatelji povedeli. Tečajniki izrekajo posebno zahvalo metliškim zdravnikom dr. Benki in dr. Blenfeldu, kaskor tudi sestri Stanki, Šolerji Vilku ter sekretarki občinskega odbora RK Nežek Dragoševi. J. N.

O gibanju cen

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je 18. marca razpravljalo o gibanju cen in stališču do porasta živiljenjskih stroškov. Naredili so tudi načrt za obiske članov predsedstva v sindikalnih podružnic delovnih kolektivov. Predvideno je, da se bodo člani predsedstva v vseh sindikalnih podružnicah sestali s člani, kjer bodo skušali izvedeti njihovo mnenje. J. N.

Jutri bo predavanje

Jutri, 27. marca, bo ob 9. uri v sejni sobi občinske skupščine predaval Mitja Švab, predsednik komisije za samoupravljanje pri republiškem svetu Zvezde sindikatov Slovenije. Govoril bo o aktualnih problemih samoupravljanja. K predavanju so vabljeni vsi člani izvršnih odborov sindikalnih podružnic, predsedniki delavskih svetov in poslovnih odborov.

Prevoz veliko pomeni

Ze več let vozi božakovske otroke v šolo v Metliko šofer Solskega avtobusa Tone Kolar. Letos obiskuje šolo 15 učencev od 5. do 8. razreda, ki vsak dan potujejo z njim. Prevoz otrokom veliko pomeni, saj bi imeli sicer več kot uro hoda. Zjutraj se odpeljejo okoli 7. ure, vracač pa se ob 14.30. Večkrat je kombi precej natpan, saj spomina pobere še otroke iz Želebeja in Rosalnic. J. N.

V vinogradih dela

Pretekli teden so božakovski vinogradniki hitro v svoje oddaljene vinograde v Vivodini rezat trte. Vreme jim je letos že dovolj nagajalo, zato so prve lepe dneve izkoristili za delo, ki je že v prečasnem zaostanku. J. N.

Sejmišče urejajo

Podjetje Begrad iz Črnomlja je prevzel gradnjo metliškega sejmišča ob Šušici. Material za utrjevanje terena že dovaja, delati pa bodo začeli takoj, ko bo dopuščalo vreme. Letos je za urejanje novega sejmišča zagotovljeno 200.000 dinarjev, v čimer bodo dokončali prvo etapno gradnjo. Do začetka junija bo sejmišče prestavljeno, kasneje pa bodo zgradili še novo sejmiško stavbo, v kateri bodo pisarna, sanitarije, bife ter tehničica in osemenjevalna postaja.

Vsi družbeni dejavniki, tudi neposredni uporabniki, vplivajo z javno obrazložitvijo svojih stališč, predlogov, pobudo in kritik na politično usmerjenost, podobo in vsebinsko tiska, radia in televizije. Neposreden vpliv organiziranih družbenih sil zagotavlja v prvi vrsti spodbujanje in sprejemjanje pobud s skupnimi razprav v Socialistični zvezi in drugih političnih ter družbenih organizacijah in združenjih občanov v občinah, republikah in federacijah.

SPREHOD PO METLIKI

■ ZIMA SE LETOS TEŽKO poslavila, saj nas teden za tednom obiskuje s snegom. Na Jožefovo je nov sneg kar lepo nobelil zemljo, na Gorjancih pa ga je nasulo do 30 cm, tako da so avtomobili obstali v snegu in jih je treši sele avto z ralico, ki je razplul celo.

■ OBVEZNO CEPLJENJE PSOV proti steklini bo prve dni aprila na sejmišču v Metliki. Pis bo v terinar cepil tudi na Božakovem, v Draščih, na Radovici, Suhorju in Jugorju, potem pa se v Gradcu, Podzemlju in na Krasincu. Vsi lastniki psov bodo dobili pismena obvestila, kdaj naj se jde zglašiti. Takšna cepljanja pa je 20 dinarjev.

■ V METLIŠKEM ZDRAVSTVU NEM DOMU delajo zadnji čas kar starje zdravniki: dr. Egon Blenfeld, dr. Josef Benka, dr. Marjan Koršič in dr. Željko Bošnjak. Vendar pa se bo njihovo steklo kmalu skrčilo, ker bo dr. Koršič očitno sluziti vojaški rok.

■ STO PETDESET SVATOV se zbralo v nedeljo, 14. marca v

Metliki, ko sta se poročila Dako Brajevič in 17-letna Milka Badovič. Za težko svatov so ženin in njegovi najeli za en večer in noč vse prostore v metliškem hotelu. Ob oblini jedi, pičaji in lastni godbi so bili gostje dobro razpoloženi. Na založi pa je njihovo veselje pretrgala novica o tragični smrti rudarjev v Brez in so se tako gostje že v jutru razšli.

■ V MESNICAH PRIMANIKU JE MIKSA. Zadnji čas se v Metliki težko dobi govorča, telefona in svinskega mesa pa skoraj ni. Kot pravijo mesarji, se je od kupnega cena živini dvignila, prodajna cena pa je tako nizka, da se jim ne spleta klati telot in svinj. Zato takoj, da bodo pristojni določili nove cene.

■ NA ZADNJEM SEJMU v Metliki je bila cena goveje živine za kilogram žive teže 7,20 do 7,50 din. telet pa 12 do 13 dinarjev. Na živinskem trgu so prodajalke zahtevale za purma isti din, za puro 65 din, srednje veliko kokoš pa so cenile na 35 dinarjev. Jajca so bila po 50 par.

metliški telednik

Zbori volivcev

V času od 24. do 30. marca so v novomeški občini sklicani zbori volivcev. Na zborih bodo odborniki volivcem razložili osnove občinskega proračuna za l. 1970 in se hkrati pogovorili o najnujnejših komunalnih delih na posameznih območjih.

Klub odbornikov je zasedal

V torki, 24. marca, so se v dvorani sindikalnega doma v Novem mestu zbrali na sestanek kluba odbornikov novomeške občinske skupščine. Razpravljali so o zborih volivcev, sklicanih za ta teden, ter o gradivu, ki ga bodo odborniki posredovali voliv-

Načrti so zelo važni!

Zaradi prevelike obremenjenosti v devetih občinah je nadzor elektroenergetske inšpekcijske v glavnem omejen na novoizgrajene in obnovljene objekte. Elektroenergetski inšpektor je lani opravil 65 pregledov in ugotovil pomanjkljivosti predvsem v slabo izdelanih načrtih, nepoznavanju tehničnih predpisov in standardov, pomanjkljivo notranjo kontrolo načrtov in tehnične dokumentacije, ki povzročajo težave pri vdrževanju elektro naprav in instalacij pri kasnejših popravilih ali obnovah.

Preveč dela za dva

Dva gradbena inšpektorja opravljata nadzor v petih občinah in sta lani imela dasti dela v raznih komisijah na območju Novega mesta zaradi pomanjkanja gradbenih strokovnjakov v upravi občinske skupščine.

Da bi se gradbena inšpekcija rešila toliko dela, ki spada v pristojnost drugih upravnih organov, je bilo treba izpopolniti delovna mesta v upravnem organu za gradbeništvo.

Ročne motorne žage

V prodajalni ELEKROTEHNA v Novem mestu so dobili posiljko motornih vežnih žag ameriške znamke HOMELITE. Na zalogi imajo dve vrsti teh žag: HOMELITE L-MINI AUTOMATIC s 5 KM, težka je 4,21 kg in stane 2.855,25 dinarjev.

Ročne motorne žage HOMELITE se odlikujejo po izredno veliki moči, majhni teži, avtomatičnem mazjanju, priročnosti, majhni porabi goriva in drugem. Žage uvaža matično podjetje ELEKROTEHNA iz Ljubljane.

(PO-E)

»Vzel ga bo po šihtu!«

Ko sta se spel srečala na novomeškem Centru za socialno delo, so bile njene oči polne togo in sovraštva. Medsebojno nezista že zdavnaj pretrgala, samo to, kdo bo prevezel otroka, se se nista zmenila. Oče je hotel obdržati samo enega, mati pa prav tako. Da bi jima bil drugi v napotku, sta rekla. Mislišta sta resno. Kako naj si druge razlagamo dejstvo, da je mati prinesla k vratarju v IMV otroka, ga pustila in naročila: »Vzel ga bo on, seveda po šihtu!« Otrok pa je jokal in cakal, da se ga kdo usmili. In zraven se je še bal, kaj bo, če ga oče ne bo vzel s seboj, ko se bo vratal na svoj dom. Socialni delavci pravijo, da je takih primerov malo, da pa je takim ljudem težko dopovedati, da otrok ni predmet, ki bi ga pustil kjer koli, in da je treba sanj skrbeti, če si ga že spodeli in spravil na svet.

Tako se bo razvijal otoški turizem

Najboljšo rešitev sta pripravila absolventa arhitekture iz Ljubljane Mladen Marinčič in Friderik Polutnik – Prva nagrada ni bila podeljena

V Dolenjski galeriji v Novem mestu je odprt razstava načrtov razvoja Otočca. Hotel grad Otočec je skupaj z ljubljanskim Društvom arhitektov razpisal javni načrt za idejno rešitev urbanističnega razvoja Otočca. To je bil hkrati prvi primer javnega urbanističnega načrta v Novem mestu.

Osem projektantskih skupin je pripravilo svoje načrte. Projektanti so imeli vrsto idej, ki so bile celo širše od zahtevane naloge. Ker pa je bila naloga zares zahtevna, so rok za oddajo načrtov podaljšali za en mesec. Ko-

misiji pravzaprav ni bilo težko izločiti najboljših, čeprav ni podelila prve nagrade. Zmagal in povišano drugo nagrado sta si prizorila ljubljanska absolventa arhitekture Mladen Marinčič in Friderik Polutnik s svojo rešitvijo, ki sta jo poslala pod šifro »Cesta«. Oba sta že izkušena, saj sta sodelovala na vrsti načrta v svojem načrtu, narekuje gradnjo restavracije in eksprezne restavracije. Certi predel pa je v podaljšku tretjega: takoj bodo zdali nove hotelle in rekreacijske objekte, se pravi bazen in različna športna igrišča.

Njuna idejna rešitev Otočca je bila najboljša in hkrati tudi najbolj perspektivna, imela je tudi naj-

manj funkcionalnih pomankljivosti. Njuna urbanistična rešitev temelji na štirih predelih. Prvi predel je na desni strani Krke in bo ostal nedotaknjen. Drugi je cestni predel. Avtomobilsko cesto naj bi po tem načrtu opremili z vsemi servisi, prodajalnami, bifaži in drugim, kar potrebuje danes avtomobilist zase in na svoj avto. Tretji del, ki je povezan s cesto, narekuje gradnjo restavracije in eksprezne restavracije. Certi predel pa je v podaljšku tretjega: takoj bodo zdali nove hotelle in rekreacijske objekte, se pravi bazen in različna športna igrišča.

Edina pomankljivost tega zanimivega razvojnega načrta najmočnejšega dolenjskega turističnega objekta je v tem, da močno otežkoča etapno gradnjo. Sicer sta projektanta zapisala, da je mogoče načrt urediti v dveh etapah, toda že gradnja prve etape bi zahtevala največ denarja. Hotel Grad Otočec pa zdaj tako obsežnih višaganj bržko ne bo zmogel.

Komisija je predlagala Otočcu, naj se odloči za zmagovalec načrta, ki bo izbral projektante. Z malenkostnimi spremembami bo ta načrt tudi dolgoročna zasnova pri otoškem razvoju. Poudariti pa je treba, da so bili tudi trije drugi projekti, ki so jih nagradili, prav dobrčevrav so imeli nekaj več pomankljivosti.

Živinorejska olimpiada

Inž. Jože Tanko, direktor novomeške kmetijske zadruge KRKA, je prepričan, da ima tudi naša živinorejska olimpijska igra – in to v tistih letih, kot imajo športniki svoje olimpiade. »Hude težave v živinoreji smo imeli 1960. leta, potem štiri leta pozneje in nazadnje 1968. Zato bi si skoraj upal trdit, da bo v naši živinoreji kmalu nekaj narobe,« pravi direktor.

Ce se bo živinoreja ravna po športnih olimpiadah, potem smo letos in prihodnje leto lahko se brez skrbi. Casa za pripravo na težave je torej dovolj.

Obravnavalni bodo stipendiranje

V maju, mesecu mladosti, bo predsedstvo občinske konference ZMS Novo mesto organiziralo problemsko konferenco o izobraževanju mladine na heroja, po katerem nosi ime dom, pripravljajo gojenici v hodniku doma stalno razstavo o Majdi Šilic, vsako leto pa tekmujejo med seboj v vedenju, učenju in vestnosti, ob dnevnu Majde

Šilic pa dobitjo najboljši priznanja in lepe nagrade. Letos je uprava doma nagradila 10 najboljših gojencev.

Lanski skupni dohodek v novomeški kmetijski zadruzi Krka je bil za devet odstotkov večji kot v 1968. letu in je dosegel skupno vrednost 50.087.608 dinarjev. Medtem ko je zadruga se v 1968. letu poslovala z izgubo, ki je zaradi zastoja v živinoreji dosegla 410.830 dinarjev, so lansko poslovno leto zaključili s 581.091 dinarji dobička.

Predlansko izgubo so poravnali iz lastnega poslovnega sklada in z zmanjšanimi osebnimi dohodki. Lani pa so z osredotočenjem živinorejske proizvodnje, z možno razširjeno kooperacijo in izboljšanimi tehnološkimi postopki v proizvodnji mesa in mleka ustvarili dobiček, ki

so ga v celoti namenili v poslovni sklad.

Marca letos je bilo v za drugi 240 zaposlenih. Njihovi poprečni mesečni osebni dohodki so bili 920 dinarjev, kar znaša za dobro desetino več, kot so ustvarili lani. Zanimivo je, da bo največji delež povečanja odpadel na kooperacijo, ki se bo letos povečala za 40 odstotkov in bo v skupni proizvodnji zastopana že z 38 odstotki. To dokazuje obenem, da je novomeška kmetijska zadruga KRKA ZACELA NAČRTNO širila kooperantske odnose, ki se zrcalijo tudi v načrtu o vzorčnih kmetijah, ki naj bi kmetom pomagale do boljše in donosnejšega gospodarjenja.

Letošnji proizvodni načrt je narejen tako, da bi izvoz postal na lanskoletni ravni, skupni dohodek pa bi povečal na 5,5 milijona dinarjev, kar znaša za dobro desetino več, kot so ustvarili lani. Zanimivo je, da bo največji delež povečanja odpadel na kooperacijo, ki se bo letos povečala za 40 odstotkov in bo v skupni proizvodnji zastopana že z 38 odstotki. To dokazuje obenem, da je novomeška kmetijska zadruga KRKA ZACELA NAČRTNO širila kooperantske odnose, ki se zrcalijo tudi v načrtu o vzorčnih kmetijah, ki naj bi kmetom pomagale do boljše in donosnejšega gospodarjenja.

Mehanografija prodira

Za novomeško tekstilno tovarno NOVOTEKS bo tedeni PIONIR drugo novomeško podjetje, ki bo v svoje delo začelo uvajati mehanografijo (obdelavo podatkov z mehanskimi ali elektronskimi stroji). Čez nekaj dni naj bi na mreži novomeški gradbišči postavili v svoje prostore DATA – PHILIPS 16 K. v Zahodni Nemčiji narejen računalnik, ki je stal približno 700.000 dinarjev. »Proizvodnja informacij in podatkov je v večini naših podjetij osnovana na ročnem delu. Za sodobno in učinkovito poslovanje pa so običajno tako zbrani podatki že zastareli in manj uporabni.«

DATA – PHILIPS 16 K sešteva, odšteva, množi in deli, posamezna dela te vrste naredi samostojno

po začrtanem programu, sprejema odločitve in si zapomni številke in besede ter znake in tudi preverja zanesljivost svojega dela. Novomeški gradbinci bodo z novo pridobljivo najprej skrbeti za kalkulacije in situacije, pozneje pa bodo z mehanografijo zajeli celotno knjigovodsko obdelavo. Novomeščani so z novim strojem med prvimi jugoslovenskimi gradbenimi podjetji, ki uvajajo mehanografijo v svoje poslovanje.

PIONIR bo v naslednjih letih svoj mehanografski center še izpolnjeval, saj ta računalnik omogoča sodelovanje tudi z drugimi elektronskimi centri, močno pa ga je tudi izpopolnjevat; z dodatnimi deli, ki jih bodo še kupili.

Avtorja projekta »CESTA«, absolventa arhitekture Mladen Marinčič in Friderik Polutnik (na sliki), sta osvojila drugo povišano nagrado, prva ni bila podeljena, na načrtu, ki sta ga razpisala hotel Grad Otočec in Društvo arhitektov v Ljubljani. Idejne projektné rešitve hotela in ureditve okolja na Otočcu si je ob otvoritvi, 20. marca v Dolenjski galeriji ogledalo precej ljudi. (Foto: S. Dokl.)

ORGANIZACIJE ZK SE UVELJAVLJajo

Sestanek naj bo zanimiv

Sekretar organizacije ZK s I. terena v Novem mestu o njihovem programu in prizadevanjih

– Tov. Andrej Grča, vaša organizacija ZK šteje med tiste, ki so dobro za življe, zato povejte, kako ste to dosegli?

– Kakšnega posebno kulturnega programa nismo. Ko smo v sekretariatu tehtali, kako organizacijo oživiti, smo se najprej ustavili ob udeležbi, ker doslej ni bila najboljša. Pomislili smo tudi na to, da vedno bolj poudarjam potrebo po ideološkem izobraževanju komunistov. Ti dve ugotovitvi smo združili in tu je načrt predavanje in razgovor o kmetijstvu.

Sestanki so zdaj, tako se da soditi po udeležbi, zanimivi, v razgovoru pa se pomenimo še o tem, kar člane posebno zanimala. Kot zanimivost pa naj povem še to, da k vabilu za sestanek prilagomo vsakemu članu tudi sklep, sprejet na prejšnjem sestanku, da ne bi bilo izgovora o neobveščenosti.

M. J.

Delavci bodo kmalu na cestah

Letošnja zima je ceste še bolj poškodovala kot prejšnja – Asfalt je najbolj uničen na novomeških priključnih avtomobilske ceste

Zimsko vzdrževanje cest in za asfalt sploh je bila letošnja zima skrajno neugodna. Temperatura se je spremajala od dne do dne: enkrat je bilo nekaj stopinj pod ničjo, drugič malo nad nicio. Asfalt je zato uničen bolj kot prejšnja leta.

Letošnja poškodba cest pa gre pripisati tudi starosti asfalta. Medtem ko je bila prejšnja leta najbolj poškodovana cesta Novo mesto Straža, pa so jo lani dobro zakrpani. Letos je največ luknen na obeh priključnih iz Novega mesta na avtomobilsko cesto in na cesti čez Gorjanec. Poškodovan je tudi tisti del avtomobilske ceste, ki predstavlja tudi starost asfalta. Podatki iz statistike dokazujejo, da pri nas dajemo za vzdrževanje in obnovo cest toliko, da izplačamo cesto v

ter ceste pri Medvedjeku. Odsek od Mačkovca do Poljan bo letos novomeško Cestno podjetje asfaltiralo še pred turistično sezono.

Nujno bo potrebno obnoviti tudi celo cesto čez Gorjanec. Ce tega bomo storili v dveh letih, bo asfaltna prevleka izgubljena. Obnova ceste je v srednjoročnem programu, vsekakor pa ima prednost, ker je turistično pomembna in ker so dirke na Gorjanec tudi v seznamu jugoslovenskih gorskih dirk. Vsekakor pa bo cesta še bolj obremenjena, ko bodo letos dokončno popravili metliški most.

Podatki iz statistike dokazujejo, da pri nas dajemo za vzdrževanje in obnovo cest toliko, da izplačamo cesto v

petnajstih letih. Ob sedanjem obremenitvi naših cest in tem načinu gradnje, kakršne je v navadi danes, bi morali toliko denarja v obnovo cest vložiti v petih letih! Hudo poškodovane ceste spomladi torej niso presenečenje.

Delavci Cestnega podjetja bodo v naslednjih dneh zasilno zakrpani ceste s hladno asfaltano maso. Do prvega maja pa bodo, kakor racunajo, pokrpani asfalt na vsem poškodovanih cestah, medtem ko bo za popravilo poškodovanih cest v mestu poskušalo Komunalno podjetje iz Novega mesta.

Spoštno krpanje cest lahko pričakujemo v novomeških občini v aprili, ko bodo začeli obnavljati tudi poškodovano asfaltno prevleko na avtomobilske cesti. Aprila se bodo delavci novomeškega Cestnega podjetja lotili nekaterih cestnih odsekov, ki jih niso mogli urediti v lanskem letu.

Kako do mestne dvorane?

Ne spomenik arhitekturi, ampak praktično dvorano za šport, kulturo in gospodarstvo

V letošnjem delovnem programu novomeške občinske skupštine je tudi novomeška dvorana, ki naj bi bila namenjena športu, kulturi in gospodarstvu.

Ke gre za dvorano, ki naj bi bila namenjena tudi kulturnim prireditvam in gospodarstvu, so možnosti, da bi prisli do potrebnega denarja za gradnjo, vsekakor večje. Gradnja nove dvorane je bila tudi v voljnjem programu SZDL, ki ga je občinska skupština načeloma sprejela. Potrebe po telovadnicu v Novem mestu pa so še toliko večje, ker sta obe sedanjih telovadnic odločno premajhni, v novih šolah, grajenih zadnja leta, pa telovadnic niso gradili.

Idejni načrt za dvorano je naredil projektivni atelje novomeške tovarne

zdravil KRKA, zdaj pa bo potrebno narediti še predracun in določiti odbor, ki bo začel zbirati denar. Kot v številnih drugih zadavah bodo tudi pri gradnji dvorane zaprosili za pomoc novomeške gospodarske organizacije, ki naj bi prispevale večino denarja. Nobenega dvorna pa ni, da denarja ne bo mogoče zbrati v enem letu in da tudi gradnje ne gre prizakovati kar takoj. Zlasti ne zato, ker prav zdaj pripravljajo gradnjo obeh novih osnovnih šol.

Vsi dosedanji predlogi so enotni v misli, da naj bi novo dvorano ne gradili kot spomenik arhitektonski uvedriti Novega mesta, pač pa naj bi zgradili monotno, ceneno dvorano, ki bo ustrezala svojemenu namenu.

SEJA KOMITEJA KONFERENCE ZKS

Organizacije pa ne poročajo

V domala vseh organizacijah ZK je delo po resoluciji in konferenci ZKS ozivelo, večina organizacij pa o svojem delu ne poroča

Komite občinske konference ZK Novo mesto je na seji 19. marca razpravljal o delu organizacij in aktivov v občini, potrdil zaključni račun komiteja za 1. 1969 in sprejel predlog finančnega načrta za 1. 1970. Največ so se na seji pomudili ob delu organizacij in aktivov ter zlasti poudarili potrebo po tesnejši povezanosti obojih s komitejem.

V občini deluje 20 organizacij ZK v krajevnih skupnostih in naseljih, ki imajo 3 oddelke, 5 organizacij v delovnih organizacijah, 28 rednih aktivov, 2 nova aktiva pa pravkar ustanavljajo.

Ko so na seji tehtali delo organizacij ZK po letnih konferencah, so ugotovili, da se je razvile zlasti po republiški konferenci ZKS in po resoluciji, ki jo je sprejela konferenca. Večina organizacij je imela po dva sestanka, nekatere tudi po tri. Organizacije torej delujejo, le zapisnikov in porocil o svojem delu ne pošiljajo komiteju.

Ze na eni izmed prvih sej novega komiteja so bili njeni člani zadolženi za posamezne organizacije. Ta oblika dela se je doseglo zelo dobro obnesla, zato bo treba se vnaprej vztrajati pri njej. Ceprav so bile vse organizacije obvezene, s katerim članom komiteja naj se povzucejo, te pomoči nekaterim ne uporabljajo. Na seji so menili, da bo treba zaostriti odgovornost sekretarjev organizacij.

Tudi z delovnimi programi organizacij in aktivov ne gre gladko. Doslej so jih v zahtevanem roku dostavile le 4 organizacije in 3 aktivni člani komiteja pa so na seji povedali, da je velika večina organizacij na sestankih, na katerih so sodelovali, programne sprejela.

S članarino je letos več reda, kot je bilo lani. Najslabše so gledale tega organizacije Stopice, Skocjan in Uršna sela, ki dolgujejo več vso članarino za lansko leto, slabš pa je tudi v organizacijah Brusnice Smihel, ki so dolžne veliko članarine. Na seji so sklenili, da je treba se naprej vztrajati pri obiranju članarine v aktivih.

Najmanj so oživele organizacije Bršlin in Grm v Novem mestu ter Brusnice in Smihel. Za te organizacije zadolženi člani komiteja bodo tam sklical sestanke. V vseh organizacijah ZK pa bo treba tako izključiti nedelavne člane in si kar najbolj prizadevati za sprejem novih.

Vlado Janžič bo predaval

Komite občinske konference ZK Novo mesto predaval skupaj z Medobščinskim svetom ZK v četrtek, 28. marca, ob 16. uri v prostorih Solskega centra za gostinstvo v Novem mestu predavanje o sodobni vlogi Zveze komunistov. Predaval bo tovarš Vlado Janžič, član sekretariata CK ZKS. Predavanje je obvezno za člane komisije za družbeno-politične odnose in idejno-politične probleme občinske konference ZK Novo mesto.

V jeseni oddelek za otroške sestre

Na novomeški šoli za zdravstvene delavce bodo v začetku prihodnjega šolskega leta vpisovali učenke tudi v oddelke za otroške sestre. Šola je sama predlagala ustanovitev tega oddelka, bolnišnica, zdravstveni dom in svet za zdravstvo, otroško varstvo in delo pa so njen predlog samo še podprt. Na Dolenjskem je namreč veliko pomanjkanje po tovrstnih kadrov. Po približnih izrečilih bi v naslednjih desetih letih potrebovali v bolnišnicah, zdravstvenih domovih in varstvenih ustanovah ter šolah približno 100 otroških sester v vseh dolenjskih občinah.

Republiška izobraževalna skupnost, ki financira osnovno dejavnost na srednjih šolah, s predlogom popolnoma soglaša.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretok teden so v novomeški porodnišnici mediter Marija Jančič iz Krmelja — Majda, Terezija Mančič iz Vrha pri Dolu — Marjana, Vida Resnik s Senovega — Maksa, Matilda Pugej z Velikega Kašta — Igorja, Veronika Jerman iz Ločne — Alojza, Majda Štulek iz Škoca — Zdenko, Marjeta Kranjc z Senovega — Samo, Franciška Zupančič iz Knežje vasi — Anto, Marija Zalokar iz Krakega — Damjan, Rozalija Kristof iz Sajenca — Matjaža, Polona More iz Dremila — Andreja, Jožanda Suštaršič iz Kočevja — Sandija, Franciska Šikonja iz Vojne vasi — Marka, Djura Ramič iz Bršljana — Mirisa, Marija Kučkič z Senovega — dekleco, Jozeta Povh z Blata — dečka, Darinka Čemas iz Gradiške — dečka, Marinka Ponikvar iz Trebnjega — dekleco, Rozalija Kopina iz Dolenjske Gradičeve — dekleco in Stanislava Strgar z Lesnice — dečka. — Cestitamo!

18. marca je predsednik komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri ObS Novo mesto Jože Gošenca podelil 23 plaket »Vzorni voznik«. Priznanja, ki jih je podelila republiška komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu v letu 1969, so prejeli: MIRKO CVAR, IVAN ČEMAS, VALENTIN DOBNIKAR, VINKO FLAJSMAN, JOZE GOSENCA, IVAN GREGORČIČ, IVAN HROVAT, MILOŠ JEVŠEK, MARJAN KRSTINC, ANTON KURALT, ANTON MATKOVIC, IVAN PLAVEC, JOZE PROSENECKI, LJUBO RATAJ, JOZE REBERNIK, IVAN ROLIH, LOJZE TURK, BLAZ TURK, FRANC VREČIĆ, STANKO ZLOBKO, JOZE ZORKO, JOZE RAJK in DANE ZUPANČIČ. Na sliki — predsednik JOZE GOSENCA podljuje priznanje Novomeščanu MILOŠU JEVŠCKU. (Foto: S. Dokl.)

Ena gospa je rekla, da najdobje nagradjujejo v novomeškem športu, kjer dobijo največ denarja nogometni, ki igrajo od vseh športnikov v najnižji ligi.

UDARI, ZDAJ TI LUČ GORI!

ZORJE SO NAJBOLJ ZANESLJIVI: »Ne, ne boš me! Ta male je že vrgel, mladih let ne bo več videl.«

Med sejmarji na konjskem sejmu na Veseli gori pri Šentrupertu

Rekel bi, da se kmečki človek nikjer ne sprosti tako kot na sejmišču. Tu je kot doma, tu je strokovnjak, pa naj bo kupec, prodajalec ali mešeter. Sejmišče je del njegovega življenja, semanjani dan več kot praznik. Kdor želi slišati kopico duhovitosti, domislic, neponarjeno ljudsko šegavost, naj se pomenuša med sejmarje, ki navro iz vseh krajev.

Bilo je na Gregorjevo leto, ko je mráz in sneg tak dočil strasili, da je že dober konj, mlad, pet let ptičkom, za katere pravijo, da se ta dan ženijo, vzel vse veselje. Njega dan je bil Gregorjev sejem konj in goveda na Veseli gori pri Šentrupertu znan zelo daleč napoklju, zarj so vedeli mešeterji tja do Hrvatije.

Leta pa je ponagajalo vreme. Rahlo sneženje je zadržalo živino, ne pa ljudi, saj je ni stvari na kmetih, za katero bi vedeli tako natancene datume, kot so to živinski sejmi.

Počasi se je proti poldnevu vendarle napolnil sejmski prostor.

Vsi se spoznajo na zobe

Potem se začne, tu, tam, na včem mestih. Ljudje začno vrjeti. Ne veš, kdo kupuje, kdo prodaja.

Oko ima resda prijazno, toda kimav je, kimav. Kje si dobil tega reweža?

Nenapisana pravila igre

Ko „izvialec“ ne preneha z ugovarjanjem, spozna lastnik, da gre zares.

»Poglej ta vrat, to nogo, mrzla, suha je. Pa krotak je kot jagnje, ne grize, ne brca.« Lastnik se obesi konju na trup, ga vleče za rep, kot Martin Krpan, dviguje

prvo nogo, zatem zadnjo. Hvali kopito, kožo, dlako, vse. Konj stoji in se ne gane, v mrzlo dopoldne piha sapo, ki se sproti spreminja v belo paro.

»Poglej, kako ulekni hrabet ima. Saj ga menda nisi jahal iz Karlovca,« spet po-prime kupec.

»Ni Karlovčan, domač konj je, le iz previsokih gar je jodel. Povem ti, tako dober konj še ni tvoje zemlje tlačil.«

»In koliko hočeš zarj?«

»Pet kovačev, pa jurja povrhu.«

Vsi vedo, za kaj gre, koliko hoče za konja. Naključni obiskovalec seveda ne razume ničesar.

»Si neumen? Povej poštano besedo ali pa nič!«

»Sem jo že reklo.«

»No ja, pa vsaj pokaži, kak gre. Za parado ga ne bom imel, toda šepastega konja spet ne maram.«

»Konj je zdrav kot riba v vodi.«

Lastnik žival odveže in se spusti z njo v dir. Ljudje se razmaknejo, pa spet strnejo, zraven pa ocenjujejo, ocenjujejo...

»Lepa živalca. Nič mu ne skripije v kosteh.« Pa spet: »Ta bo slab za vleko. Prelahk je.« Ocen ne manjka.

Lastnik teče s konjem gor in dol. Iz prepotenega vrana se kadi, in kdo se ustavi, ga drž zagrneo s koci. Na prepotenega in zadihanega lastnika nihče še pomisli ne. Niti sam.

»Si zdaj videl? Dober konj ni nikoli preplačan. Udari, zdaj ti luč gori!«

»Bi, če bi ti povedal bolj pametno besedo.«

Ko dlan udari v dlan

Kupec se umakne, čeravno ga konj hudo mika. Povsem neprizadeto (vsaj na zunaj) kramlja z drugimi sejmarji o cenah, o tem, kako je dandanes derer malo vreden in kako letos zima zadržuje. Z očmi kdaj pa kdaj pobilsne proti vrancu, okoli katerega se vrtijo drugi kupci, »kibici«, mešeterji ali kaj. Na zunaj tega ni mogoče ločiti. Vsi so enako običeni, enako živahni, sejmarski. Nikjer ni čutiti denarja. Prvi kupec se vrne.

»Si se kaj premisliš?«

»Ne, se na misel mi ne pride.«

»Prav, naj bo. Toda konja mi daš 8 dni na preizkus.«

»Saj je tak običaj. Povem ti, da me boš po tem času vprašal, če imam še kakšnega.«

Dian udari v dlan. Držita se s koščenimi prsti, maha ta visoko, kot da se ne moreta spustiti. In res se ne moreta, dokler nekdaj tretji ne preseka. Zanju je konec sejma. Treba je le še v goščino, kjer se pogovorita vse drugo.

Konj se ne kupuje vsak dan. Ko je klestil v gozdu, ko je vinograd delal in polje oral, je misil na konja, na svojega pomočnika. Natančno je vedel, kakšen mora biti. Ne šepast, z zdravim svitkom, prav podkovani, z zdravim kopitom, brez pijavke ali kopitne strele, živahnih oči, krotek, vstrajen, ubogljiv. Ješč. Bo tak ta konj, za katerega je danes udaril v roke? Videl bo, ko se bosta skupaj zmožila, ko bosta leta in dan skupaj dela dobro in slabo, živela eden za drugega.

Konj se ne kupuje vsak dan.

M. LEGAN

Zene se boječe stiskajo za možni. Z njimi se može posvetujejo, ko se je treba odločiti. Ko so kupčije opravljene, gredo do krošnarjev, ki jih ne manjka na nobenem sejmu.

Gorjanci

NOVO MESTO — STRAŽA

objavlja
naslednja prosta delovna mesta za:

1. 30 voznikov tovornih avtomobilov CE kategorije
2. 3 voznike avtobusov DE kategorije

POGOJI:

pod 1. in 2. ustrezno vozniško dovoljenje in praksa ter dokončana osemletka.

Ponudbe naslovite na upravo podjetja v Vavti vasi, p. Straža pri Novem mestu.

Republiški sekretariat za notranje zadeve — Uprava javne varnosti
NOVO MESTO

razpisuje

LICITACIJO ZA PRODAJO

več osebnih avtomobilov Zastava 750 motornih koles JAWA in mopedov

Licitacija bo 30. marca 1970 ob 8. uri na sedežu UPRAVE JAVNE VARNOSTI v Novem mestu, Je-rebova 1.

Interesenti morajo položiti kot kavcijo 10 % izključne cene.

KONFEKCIJA LISCA SEVNICA

NATAKARJI, NATAKARICE IN TRGOVCI,
KI STE ZAPOSLENI V TRGOVINI Z ŽIVILI

Ce želite DELATI v prenovljenem in moderno urejenem »TONČKOVEM DOMU« na LISCI, ce želite biti za svoje delo dobro nagrajeni, RAZMISLITE IN NAPISITE PONUDBO za sprejem na razglašeno prosto delovno mesto.

1. NATAKARJA

ALI

2. EKONOMA

POGOJI:

- a) KV natakar ali priučen natakar
b) veselje in smisel za delo v natakarškem poklicu
c) bivanje v »Tončkovem domu« na LISCI
- a) KV trgovec živilske stroke
b) veselje do dela pri nabavljanju hrane in pijač
c) bivanje v »Tončkovem domu« na LISCI
č) osebni avtomobil

Poskušno delo na obeh delovnih mestih traja 3 meseca.

Nastop dela na obeh delovnih mestih s 15. junijem 1970.

Prijava sprejemamo 14 dni po objavi razгласa.
Pošljite jih na naslov: Konfekcija »LISCA«, Sevnica, Kolodvorska 44 — sekretariat.

Navedite osebne podatke, podatke o izobrazbi in žolah, ki ste jih končali, podatke o dosedanjih zaposlitvah in delovnih mestih, na katerih ste bili zaposleni, ter zakaj bi želi spremeniti zaposlitvev.

Zagotavljamo vam popolno diskretnost vaše prijave.
Odgovor na vašo prijavo boste prejeli najpozneje do 1. maja 1970.

Hvala, za vašo kri, ki rešuje življena!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfinansi postaji: Ivan Turk, Edi Macele, Alojz Bušar, Anton Umek, Ivan Kovačič, Marinka Brule, Ivan Zrimšek in Martin Bartoli, član IMV Novo mesto; Janez Novak, Alojz Trainte, Željka Kobe, Fani Obradović, Sonja Tadić in Slavko Kumar, član Dolenjske, Novo mesto; Albin Golob, in Valenka Kočvar, Pavle Ovnšek, Marinka Gilha, Slavka Rutar in Milka Kastelic, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Viktorija Košir in Pepca Gašperič, gospodinji in Dolenje Straže; Marjan Bukovec, Ivan Vidic, Alejo As, Ivan Stepec in Sergej Sekać, član Pionirja, Novo mesto; Ana Pušnerčar, članica osnovne šole Globidol; Jože Murgelj, židar iz Gornjih Kamenc, Janez Garveda, delavec iz Hrušice; Janez Butara in Vlado Magnik, dijaka novomeške gimnazije.

Zakon v sodobnih družbenih odnosih

Družina postaja čedalje bolj celica samoupravnega družbenega organizma, čemur pa mora hitreje slediti tudi socialistična zakonodaja

V zvezni skupščini je pripravljen predlog za sprejem zakonika o družini, ki ga je pripravila komisija za kodifikacijo družinskega prava.

Bilo je več motivov, da se znova uredijo družinski odnosi, med njimi pa je tudi želja, da bi se čim bolj zaščitila zakonska ustanova družine na temeljih sodobnih družbenih odnosov.

Družinsko pravo pri nas še ni urejeno z enotnim zakonom. Nujna povojna potreba je za socialistično urejanje tega področja prinesla stari zakonske akte, temeljni zakon o zakonu, zakon o odnosih staršev in otrok, zakon o usvajjanju in temeljni zakon o skrbstvu.

Tedaj je bila prvi pri nas utemeljena demokratična oblika družinskega življenja v primeru s predvojnim konzervativnim tipom patriarhalne, autoritativne družine. S temi zakoni je bili enotno za vso državo urejeni družinski odnosi v zakonu in odpovedana neenakost državljakov, ki so jih prej ločevali na ženske, zlasti pa verske pripadnosti.

Ceprav je bila zakonodaja glede urejanja družinskega življenja takoj po vojni v marsčem pred svojim časom, pa danes nekatere tedenje odredbe precej zaostaja-

jo za splošnim razvojem.

Danes se družina čedalje bolj spreminja v celico samoupravnega družbenega organizma, zato tudi že družina samog vpliva na družbene tokove. V načrtu novega zakonika o družini je upoštevana spremembra družinskih odnosov in vse večja demokratizacija zakonskega življenja, sorazmerno visok odstotek ločenih, nadalje povečanje tako imenovanih snepopolnih družin, naraščanje števila nezakonskih otrok, neresčna vprašanja alimentiranja, kakor tudi doseganje pomanjkljivo delo skrbstvenih organov.

Kot pripominjajo poslanci, se danes pri nas razvijajo procesi, ki dovoljujejo privatizacijo družine in odrejajo potrebo družbene intervencije v družinskih odnosih, kar je prisotna tudi na sporni težnji: da se naraščajoče probleme v okviru družine, zlasti ločenih zakonov, prenesejo na hrbot družbe. Prav tako eni menijo, da bi se morali določeni pravni predpisi o zakonu nanašati tudi na nezakonske skupnosti, medtem ko drugi zagovarjajo namenje, da je zgolj zakon večje jamstvo za stalnost skupnosti moškega in ženske.

To je nekaj postavki, na podlagi katerih bodo v zvezni skupščini široko razpravljali o konkretnih rešitvah in o statutu družine in zakona.

Hkrati z razvojem samoupravljanja nehnno raste vloga in odgovornost tiska, radio in televizije, ki morajo delovati kot aktivni dejavniki političnega boja za razvijanje socialističnih samoupravnih odnosov.

DUSAN
GREJA:

Kajenje in zdravje

Škodljivi vplivi kajenja na organizem

nomni živčni sistem.

— Skoduje srcu in krvnemu obtoku in moti prekravajtev organov (pospešeno in nepravilno bitje srca, ožilje se krči, predvsem venčne arterije srca in ožilje v možganih).

— Vsebina C vitamina se zmanjša v krvi in v organih.

— Slabi vid; živci kože po-

stajajo manj občutljivi.

Moti funkcije spolnih žlez ter vpliva na delovanje sočne žleze in hipofize. Draži želodčne žleze in pospešuje izločanje adrenalina (hormona nadledvične žleze).

— Draži želodec in crevesje. Katranske snovi — dražijo sluznice ust, ustne dupline, žrela, grla, bronhije in pljuča.

Umrljivost pri kadileih cigaret je v primerjavi z umrljivostjo pri nekadilčih posebno velika pri naslednjih boleznih:

rak na pljučih 10,8 krat večja
bronhitis in enfizem 6,1 „ „
rak v grlu 5,4 „ „
rak v ustni duplini 4,1 „ „
rak požiralnika 3,4 „ „
razjede na želodcu 2,8 „ „
bolezni krvnega obtoka 2,6 „ „
obolenje srčnih koronark 1,7 „ „

Zenski organizem je posebno občutljiv za nikotin, ker — skoduje delovanju žočne žleze in jajčnikov,

— splavi in prezgodnji porodi so pogosteji,

— nereditost v mesečnem ciklusu,

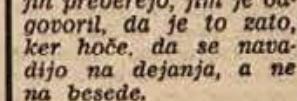
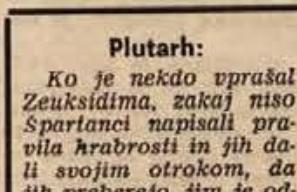
— prezgodnje staranje,

— otroci kadilk se pogosto rodijo z manjšo telesno tezo,

— mleko kadilke lahko dojenčku škoduje;

Plutarh:

Ko je nekdo vprašal Zeuksidima, zakaj niso Spartanci napisali pravila hrabrosti in jih dali svojim otrokom, da jih preberejo, jim je odgovoril, da je to zato, ker hoče, da se navdušijo na dejanja, a ne na besede.

Pogovor z zdravnikom

Kaj nam lahko prinese pomlad

Ceprav je bila zima neprijetna in dolga, smo vendar dočakali pomlad. Prijetno pomladansko sonce nas večkrat zavede, da se premalo občemo, da prezgodaj zavihamo rokave, slečemo suknje ali jopico, ali pa da se takrat, ko zapiba pomladni vetrič, ne zapremo. Včasih nas zvabijo suha tla, da se vsedem ali celo vležemo in uživamo ob gozdnem parobku na soncu. Ko opravljamo na vrtu spomladanska dela, prav radi malo poklepetaamo s sosedom, naslonjeni na motiko, niaden spomladanski vetrič pa nam suši znoj. Drugi dan ali pa že zvečer začutimo, da nas boli tu in tam, morda noge, vrat, roka ali pa vse telo. Nikakor se ne moremo spomniti, kje in kdaj smo se »pretegnili«, »prevzdignili« ali kako drugače poškodovali.

Vlaga, hlad, napor, razen tega pa se neozdravljena žarišča v telesu, sprožijo vnetja mišic, sklepov in živcev, kar imenujemo ponavadi mišični in sklepni revmatizem ter vnetja živcev.

Tak bolnik najpogosteje pripoveduje, da se je skrnil, pa se ni mogel več zravnati, da je nekaj težjega vzdignil, pa mu je počilo v križu, da mu je spodrsnilo in da ne bi padel, je močno zamahnih in ga je hudo zbolelo. V takem primeru nastopi bolečina v križu, ki je včasih prav ostra in neznošna, bolnik toliko trpi, da ima potne kaplje na celu. Večkrat izzareva bolečina v obe nogi. Nekateri bolniki pravijo, da tako boli, »kot bi ga psi grizli«. Podobno se zgodi z vratom. Bolnik pravi, da se je hitro ozril, pa ga je zbolelo v vratu, navadno na eni strani. Sedaj drži glavo postri ter je ne more obračati. Ce se hoče ozreti, se mora obrniti ves. Drugi spet navaja, da je zalezal. Domäč izraz za tako stanje je »hexenschuss«, ki je nemški in pomeni »čarovničin strelec«. Ce je bolečina v rami, potem bolnik trdi, da je nekaj sumil, dvignil, porinil ali pa težko nosil. Vse to je mišični revmatizem, ki ga zdravimo s topoto, z mirovanjem, ustreznlimi zdravili, masažo in pozneje z vajami.

Tisti revmatiki, ki ne dajejo dosti na zdravnikova navodila in ki so mnenja, da so že popolnoma zdravi, ker se jim je bolezen izboljšala, utegnje spomladi do živeti, da se jim bolezen precej poslabša ali pa da jim ponovno vzplamti. Vlaga, hlad, mrzli prostori in prehod bolezen pospešijo in poslabšajo, kar pa ni niti najmanj prijetno. Vsak revmatik to dobro ve, ker bolečine niso majhne.

V to vrsto pomladnih prehodnih bolečini spadajo tudi vnetja različnih živcev, čemur pravimo neuritis. Bolj pogostne so nevralgije ali bolečine vzdolž nekega živca, ki se pojavitajo v valovih, pojenujejo, pa se spet vračajo. Pravimo, da gre za napade bolečin. Sem spadajo ishialgije in druge nevralgije, ki jih bolnik rad zamenjuje z iščasom, ker so bolečine v nogi od sedala pa do palca. Vendar je iščas pravo vnetje bedrnega živca. Brahialgija pomeni bolečine vzdolž živca na roki od ramen do prstov. Bolnik, ki ima katero izmed teh bolezni, spada v posteljo, mora mirovati in jemati ustrezna zdravila, ki jih predpisuje zdravnik. Pomaga suha topota in trdo ležišče, ki ga pripravimo tako, da namestimo deske pod blazino, da se ne more ležišče vdirati. Bolnik potem sam najbolj gotovo ugotovi lego, v kateri ga najmanj boli. Prepovedane so vse alkoholne pižade v vseh oblikah in ce je mogoče, naj bolnik tudi ne kadi. Ce bomo spomladi malo pazili nase in ne bomo preveč samozavestni, ni treba, da bi zboleli za katero zgoraj našteti bolezni. Nobena ni prijetna.

Dr. BOZO OBLAK

Cenen šopek

V času, ko je cvetje zelo draga, ne bomo kupili velikega šopeka, ampak se bomo zadovoljili z enim ali dvema cvetovoma. Vzeli bomo vazo, ki je zgoraj ozka, in vtaknili vanjo en naglej ali vrtneico, dve narcisi ali zgolj svežo smrekovo vejico, ki jo odtrgamo na nedeljskem sprehodu. Vtis bo enak tistem, ko se navdušujemo nad velikim šopekom cvetovih lepot. Le umetnego cvetja ne daje v vazo...

Obutev

Vlažno usnje se po prehodnem sušenju rado strdi, to pa ni prijetno za noge. Torej bomo obutev po sušenju zdrgnili z malo čiste vazeline in zdrgnili kot običajno. Tako bo usnje obdržalo prozrost, čevelj pa bo ohranil pravotno obliko.

Na kratko o letošnji modni pomladni

Širijo. Jopice kostimov pokrivajo boke, lahko pa segajo le do pasu; imajo vse vrste ovratnikov, žepov. Mnogo je cardiganov, ki lepo pristajajo k dolgem hlačam s širokim

hlačnicami z zavrhki ali brez njih.

Med plašči je prav tako toliko različnih modelov, da boste gotovo našle primernejšega tega. Ce vam ugaljajo kratki deklinski plašči, se boste odločile za preprosto, v pasu malo stisnjeno plašč z manjšim ovratnikom — okroglim ali koničastim in naštimi žepki (ali nimate prav takšnega že v omari?). Tiste, ki so se navdušile nad maksi modo, pa si bodo tudi spomladi omislile dolg plašč, ki naj sega 35 cm ali le 15 centimetrov od tal, z ovratnikom, ki naj ima čim večje reverje, z nasitnimi žepi. Take plašče zapenjamamo ponavadi z dvema vrstama gumbov.

Med materiali je na prvem mestu za obleke in hlače, pa dolge jopice seveda jersey, potem pa so volinena blaga različnih debelin pa mesani ali povsem umeđni materiali. Sportne jopice in plašči so imenitni iz lakastega usnja ali dobre imitacije.

Skoraj bi pozabili na barve, med katerimi sta najbolj priljubljeni beige in modra v vseh odtenkih, precej je svetlo sive, nekaj pastelnih rožnatih in vijolčastih pa bela in črna, seveda. JELKA

Varčnost

Z malo zelenih in s koščki ostankov iz različnih vrst mesa moremo narediti imenito juho. Zeleno in meso zmeljemo na strojku in damo v juho, ki jo naredimo iz vrečke. Preden jo postrežemo, vlijemo vanjo stejen rumenjak in dodamo zlico ali dve kisli smetane. K tej juhi sodijo preprážena kockice iz starega belega kruha

Zimska maska

Po napornem dnevu bo treba osvežiti obraz. Poskusite z jahino masko: olupite jabolko in ga skuhajte v malo mleka. Ko se jabolko zmehča, to je prav kmalu, vse skupaj malce zmehčajte in nanesite še toplo zmes na obraz. Po 20 minutah oprimite obraz z mlačno vodo.

Vprašanje muncije

Tovariš Gojko Glibo — »Kultas je bil neustrašni borec hercegovskih partizanskih enot. Ker je bil mlad in močan in je nosil šarca, je pri obrokih zmeraj prosil za repetenčno kar naprej je govoril o hrani. Nekdo ga je komandan odreda poslal s šarcem v zasedo.«

»Kako naj grem, tovaris komandan, če pa nimam muncije?« je rekel Glibo — »Kultas.«

»Kolikor vem, da je za šarca' dovolj muncije,« je odgovoril komandan.

»Hm, za šarca' je muncija, ni pa muncije za vranca', ki šarca' nosi,« je odgovoril Glibo.

Komandan se je takoj spomnil, za kaj gre in je naročil intendantu, naj tovarisa Gliba pošteno oskrbi tudi se z drugo vrsto muncijem.

Striženje

Ko so se partizani vrčali z neke akcije na Romani, je nek borec navdušeno pripovedoval, kako hrabro se je boril Šipek, komandir mitralješke čete. Da bi njegovo junastvo še bolj poudaril, je rekel:

Bog i bogme, kako Šipek striže, isto na balin!

Neki novinec, ki je slišal le na pol, je hitro vprašal:

»Kje pa je ta tovaris, ki tako dobro siriže? Tudi jaz bi se rad ostrigel na balin.«

»Ne bo nič, tovaris! Komandir striže samo do glave, razen tega je strokovnjak-frizer le za Svabe in ustaše.«

Nemci in Sremci

Ko se je 12. vojvodinski korpus pri neki vasi spopadel z Nerici in ščitili prehod Sestriški divizi, se je izra mogočnega dresa pokazal neki domaći izdajalec in zavplil:

»Tukaj so Nemci!«

Komandir čete Grković je pomeril vanj ga zadel in zavplil.

»Vidiš, kako se to rima: tamkaj Nemci, tukaj Sremci!«

Žena bo vladala svetu

Moški so stoletja vladali svetu, toda zdaj prihaja čas, ko bodo premagani. Njihovo moč so nadomestili stroji, napadalnost pa so jim otopile številne vojne. Moški ni več »močnejši spol«. Žena je tista, ki postopoma jemlje oblast v roke in ustvarja novo civilizacijo.

Do teh ugotovitev je nedavno tega prisel ameriški znanstvenik italijanskega rodu Ashley Montegi, ki je vse svoje življenje raziskoval moč obeh spolov.

Naj naštejemo nekaj rezultatov Montegijevih analiz, s katerimi je ta znanstvenik dokazal, da je žena močnejša kot moški.

TEZA MOZGANOV:

Doslej je vladalo prepričanje, da je moški inteligentnejši od žene, ker so njegovi možgani povprečno težji kot ženini. Ce primerjamo težo možganov s težo telesa, ugotovimo, da so ženini možgani težji. Ženini možgani znašajo 2,5 odstotka od celotne telesne teže, moški možgani pa le 2 odstotka.

BOLEZNI:

Dokazano je, da so otroci moškega spola bolj občutljivi za dedne bolezni. Ena izmed najpogostejših pomanjkljivosti fantkov, ki povzroča kromo som Y, je daltonizem (nezmožnost razlikovanja rdeče in zelene barve). V Ameriki so pokazale anekte, da je med moškimi 3 odstotkov daltonistov, pri ženskah pa je ta odnos v razmerju 1:1200.

BOLECINE:

Javna tajna je, da žene lažje prenašajo telesne in duševne bolečine kot moški. DRUŽABNOST:

Zena je bolj družabna kot moški. Pri opazovanju deklic in dečkov v vrtcih so ugotovili vidno razliko med spoloima. Fantki uničujejo svoje igrače, prisvajajo si tuje, prepipajo se, tepejo...

SESTI ČUT:

Zena je obdarjena z intuicijo, ki jo imenujemo »sesti čut.« Moški se ne morejo pohvaliti z njim. To je zavoljo tega, ker je žena bolj uravnovešena, medtem ko moški spreminja razpoloženja zavoljo vpliva moškega hormona na možgane.

SPOLNE STRANPOTI:

Hormoni so povzročili številnih stranpoti pri moških. V 90 od 100 primerov je moški tisti, ki je zagrešil spolne pverzne zločine. Sodobni moški je bolj obremenjen s spolnostjo kot žene. On je tisti, ki je stoljetje terjal od žene, da bi zadovoljila njeno sebično željo z napadljivim obnašanjem.

In če so žene močnejše, ali bodo to izkoristile in

skim pogojem tudi v trenutku rojstva.

SAMOMORI:

Da se žene prilagajo življenjskim razmeram bolje kot moški, dokazuje tudi dejstvo, da je več samomorilcev med moškimi: dva do petkrat. Na 10 moških samomorov pridejo le trije ženski.

INTELIGENCA:

Psihološki testi v Ameriki so dokazali (pa tudi v Evropi), da so žene povprečno bolj inteligentne kot moški, zlasti v obdobju do 18 let. Pozneje dosezajo moški rezultate, ki so v odnosu do žena nekoliko boljši. To pojasnjujejo psihologi tako, da moški bolj vadijo svojo inteligenco, žene pa se morajo ukvarjati z domom in otroki. Solski testi so dokazali, da žene lažje obvladajo snov in opravljajo izpite kot moški.

DRUŽABNOST:

Zena je bolj družabna kot moški. Pri opazovanju deklic in dečkov v vrtcih so ugotovili vidno razliko med spoloima. Fantki uničujejo svoje igrače, prisvajajo si tuje, prepipajo se, tepejo...

SESTI ČUT:

Zena je obdarjena z intuicijo, ki jo imenujemo »sesti čut.« Moški se ne morejo pohvaliti z njim. To je zavoljo tega, ker je žena bolj uravnovešena, medtem ko moški spreminja razpoloženja zavoljo vpliva moškega hormona na možgane.

SPOLNE STRANPOTI:

Hormoni so povzročili številnih stranpoti pri moških. V 90 od 100 primerov je moški tisti, ki je zagrešil spolne pverzne zločine. Sodobni moški je bolj obremenjen s spolnostjo kot žene. On je tisti, ki je stoljetje terjal od žene, da bi zadovoljila njeno sebično željo z napadljivim obnašanjem.

In če so žene močnejše, ali bodo to izkoristile in

60

lomna žena! In oni, pater gvardijan, jo zagovarjajo?«

»Kar delam, delam po svoji vesti. Čast našega samostana zahteva, da molčimo o tistih fratrovih nočnih obiskih. Kadar sleče kuto in neha biti član naše družbe — potem — če ti tvoje trdo srce to narekuje — potem stori, kar misliš, da moraš storiti. Ali — gvardijan je dvignil roko in povzdignil glas, da je odmevalo po praznem reflektoriju — »naše duhovniško poslanstvo, ki nam ga je Kristus izročil, ni sovraštvo in maščevanje, ni grešnikova kazen — naše poslanstvo je čista krščanska ljubezen, je odpuščanje.«

»Uklonim se želji patra gvardijana in ignoriram razmerje Koprivovke do fratra. Kar pa je danes storila našemu samostanu, ni več mogoče zakriti. Njena držnost vpije do neba. Ves samostan se je preprical o njenem početju. In zdaj se so bratje že razšli na obiske po mestu. Vem, da vesti o tem škandalu ni več mogoče zatreći. Zato prosim, da mi pater gvardijan dovolijo, da storim, kar je moja dolžnost.«

Gvardijan je povesil glavo. Obrnil se je, stopil mleč k oknu in se zazrli na vrt.

Pater Jurij je dolgo čakal. Potem:

»Pater gvardijan — — «

KAKO SPITE?

Anketa, ki je zajela okrog deset tisoč ljudi s treh celin, je dokazala, da spi 61 odst. človeštva na desni strani na trebuhi. Na levji strani jih leži 24. na hrbitu pa le 15 odst. Če to drži, bi morda biti smrčevci v manjšini. Pravijo pa, da lahko iz lege pri spanju sklepamo o človekovem značaju.

V spanju človek nevede reagira na svoje telo, zato je položaj telesa, ki ga zavzame, odgovor na ugodne ali neugodne dogodke v telesu, na motne, ki se jim hoče speči nevede izogniti. Pri študiju lege telesa pri spanju lahko teoretično ugotovimo, da rahlo na desno nagnjena, popoloma iztegnjena lega v spanju ne ovira krvnega obrotka in ne napreza hrbitenice, mišic in notranjih organov.

Ce speci zavzema drug položaj, lahko iz vsakokratne lege sklepamo, kaj to pomeni.

Embrionalna lega, pri

njej so noge pritegnjene k telesu in je podoba polozaja embria (človeškega ploda) pred rojstvom, izdaja plašno bitje, strah pred razprtijami z življenskimi razmerami, strah pred težavami, ki se jim ni mogoče izogniti. Dobra ali slaba zdravstvena stran embrionalne lege še ni proučena.

Popolna hrbitna lega dovoljuje dobro cirkulacijo krvi, kaže pa na iznadnjiv, nervozen in dostikrat preobčutljiv značaj, predvsem takrat, če so stegna rahlo pritegnjena.

Trebušna lega — pritegnitev ene noge in iztegnitev rok v stran — je ena izmed najpogostejših leg pri spanju in jo poleg lege na desni strani zavzame za nekaj časa ponoriči najmanj 62 odst. ljudi. Presoja značaja pri tej legi je polna nasprotij. Pravijo, da je človek, ki spi na trebuhi, dostikrat hudo egocentrčen, pozna in ceni le sebe na svetu in se tudi tako vedo do okolice.

(V JEKLENI OBLEKI:)

Na nedavni razstavi v Londonu, kjer so pokazali vsestransko uporabo jekla, je nastopila tudi gornja manekenka, oblečena od glave do peta v jeklu. Ce bi sodili po njenem nasmehu, se v nenavadni obleki kar dobro počuti — ali pa se le zaveda, da ji oblačilo lepo pristaja! (Foto: Tačnjug)

naredila iz moških svoje sužnje?

»Ne,« zatrjuje Montegi, »saaj so inteligentne in vedo, da bo prisel čas njihove vladavine. Cakajo ga brez uradne promocije in ne bodo na zunaj pokazale, da se tega zavedajo.«

Prababica z 49 leti

Lucienne Jacquier iz Montelimara v Franciji je najmlajša prababica v tej deželi. Stara je le 49 let. Pred 19 leti je bila najmlajša babica. Porodila se je s 15 leti, v enaki starosti pa se je omogočila tudi njeni najstarejši hčer. Vnučinja je pred dnevi rodila v Lyonu lepo razvitega dečka.

V soboto, 21. marca, sta dočakala drugo pomlad in se po 50 letih skupnega zakona ponovno poročila v Novem mestu zakonca Ana in Jože Zupančič iz Hrastja pri Mirni peči. V zakonu se jima je rodilo 6 otrok, živih pa je še pet. V imenu ObS Novo mesto sta prejela Šopek nageljnov in 500 din. (Foto: S. Dokl.)

NOVOTEHNA NOVO MESTO

»Pojdi!« je odrezal gvardijan tako rezko in preteče, da je pater v prihodnjem trenutku stal sam zunaj reflektorija.

Pol ure pozneje je potkal z velikim medenim tolkačem na hišna vrata starega sodnika Kovačiča.

XI.

V svoji celici je frater Inocenc sedel že ves dan pri mizici in razmisli o najbljžji bodočnosti. Prav nič ni dvomil, da mu izrečejo »consilium abeundi.«

— Dobro. Ce mi ga pa ne izrečejo, pojdem sam. In Marija? Proč od nje?

Stresel se je in stisnil glavo z obema rokama.

Po hodniku je nastal hrup: tekanje, razburjeni glasovi — glas patra Jurija prek vseh.

Vstal je in pogledal na vrata. A zamahnil je z roko — — Kaj ga se brigajo samostanske zadeve! Sicer pa mu je gvardijan zapovedal ostati ves dan v celici.

Do včerja je cakal, da odločijo njegovo usodo. A nihče se ni zmenil zani. Dobil je vrč mleka in kruh, potem je postal sam.

Drugega dne že zgodaj zjutraj ga je debeli pater Hieronim poklical h gvardijantu.

Gvardijan ga je pričakoval stoj.

Nekaj trenutkov sta si stala iz oči v oči. Pater Hieronim je odšel.

Nato je gvardijan izpregovoril — ne strogo in trdo, kakor je Gražiar pričakoval — izpregovoril je mehko in z ubitim glasom, kakor da ga tare notranja bolest:

»Izrekam ti »consilium abeundi.« Hodil z Bogom!«

Gražiar se je priklonil in obrnil. Ze je bil pri vratih.

»Stoj!«

In ko se je okrenil, je opazil v gvardijanovih vlažnih očeh veliko usmiljenje.

»Brat v Kristusu! Bog je naložil na tvoje rame veliko trpljenje. Nosi ga vdano in sprejmi ga kot pokoro za svoj veliki greh!«

OSCAR WILDE:
romantična zgodba

15

fantastično
Cantervillski duh

Virginija je pokleknila k okostnjaku, sklenila roke in potihovala, drugi pa so z grozo gledali na strahotno tragedijo, katere skrivnost je bila sedaj odkrita.

»Poglejte!« je nenadoma vzliknil eden od dvojčkov, ki je bil pogledal skozi lino, da bi ugotovil, v katerem delu gradu je ta sobica. »Poglejte! Stari suhi mandelj se je razcvetel! Njegove cvetove prav lepo vidim na mesecini!«

»Bog mu je odpustil!« je resno rekla Virginija in vstala. In zdele se je, da ji je vse oblije obsijala nezemška svetloba.

»Oh, vi ste angel!« je vzliknil mladi vojvoda, jo objel okrog vrata in poljubil.

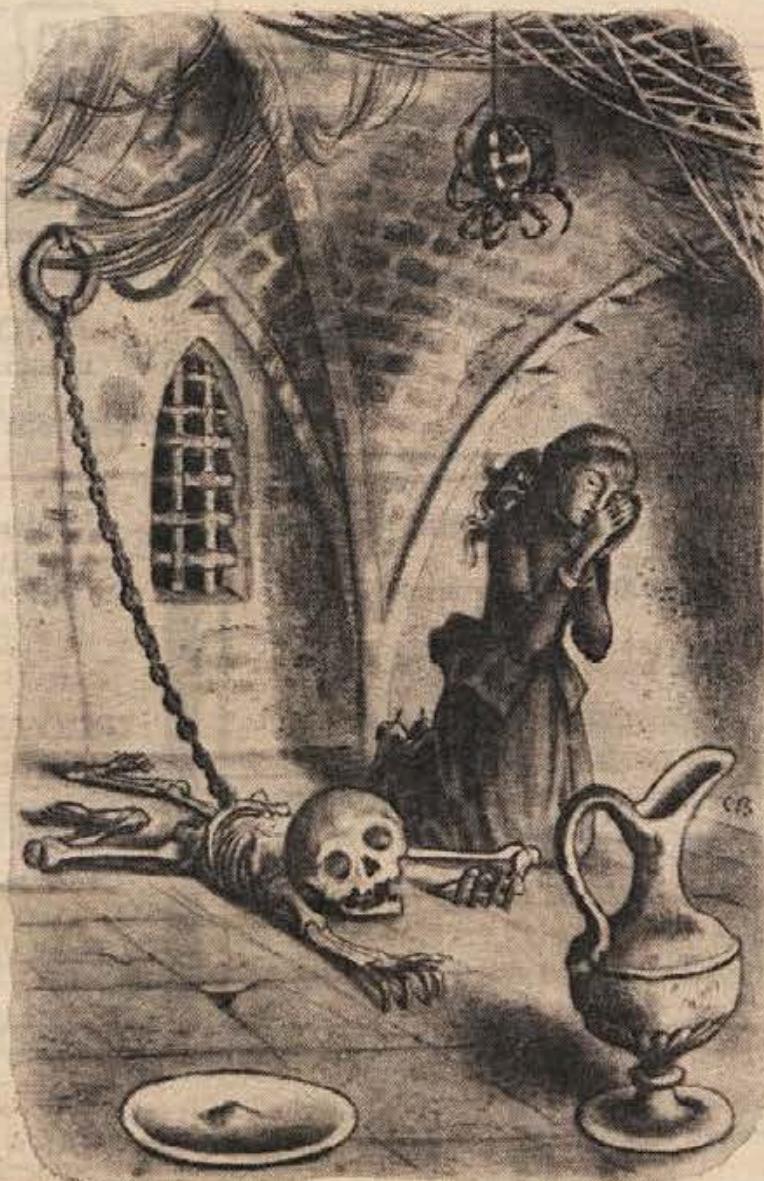
»Za božjo voljo, hčerka, kje si se skrivala?« jo je precej jezno vprašal gospod Otis, mislec, da si je privoščila z njimi nepremišljeno objestnost. »S Cecilom sva objezdila ves okoliš in te iskala, tvoja mati pa je skoraj umrla od strahu. Takih norčij si nikoli več ne privošči, prosim te!«

»Razen z duhom! Razen z duhom!« sta zakričala dvojčka, poskušajoča naokrog.

»Ljuba hčerka, hvala bogu, da smo te našli! Nikoli več ne smeš od mene!« je rekla gospa Otisova, poljubljala drhtečo Virginijo in ji božala zmrsene zlate lase.

»Oče,« je mirno rekla Virginija, »bila sem s cantervillskim duhom. Umri je in morate ga iti pogledati. Bil je zelo hudoben, toda resnično se je pokesal za vse, kar je naredil. In preden je umri, mi je dal tole skrinjico prelepih dragotin.«

Vsa družina je molče' strmela vanjo, toda Virginija je bila popolnoma resna in mirna. Obrnila se je in jih popeljala skozi odprtino v stenskem oponu, nato pa po ozkem skrivenem hodniku. Washington je vzel z mize svečo in jim svetil. Slednjič so prišli do velikih hrastovih vrat, ki so bila pokrita z zaravelimi žebli. Ko se jih je Virginija dotaknila, so se zasukala na škripajočih tečajih in stopili so v nizko sobico z obokanim stropom in okencem, ki je imelo zelenzne križe. V steno je bil vzdan veliki zelenzen obroč, nanjan pa z verigami priklenjen visok okostnjak. Z vso dolžino je ležal na kamnitih tleh in bilo je videti, da bi z dolgimi prsti brez meseta rad pograbil starinsko skeleto in vrč, toda oboje je bilo ravno tako daleč, da ni mogel dosegiti. Vrč je nekoč gotovo bil pol vode, ker ga je znotraj pokrivala zelena plesen. V skledi pa je bil le kup prahu.

Sedmo poglavje

Stiri dni po teh čudnih dogodkih je okrog enajstih ponoči odšel iz cantervillskega gradu pogrebni sprevod. Mrliški voz je peljal osem črnih konj in vsak je imel na glavi šop nojevih peres, svinčena krsta pa je bila pokrita z razkošnim škrlatnim printom, na katerem je bil zlato vezen cantervillski grb. Ob mrtvaškem voznu so šli služabniki s prizganimi baklami in ves sprevod je bil res slovesen. Lord Canterville, ki je nalašč za pogreb pričoval iz Walesa, je bila glavna žaluoča oseba in je sedel v prvici skupaj z Virginijo. Za njim se je peljal poslanik Združenih držav z ženo, nato Washington z dvojčkoma in mladim vojvodom.

MARK TWAIN: PRI PSIHIASTRU

K psihiatru pride bolnik v spremstvu svoje žene, ki zdravniku potoži, da njen mož ne prestano poka s prsti.

Zdravnik začne spraševati bolnika:

»Prosim, povejte mi, če ste srečni v zakonu?«

»Da, zelo sem srečen. Moja žena je najboljša žena na svetu. Strašno se imava rada.«

»Kakšni so odnosi med vami in med vašim šefom?«

»Sijajni! Neverjetno prijeten in priljuden človek je.«

»In vaši starši? Ni bilo med vami nikakršnih nesporazumov?«

»Ne. Silno čustveni in razumni ljudje so.«

»Zakaj pa potlej pokate s prsti?«

»Tigre pobijam.«

»Kakšne tigre? Človek božji, najmanj deset kilometrov naokoli ni nobenega tigra!«

»No, saj sami vidite, kakšen uspeh sem dosegel s svojim pokanjem!«

KRALJ MATJAŽ

Kralj Matjaž je bil dober kralj. Dal je same zlate kovati. Drugega denarja sploh niso poznavali. Zato so niti takrat zareci zlati časi. Pod koščatimi lipami so naši očaki vsak dan rajali in v svetle kožarce natakali rujno vince.

Bil je kralj Matjaž slovenski kralj, naše gore list. Izbralo si ga je ljudstvo na Gospodovskem polju in v starem Kruškem gradu je imel svoj prestol. Noc in dan so bila odprta grajska vrata

LJUDSKA MODROST

Kadar mrtvimi klenka, je pesem grenka.

Dolg pravi: Začni me, delal se bom sam.

Kaj je težjega kakor resnico zamolčati.

Dosti je učenih, ali malo izkušenih.

Je priliznen, da se mu oči smejojo.

Dosti psov je zajęja smrt.

Kadar denar poide, pamet pride.

Dostikrat majhna iskra naredi velik ogenj.

Kadar je strena enkrat zamolčana, se več ne zravnava.

in vsak revež si je lahko izprosi milosti in pravice.

Ker pa je bil kralj bogat vladar, so mu drugi kralji zavidali. Nekoč je iz onega kraja, kjer sonce zahaja, prislo toliko sovražnikov nad Matjaža kot gošenje na replošče. V krvavem boju so pokončali njegovo vojsko do sto zvestih junakov. Ker pa je bil pravičen kralj, ni bil ubit, ampak ko ga je na begu sovražnik že mislil zajeti, se je odprla skala v Rečicah, do katerih je pobegnil, in ga skrila pred sovražnikom. Tam sedaj počiva s svojimi junaki, in kadar mu bo brada zrasla devetkrat okoli mize, ga bo gora dala nazaj, da bo srečno vladal slovenskemu rodu.

Izvoljenim se večkrat posreči, da pridejo do njega. Pri Rečicah je bil kovač in ta je na gori iskal glogov ročnik za kladivo, pa je našel votilno, skozi katero je v hipu prišel v prečuden svet. Kralja Matjaža je videl pri okrogli kamnitni mizi sedeti in dramati. Na mizi je ležala debela močnja zlatov. Kovač jo je vzel in je bil odslej bogat mož.

Zlasti na starega leta dan se ta votilna lahko vidi.

(Iz zbirke BABICA PRL. POVEDUJE ... — Mladinska knjiga, 1967)

skok v zameystvo

17. V dolino je vihral – nič manj silovito kot plaz – ogromen plug! Visoko v kabini je sedel šofer pluga na prestolu in prav malo ga je briгалo, kaj gomazi pod njim! Jeklena plugova lopta je neumorno obračala na desno in levo belo snežno odejo in – seveda – z odejo je obrnila tudi naš ubogi kabriolet!

Avtomobilček se je prekucnil po bregu navzdol. Enkrat, dvakrat, trikrat ... Južni snežec se

je jel navijati okrog vozila in kmalu je čeden klobčič drvel po bregu v dolino. Klobčič, ki je postajal vse večji in večji!

Resnično bi bili lahko v skrbeh, kje in kdaj se bo klobčič ustavil, če ne bi zdajci pod njim zablestela cesta. Klobčič je skočil nanjo s tako silo, da se je razpočil, kot balon. Avto je obstal na cestišču in prestrašena potnika bi lahko izstopila, če ...

Če ne bi avto obstal na strehi in če se ne bi zdajci kot na smučeh začeli premikati v dolino ...

Približno tako najbrž izgleda trening kozmonavtov! Najprej stokrat naokrog v vrtečem se bobnu, nato pa z glavo navzdol po serpentinah!

Tako sta se naša turista vozila nazaj proti prikupnemu mestcu.

OBVEZNO CEPLJENJE PSOV

proti steklini bo po nalogu veterinarske inspekcije ObS Novo mesto po naslednjem razporedru:

Ponedeljek, 6. aprila

ob 8. uri: Cegelica, pri Barusu
ob 9. uri: Prečna, pri gostilni ob 10. ur: Dol. Straža, pri gasilskem domu
ob 11. ur: Gor. Straža, pri zadružnem domu
ob 12. ur: Gor. Polje, pri Pečaku
ob 13. ur: Sotaska, pri gradu

Torek, 7. aprila

ob 8. ur: Brod, pri Koširju ob 8.30: Srebrnica, pri Krafeljcu
ob 9. ur: Jurka vas, pri Dularju
ob 10. ur: Rumanja vas, pri Benkovcu
ob 11. ur: Podturn, pri osenjevalni postaji
ob 12. ur: Podhosta, pri prosvetnem domu
ob 13. ur: Kočevske Poljane, pri Hefetu
ob 14. ur: Dolenjske Toplice, pri zadružnem domu (orodnjarni)

Sreda, 8. aprila

ob 8. ur: Trška gora, pri Bajnofu
ob 9. ur: Stari grad
ob 10. ur: Otočec, pri Vidrihu
ob 11. ur: Dol. Kronovo, pri Prešernu
ob 12. ur: Brezovica pri Smarjeti pri Simončiču
ob 13. ur: Dolenja vas pri Smarjeti, pri Koritcu
ob 14. ur: Gorenja vas pri Smarjeti, pri Čvelbarju

Cetrtek, 9. aprila

ob 8. ur: Smihel, pri gasilskem domu
ob 9. ur: Skrjnčne, pri Vidmarju
ob 10. ur: Ruperčvrh, pri goštini
ob 11. ur: Birčna vas, pri Zagorju
ob 12. ur: Uršna selja, pri gasilskem domu
ob 13. ur: Uršna selja, pri zadružnem domu
ob 14. ur: Gor. Sušice, pri osenjevalni postaji

Petak, 10. aprila

ob 8. ur: Žabja vas, pri Zibernu
ob 9. ur: Gotna vas, pri Dračniku
ob 10. ur: Črmošnjice, pri Malenšku
ob 10.30: Dol. Težka voda, pri Kastelu
ob 11. ur: Nova Gora, pri cesarju
ob 12. ur: Vel. Cerovec, pri Bodovinu

Sobota, 11. aprila

ob 8. ur: Vrh, sredi vas
ob 9. ur: Dol, pri Jurišču
ob 10. ur: Zajoji vrh, sredi vas
ob 11. ur: Vel. Oršek, sredi vas
ob 12. ur: Stopiče, pod Žolo

Ponedeljek, 13. aprila

ob 8. ur: Mali Slavnik, pri Seničarju
ob 9. ur: Rateš, pri gostilni
ob 10. ur: Leskovec, sredi vas
ob 10.30: Vel. Brusnice, pri Hudoklinu
ob 11. ur: Gabrje, pod vasjo
ob 12. ur: Hrušica, sredi vas

Torek, 14. aprila

ob 8. ur: Jablan, pri Kastelu
ob 9. ur: Goriška vas, sredi vas
ob 10. ur: Mlina peč, pri Rupe
ob 11. ur: Srednji Globodol, sredi vas

ob 12. ur: Mlina peč, nad Želežniško postajo
ob 13. ur: Dolenja vas, sredi vas
ob 13.30: Sentjurij, pri Pavčku

Sreda, 15. aprila

ob 8. ur: Dol. Karteljevo, pri Lokarju
ob 9. ur: Kamen vrh, pri goštini
ob 10. ur: Dol. Kamence, pri Pianinski
ob 11. ur: Gor. Kamence, pri Klesčenju
ob 12. ur: Potočna vas, pri Luštu

Cetrtek, 16. aprila

ob 9.30: Novo mesto, na Veterinarski postaji v Ločni
ob 17. ur: Novo mesto, na Luki

Petak, 17. aprila
ob 8. ur: Novo mesto — okolica, na Veter. postaji v Ločni

Cepljene psov zamudnikov bo naknadno na Veterinarski postaji v Ločni 29. aprila ob 8. ur.

RAZPORED CEPLJENJA PSOV V SUHI KRAJINI

Petak, 18. aprila
ob 8. ur: Dol. Ajdovec, pri Jarcu
ob 9. ur: Sred. Lipovec, pri Zupančiču
ob 10.30: Sadinja vas, pri Lovku
ob 11.30: Dvor, pri Kovatu

Sobota, 11. aprila
ob 8. ur: Lašče, pri Fabjanu
ob 9. ur: Hinje, pri sejmisku
ob 11. ur: Prevole, pri Papetu
ob 12. ur: Zvirče, pri Pugiju

Ponedeljek, 13. aprila
ob 8. ur: Dračna vas, pri Vidicu
ob 9. ur: Smljek, pri Zajetu
ob 10. ur: Poljane, pri Kastelu

Torek, 14. aprila

ob 8. ur: Reber, pri Zupančiču
ob 9. ur: Zužemberk, na sejmisku

RAZPORED CEPLJENJA NA SENTJERNEJSKEM OBMOČJU

Cetrtek, 9. aprila
ob 8. ur: Orebovica
ob 10. ur: Dol. Maharovce
ob 10.30: Draga

Petak, 10. aprila

ob 8. ur: Groblje
ob 9. ur: G. Vrhopolje

Sobota, 11. aprila
ob 8. ur: Sentjernej

Cetrtek, 16. aprila
ob 8. ur: Zagrad
ob 9. ur: Zbure

Petak, 17. aprila

ob 8. ur: Dobrova

ob 9.30: Skocjan

Zamudniki:

Cetrtek, 23. aprila
ob 8. ur: Sentjernej
ob 10. ur: Skocjan
Cena za cepljenje pse je 15,00 Ndin, za zamudnika pa 30,00 Ndin.

Vsek pes mora imeti ovratnik z verigo ali povodenjem. Priprljati ga mora odrasel in dovolj močan človek. Popadljivi psi morajo imeti nagobčnik.

Cepljene je obvezno za vse nad 3 mesece stare pse.

VETERINARSKA POSTAJA NOVO MESTO

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA KANIŽARICA PRI ČRNOMLJU

sprejme
v delovno razmerje

1. 10 ELEKTRIČARJEV

2. 10 KOVAČEV

3. 20 RUDARJEV

POGOJI: pod 1. in 2. točko ustrezna stokovna izobrazba, pod 3. točko osnovna šola.

Delo za nedoločen čas, poskusno delo 1 do 2 meseca. Prijave sprejema tajništvo Rudnika.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

»PIONIR« — NOVO MESTO

išče

primerno osebo ali zakonca, ki bi prevzela oskrbo počitniškega doma podjetja na Hvaru.

Nastop dela možen od 1. V. 1970 dalje, zasušek po dogovoru.

Interesenti naj pošljijo svoje ponudbe oz. se naj osebno zglose v kadrovski službi podjetja, Kettejev drevored 37.

AB Agraria BREŽICE

LASTNIKI MOTORNIH VOZIL POZOR!

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimske, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini

AVTOMATERIAL

V BREŽICAH. Pod obzidjem 32!

Veletrgovina MERCATOR

PE Gradišče, Trebnje — komisija za delovna razmerja

objavlja
prosto delovno mesto

TRGOVSKEGA POSLOVODJA

za poslovalnico Čatež pri Veliki Loki.

POGOJI:

kvalificirani trgovski delavec mešane stroke s 3-letno praksjo v trgovini na drobno za nedoločen čas neizmenovan.

Poskusna doba traja 3 meseca.

Interesenti naj pošljijo svoje ponudbe na gornji naslov do 1. aprila 1970.

Zdravilišče
Dolenjske Toplice

razpisuje

LICITACIJO

za odpodajo

sobnega inventarja (postelje, blazine, žimnice)

Licitacija bo v ponedeljek, 30. marca 1970, pričetek ob 9. uri.

Na licitaciji kupljen inventar bo treba takoj plačati.

VAŠA BANKA JE

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v KRŠKEM
in ekspoziturama v METLIKI
in TREBNJEM

ZA VAS

- nudimo najugodnejšo obrestno mero na hranilne vloge in devizne račune — od 6 do 7,5 odst.
- dajemo kredite za stanovanjsko izgradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- vodimo žiro račune občanov
- vodimo devizne račune občanov
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljamo tudi vse druge bančne posle

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

Poslužite se hranilne službe, ki jo za vas opravljajo tudi vse pošte na območju banke in kmetijske organizacije: kmetijska zadruga Zužemberk, Novo mesto, Trebnje, Metlika in Agrokombinat Krško.

Varčevalci, ki imata na hranilni knjižici vsaj 500 dinarjev, je nezgodno zavarovan!

»LABOD« — tovarna perila NOVO MESTO

objavlja
prosto delovno mesto

GLAVNEGA KOMISIONARJA

v skladnišču izdelkov v Novem mestu

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

da je visoko kvalificiran ali kvalificiran trgovski delavec

da ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj

Prijave sprejema splošna sektor podjetja 8 dni po objavi.

Za restavracijo v campu
PRI ŠOBCU

potrebujemo
za čas letne turistične sezone

1. VODO KUHINJE, VEC KUHARJEV. 2. VODO STREŽBE, VEC NATAKARJEV.

Pogoji: za vodo kuhanje in strežbe je potrebna visoko kvalificirana izobražba, kuharji in natakarji pa so lahko priučeni delavci.

Interesenti naj prošnje vložijo pri Turističnem društvu Lesce do 31. marca.

ČE

vezete hranilno vlogo ali devizni račun pri naši banki nad eno leto, ste vključeni v našo redno nagradna žrebajo - vsakih 2.000 din priznata po eno zrebovno številko.

1500 nagrad v letu 1970

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

■ PETEK, 27. MARCA — 8.04 Operna matineja; 9.05 Pionirski teatric; 10.15 PTI vas doma; 11.00 Porocila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Mihal Jane: Krvava griza prasičev; 12.45 Poje Planinski oktet iz Maribora; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 16.00 Vsek dan za vas; 17.05 Clovek in zdravje; 18.15 »Rad imam glasbos«; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z svetom Henrika Burkata; 20.00 Zbor Robert Shaw poje črnske duthovne pesmi; 20.30 »Top-pops 12a«; 21.15 Oddaja o morju in pomorskein; 22.15 Besede in svoki iz logov domačin.

■ SOBOTA, 28. MARCA — 8.04 Glasbena matineja; 9.35 Cez travnik zelenje; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Porocila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jelka Hočvar — Sredstva za umicanje pivev pred vankom poljčin; 12.40 S pevci in pihačkim orkestrom; 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena pravljica — Marijan Vodopivec — Druga zgoda o lažnjivem Kljukcu; 15.30 Glasbeni intermezo; 16.00 Vsek dan za vas; 17.05 Operni koncert: 18.15 »Signalis«; 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 469«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambalom Borisa Kovacca; 20.00 Koncert komornega zboru RTV Ljubljana; 21.30 — Zabavna glasba; 22.15 Za ljubitelje juza vabi na plaz.

■ NEDELJA, 29. MARCA — 6.00—8.00 Dobro jutro; 8.05 Radijska

NEDELJA, 29. MARCA

9.00 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) 9.30 Pet minut za boljši jezik (Lj) 9.35 Kmetijski razgledi: Traktori (Lj) 10.00 Kmetijska oddaja (Bg) 10.45 Mosaik (Lj) 10.50 Otroška matineja: David Copperfield, Rezervirano za 12-letnike (Lj) 11.40 TV kafipot (do 12.00) (Lj) Sportno popoldne 17.45 Festival otroške pesmi za zlati cokine — posnetek iz Bolonje (Lj) 18.30 Zvezde opoldne — francoski film (Lj) 19.50 Cikcak (Lj) 20.00 TV dnevnik (Bg) 20.30 3-2-1 (Lj) 20.35 Turnir 6. narodov — finale v waterpolu — posnetek (Bg) 21.35 Nato malo mesto — humoristična oddaja TV Zagreb (Bg) 21.25 Videoton (Zg) 22.40 Sportni pregled (JRT) 23.10 Propagandna oddaja (Lj) 23.15 TV dnevnik (Bg) 23.45 Šahovski komentar (Bg)

PONEDELJEK, 30. MARCA

8.30 TV v sobi (Zg) 10.30 Nemščina (Zg) 10.45 Angleščina (Zg) 14.45 TV v sobi (Zg) 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) 15.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg)

TELEVIZIJSKI SPORED

16.00 Stockholm: Svetovno hokejsko prvenstvo — Švedska : SZ — prenos I. tretjine 16.40 Propagandna oddaja (Lj) 16.40 Prenos hokeja — II. tretjina 17.30 Obzornik (Lj) 17.40 Prenos hokeja — III. tretjina (EVR — Ljubljana) 18.15 Rezerviran čas (Lj) 18.30 Po sledi napredka (Lj) 19.00 Mosaik (Lj) 19.05 Vaš glagor sezona (Sa) 19.50 Cikcak (Lj) 20.00 TV dnevnik (Lj) 20.30 3-2-1 (Lj) 20.35 Delirij v dvoje — TV drama (Lj) 22.05 Razgledi po filmskem svetu: Zagreb film (Lj) 22.30 Poročila (Lj) 22.45 Šahovski komentar (Bg)

Drugi spored:

17.20 Poročila (Zg) 17.30 Kronika (Zg) 17.45 Propagandna oddaja (Zg) 17.50 Rastimo (Bg) 18.30 Reportaža (Bg) 19.00 Propagandna oddaja (Zg) 19.05 Variete (Zg) 19.50 TV prospecti (Zg) 19.20 Skrivnost morja (Zg) 20.00 TV dnevnik (Zg) 21.00 Spored italijanske TV

CETRTEK, 2. APRILA

9.35 TV v sobi (Zg) 10.30 Nemščina (Zg) 10.45 Angleščina (Zg) 11.00 Francosčina (Bg)

11.45 TV v sobi — ponovitev (Zg) 11.45 Nemščina — ponovitev (Zg) 15.55 Angleščina — ponovitev (Zg) 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg)

17.45 Veseli tobogan: Velenje (Lj) 18.15 Obzornik (Lj) 18.30 Zgodbe s popotovanji (Lj) 19.00 Mosaik (Lj)

19.05 Enkrat v tednu (Lj) 19.20 Zabava vas Jerry Lewis (Bg) 20.00 TV dnevnik (Lj) 20.35 V Neff: Prudarne poroke — nadaljaj v kontinuitetu (Lj)

22.10 Kulturne diagonale (Lj) 22.40 Poročila (Lj) 22.45 Šahovski komentar (Bg)

Drugi spored:

17.20 Poročila (Zg) 17.30 Kronika (Zg) 17.45 Propagandna oddaja (Zg) 17.50 Narodna glasba (Bg)

18.30 A. Kovacic: Pravda — nadaljevanje (Lj)

19.15 Mosaik (Lj)

19.20 Sprehod skoci čas (Lj)

19.45 Cikcak (Lj)

20.00 TV dnevnik (Lj)

20.30 3-2-1 (Lj)

20.35 Zabavno glasbena oddaja (Bg)

21.35 Rezervirano za risanke (Lj)

21.50 Geminus — ser. film (Lj)

22.40 TV kafipot (Lj)

23.00 Poročila (Lj)

23.30 Šahovski komentar (Bg)

Drugi spored:

17.20 Poročila (Zg)

17.30 Kronika (Zg)

17.45 Propagandna oddaja (Zg)

17.50 Narodna glasba (Bg)

18.20 Otroški spored (Bg)

18.35 J. Mac Pitters (Bg)

19.00 Karavana (Bg)

19.50 TV prospect (Zg)

20.00 TV dnevnik (Zg)

21.00 Spored italijanske TV

PETEK, 3. APRILA

9.35 TV v sobi (Zg) 11.00 angleščina (Bg) 14.45 TV v sobi — ponovitev (Zg) 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) do 17.00 (Bg) 17.45 David Copperfield — nadaljevanje (Lj) 18.15 Obzornik (Lj) 18.30 Jazzportret (Bg) 19.00 Mosaik (Lj) 19.05 Svet na znamen: Dve Nunci (Lj) 19.45 Cikcak (Lj) 20.00 TV dnevnik (Lj) 20.30 3-2-1 (Lj) 20.35 Otočozjem — amer. film (Lj) 22.15 Malo jas, malo ti — posnetek quiza TV Zagreb (Lj) 23.30 Poročila in posnetek slovenskega koncertarja TV Beograd (Lj)

Drugi spored:

17.20 Poročila (Zg) 17.30 Kronika (Zg) 17.45 Propagandna oddaja (Zg) 17.50 Ivanhoe (Zg) 18.30 Jaza portret (Bg) 19.00 Propagandna oddaja (Bg) 19.05 Znanost (Bg) 19.50 TV prospect (Zg) 20.00 TV dnevnik (Zg) 21.00 Spored italijanske TV

SOBOTA, 4. APRILA

9.35 TV v sobi (Zg) 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) 11.30 Oddaja za prosvetne delavce (Bg) 17.45 Obzornik (Lj) 18.50 Narodna glasba (Bg) 18.30 A. Kovacic: Pravda — nadaljevanje (Lj) 19.15 Mosaik (Lj) 19.20 Sprehod skoci čas (Lj) 19.45 Cikcak (Lj) 20.00 TV dnevnik (Lj) 20.30 3-2-1 (Lj) 20.35 Zabavno glasbena oddaja (Bg) 21.35 Rezervirano za risanke (Lj) 21.50 Geminus — ser. film (Lj) 22.40 TV kafipot (Lj) 23.00 Poročila (Lj) 23.30 Šahovski komentar (Bg)

Drugi spored:

17.20 Poročila (Zg) 17.30 Kronika (Zg) 17.45 Propagandna oddaja (Zg) 17.50 Narodna glasba (Bg) 18.20 Otroški spored (Bg) 18.30 Kulturne diagonale (Lj) 19.00 Propagandna oddaja (Zg) 19.50 TV prospect (Zg) 20.00 TV dnevnik (Zg) 21.00 Spored italijanske TV

ZAKAJ

OKNA VRATA „JELOVICA“?

- zato, ker so finalizirana in embalirana v transportno in vgraditveno embalažo,
- izdelana iz pravvrstnih materialov,
- plod natančnih raziskav tržišča in ker so proizvod prizanega proizvajalca stavbnega pohištva: »Jelovice«, lesne industrije Skofja Loka, tel. 85-336.

ZAŠČITNA KREMA, PREDPOGOJ ZA NEGOVANE ROKE

Z rokami delamo in čutimo, z njimi kompletiramo urejen zunanj vitez. Časi, ko so se žene izogibale zahtevnih opravil samo zato, da bi bile njihove roke lepe in negovane, so že davno za nam. Vsakdanji delovnik zahteva od nas oboje: tako umsko kot fizično delo.

Prvo mesto pri negi rok za vesna zaščitna krema, ki jo obravnavamo kot preventivno nego, to je tisto, ki preprečuje, da bi pri fizičnem delu pokvarili lep zunanj vitez.

Tovarna Lek iz Ljubljane izdeluje v ta namen že leta Zaščitno krema 48. Krema preprečuje, da bi se roke zaradi škodljivih vremenskih vplivov in vsakodnevnega fizičnega dela trajno poškodovala. Zaščitno krema 48 namažite na roke vsako jutro preden greste od doma. S tem boste preprečili, da bi vam na mrazu ali vetru razpokale. Zaščitna krema vam kot tanka, ne-

vidna rokavica prekrije kožo in jo izolira. Pri tem pa ne ovira naravnega dihanja kože. Sestav Zaščitne kreme 48 se ujema z naravnim kislilnim zaščitnim plastičem kože. Ta njena lastnost je za nego rok zelo pomembna, saj ob namanjanju zaščitne kreme rahlo zmasirajoče s par krožnimi gibi, da se krema enakomerno vtrte v kožo. Pri vsakem umivanju rok boste videli, da se skupaj s kremo z luhkoto odstrani vsa nedostopa z rok. Po umivanju roke ponovno enakomerno namažite s kremo.

Zaščita rok z Zaščitno kremo 48 ima torej dve, nepoštevajoči lastnosti, ki jih morete vsak dan znova pravilno izrabiti. To sta: zaščita rok pred zunanjimi vplivi in zaščita rok pri teleskih oz. nečistem fizičnem delu.

Po opisanih pozitivnih lastnostih zaščitne kreme bi vam rada že enkrat poučarila, kje je njenemesto. To je tisto prvo in najosnovnejše v koži: preprečevati. In tem je najpomembnejše, kar za nego svojih rok lahko

storite, že opravljeno. In še kratki opis nege rok za en mesec: 1 krat mesečno zvečer pripravite oljno kopel tako, da segrete skodelico olivenega olja in v njej namakate roke 10 do 15 minut. Taka kopel ima namen hranjenja kože. Vsak večer zapored pa vam priporočam, da pred spanjem oz. po zadnjem umivanju rok, kožo na rokah skrbno natrete s par kapilicami limone in v še vlažne vmasirajte par kapljic glicerina iz lekarne.

1 krat tedensko posvetite rokom toliko časa, da jih manikirate in lakirate.

Ce se boste držali vseh opisanih navodil in se že takoj zjutraj spomnili na zaščito rok z Zaščitno kremo 48, bodo vaše roke res take, kot si sami najbolj želite. Roke bodo mehke in voljne, lepe na izgled in zdrave, take, da bo ste lahko ponosni nanje.

Manja Pečnik Vovkova pharm. dipl. cosm.

Imate pri naši banki hranilno vlogo, vezano vlogo ali devizni račun v znesku 1.000 din

**STE NEZGODNO ZAVAROVANI
PRI ZAVAROVALNICI "SAVA"**

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KLEDAR

Pek 27. marca — Rupert
Sobota, 28. marca — Janez
Nedelja, 29. marca — Velika noč
Ponedeljek, 30. marca — Branimir
Torek, 31. marca — Benjamin
Sreda, 1. aprila — Hugo
Četrtek, 2. aprila — Franc

KINO

Brestanica: 28. in 29. marca —
danski barv. film ODKRITJE LJUBI-

Črnomelj: od 27. do 29. marca —
amer. barv. film SERIF V NEW
YORKU. 31. marca amer. barvni
film SIMFONIJA HEROJEV.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

KMECKEMU FANTU nudim vso
oskrbo, stanovanje, hrano, pre-
skrbim dobro slušno (120.000
Sdin) za pomoč po službi. Ivan
Jasnik, Šmartinska 215, Ljubljana.

MOZ IN ZENA brez otrok posvo-
jita tanta ali z zadnjim letom so-
lanja za pomoč na majhni
kmetiji ali ju sprejetna za po-
moč po službi. Preskrbim sim-
bo. Janez Kasič, Trbična 1, Mir-
na.

STREZNICA dobi stalno zapoeli-
tev. Ponudbe posiljite na upra-
vo listo pod streznico.

DVE STALNI kmečki delavci in
več sezonskih spremjem takoj
ali po dogovoru. Lahko tudi
starejše. Plata dobra, hrana in
stanovanje preskrbljeno. Kme-
tija in vrinjava Janko Aljančič,
Križe 16, Trbič.

BRIVSKEGA pomočnika (co) ta-
ko spremje brivec Jozef Kovačić,
Glavni trg 18, Novo mesto.

ISČEMO gospodinjsko pomočnico,
tričinska družina, Hlavat, Nad
milini 19, Novo mesto.

SPREJMEMO gospodinjsko pomoč-
nico, tudi začetnico. Pogoji ugod-
ni, pozne možnosti večernega
solanja. Inž. Maček, Vižarje 431,
Ljubljana.

SPEJMEMO gospodinjsko pomoč-
nico, tudi začetnico. Pogoji ugod-
ni, pozne možnosti večernega
solanja. Inž. Lojze Čadek, Dom-
čale, Ljubljana 83.

TAKOJ SPREJMEMEM wajenka in
milivo v plastični stroki. Pletl-
stvo Vene Martinja vas 31. Mo-
kronog.

SPEJMEM ZENSKO za vinstvo
otroka, ki je že zapostena in de-
la v izmeni. Hrana in stan-
ovanje preskrbljena. Naslov v
upravi lista (685/70).

STANOVAJNA

ODDAM opremljeno sobo dnevna
moškima. Naslov v upravi li-
sta (676/70).

OPREMLJENO SOBO oddam fun-
tu. Mali, Paderščeva 19, Novo
mesto.

ISČEM SOBO in kuhinjo ali kmeč-
ko hišo v okolici Trebnjega.
Pozneje tudi kupim. Naslov v
upravi lista (685/70).

MIRNA MLADA zakonec z enim
otrokom nujno potrebuje re-
čjo sobo ali sobo in kuhinjo v
Novem mestu ali bližnji okoli-
ci. Piacava tudi vnaprej. Naslov v
upravi lista.

MOTORNA VOZILA

UGODNO PRODAM kombi JMV
(Letnik 1965) in moped T-12 (let-
nik 1966). Ogled vsak dan. Ga-
briel Ludvik, Gor, Dobrava 1,
Trebnje.

PRODAM AVTO NSU 1000, letnik
1966. VIII. Pavlović, Novo mesto,
Partizanska 3.

PRODAM osebni avto Fiat 600,
letnik 1961. Cena 3.000 Ndn.
Naslov v upravi lista (687/70).

PRODAM skoraj nov italijanski
traktor (Plasqali) 18 KS, 2 kar-
dane, ima garancijo do septem-
bra. Po želi tudi priklučke
(plug, Irezar, brane, grabej).
Janez Kastelec, Mali vrh 8, Mir-
na poč.

PO ZELO UGODNI cen prodam
karamboliran osebni avto Fiat
750 Alojz Vene, Butka 6, Skoc-
jan.

PRODAM NOV Austin IMV in mo-
torno kolo NSU max Naslov v
upravi lista (688/70).

PRODAM

UGODNO PRODAM pomivalno
mizo s prostorom za posodo, z
dveva koritoma, ki je rabljeno
leta dni. Terezija Injac, Kette-
jev drevored 49, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen globok
otroški vonesek. Trdnova 24, No-
vo mesto.

Črnomelj: Od 1. do 3. 4. ameri-
ški barvni film »Simfonija he-
rojev«.

Kočevje — Jadran: 28. in 29.
marca amer. barv. film OBESITE
GA BREZ MILOSTI. 30. in 31.
marca franc. barv. film NEZZNA
NI JUNAKI. Od 1. do 5. aprila
domači film BITKA NA NERETVI.
Predprodaja vstopnic bo 20. in 21.
marca, od 15. do 17. ure za vse
predstave!

Kostanjevica: 28. marca domači
barv. film POGANI IZ KUMERO-
GA. 29. marca amer. barvni film
HOBRE.

Krško: 28. in 29. marca jugo-
barv. film SARAJEVSKI ATEN-
TAT. 1. in 2. aprila franc. barvni
film CAROLINE CHERIE.

Metlika: od 27. do 29. marca —
amer. barv. film ZADNJI SAFARI.
Od 27. do 29. marca angl. barvni
film RAZBOJNIKI NA RIVIERI.

Mirna: 28. in 29. marca amer.
barv. film ROBIN CRUSOE.

Mokronog: 28. in 29. marca —
amer. barv. film POSODI MI SVO-
JEGA MOZA.

Novo mesto: od 27. do 28. mar-
ca angl. barv. film NAPAD NA
KONJENICO. Od 29. do 31. marca
domači barv. film VRAG VZEM-
PROFESORJE.

POTUJOČI KINO NOVO ME-
STO: od 27. do 31. marca amer.
barv. film PISTOLAR Z RDECE
REKE.

Ribnica: 28. in 29. marca amer.
barv. film AGONIA IN EKSTA-
ZA.

Sodražica: 28. in 29. marca ameri-
ški film KARAVANA HRAHRRH.
Sentjernej: 28. in 29. marca —
ital. barv. film KORAKI REVOL-
VERASA.

Trebje: 28. in 29. marca amer.
barvni vojni film BITKA V AR-
DENIH.

Marčevsko vreme v starih pregovorih

(4. III.) Ce Kazimirju
sonce sveti, polni sodi so
ob leti. — (10. III.) 40
mučencev kakšen je dan,
pet tednov vreme za na-
prej oznan! — (19. III.)
Ce Jožefov veter listje ob-
rača, jeseni kmet slahka
dacarja plača. — (27. III.)
Rupert mrzel in leden, do-
ber močnik bo ovsen.

LUNINE MENE

30. 3. ♂ ob 12.05
6. 4. ♀ ob 05.09
13. 4. ♀ ob 16.44

YAHVA JE

Ob smrti nase drage mame
in stare mame

MARIJE GLAD

iz Kočevja
se zahvaljujemo vsem, ki so jo
spremili na zadnji poti in jih
darovali evesje, ter organizaciji ZB
NOV KOČEVJE za poslovilni govor.

Zaluboči: hčerki z družinama in
drugo sorodstvo

Kočevje, 10. marca 1970

Ob bridki izgubi našega draga-
moža, očeta, starega očeta in brata

JANETA KRESETA

iz Kruševe pri Straži
se istreno zahvaljujemo sorodni-
kom, prijateljem, sosedom in znan-
cem za vso pomoč, vsem daroval-
im vencem in cvetja. Posebno se
zahvaljujemo kolektivu NOVOLIES
iz Straže, kolektivu SEŠTICE iz
Ljubljane in častiti duhovščini za
obred ter vsem, ki so ga spremili
na zadnji poti.

Zaluboči: žena Roza, sinova Ivan,
Dolfi z družinama, hčerka Vida
z družino in sin Maks ter drugo
sorodstvo

V 81. letu starosti nas je zapusti-
naš dragi oče in stari oče

JOZE KLEMENČIČ

iz Štorec pri Kostanjevici
Zahvaljujemo se vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem, ki so da-
rali vnos v evesje. Zahvaljujemo
se tudi združenju ZB NOV in
VVI in Kostanjevici za vense in
za poslovilne besede ob grobu. Po-
sebna zahvala za združniški pomoč
dr. Friant ter gospodu župniku za
sprematvo in pevcom iz Kostan-
jevice.

Zaluboči: žena Urška, sin Tone,
Tone in Ivan, hčerka Pepe, Vera,
Olga in Rokica z družinami in
sестra Mici

Ob bridki izgubi našega draga-
moža, mamicice in tetu

JOZICE SKOBERNE roj. Žibert

iz Rešenja pri Senovem
se najlepše zahvaljujemo vsem
sorodnikom, znancem, sosedom in
prijateljem ter učencem dveh os-
novnih razredov osnovne šole Senov-
a za izvrstošo delo in podarilo
čestitko in zeleni mnogo zdravja
in srečnih dni. Hčerka Nežka z
možem Karlojem.

Ljub. mami Mariji Bregar iz
Savinja pri Škocjanih želijo za
njo dvojno praznovanje vse
najboljše ter obilo zdravja, zado-
voljstva in mnogo srečnih let
otroci z družinami. Vnučki ji po-
siljajo kose potljubčkov, atu pa lep
posodrav.

TOPLE KOPELI

Novo mesto, Presečna

trg 5

GE SI TRAJEN in lep spomin ře-
lite, k susterstu na Gospošči 5
stopitelj Seveda v Ljubljani —
poleg univerze — Z izrekom te-
ga oglasa dobite 10 odst. popu-
štal

DENAR IN ČAS vam morda ne
dopoljučata zdravljenja v zdrav-
ilišču. Z majhnimi stroški lahko
doma zdravite polezni jetar,
zolca in crevješa, čire, zaprite
in hemoroide z rogačkim DONAT-
vrcem. Zahtevajte ga v svoji
državnosti, ta pa ga dobij v No-
vem mestu pri HMELJNIKU —
tel. 521-129. STANDARDU (MER-
CATORJU) — tel. 21-158 in pri
DOLENJKI — tel. 21-440.

Ob bridki izgubi našega draga-
moža, mamicice in tetu

IVANA KNEZA

s Telči pri Tržiču
se istreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, prijateljem in
znancem, ki so sočutstvovali z na-
mi in ga spremili na zadnji poti.

Posebno zahvala smo dolžni dok-
torju primariju Brigu, stručnemu

osebju iz Brežic in dr. Pesjaku iz
Sevnice. Enako se zahvaljujemo
ZB NOV Boštanj in gozdni upravi
za podprtja vence. Iskrena hvala
gospodu župniku za spremstvo
Zaluboči: žena Zofija, pastorki
Darja in Sonja ter drugo
sorodstvo

Ob boleči izgubi nade ljube mame
in stare mame

JOŽEFE JUDEŽ

iz Sentjurja 11

se istreno zahvaljujemo sosedom,
ki so nam v našteh trenutkih
nudili pomoč, vsem, ki so to
lahili ves čas njene težke bolezni,
gasilskemu društvu in vsem, ki so
nam izreci soziale, spremili po-
kojniko mnogočestvino na zadnji
poti in položili na njem grob toll-
ko vencev in cvetja. Posebno se
zahvaljujemo čestitni duhovniku iz
Mirne peti za pogrebni obred
in poslovilne besede, s katerimi je
orisl lik in življenjsko pot
naše pokojne mame

Zaluboči: otroci Janez, Jože, Fran-
čanka, Metka, Julka, Tončka z
družinami ter drugo sorodstvo

PREKLIC

Podpisani Vinko Vajc iz Kan-
žarje 17 razplašam vse žalilje
ki sem jih preklicel 27. februarja v
restavraciji Kanžarca, za nere-
snečne.

Fani Pirč iz Zaloge 16, Novo
mesto, prepovedujem pašo kokši
po mojem trvanju vsem, posebno
po Bucarju. Kdor tegu ne bo upo-
steval, ga bom sodno preganjal.

Ivan Vovko, Zalovje 8, Smarjeta,
prepovedujem hojo po mojem vr-
tu. Kdor tegu ne bo upošteval, ga
bom sodno preganjal.

Oiga in Martin Jančar iz Crno-
majske 9 pri Štepičah predčinkujeva
vse žalilje besede, ki svetih govoril
o Janezu Pavliču iz Crno-
majske.

Opozarjam vse člane Čestnega
podjetja, ce bodo govorili o meni
vse žalilje besede, da jih bom sodno
preganjal. Jože Dicikan, Čestno
podjetje, Novo mesto.

Anton Turk, Vei, Cerovec 18,
Stopiče, prepovedujem pašo kokši
in metanje odpadnega materiala
po mojem vrhu v dvorišču Janezu
Učenja, Janezu Bartolju in Janezu
Umeku iz Vei, Cerovec. Ce tegu
ne bodo upoštevali, jih bom sod-
no preganjal.

Ljubi mami Jožeti Sinkovec iz
Dol, Brezovice 29 pri Sentjerneju
za 45. rojstni dan in god istrenko
čestitam in želim mnogo zdravja
in srečnih dni. Hčerka Nežka